

Maigret

Simenon

Maigret voyage

Maigret utazása

Georges Simenon

Maigret utazása

Rakéta Regényújság

1976

ELSŐ FEJEZET

*arról, ami az V. Györgyben történt, miközben Párizsban esett az eső,
Maigret aludt, és néhányan megtették, ami tőlük telik*

– Azok a legbosszantóbb ügyek, amelyek eleinte olyan hétköznapiaknak látszanak, hogy nem is tulajdonítunk nekik jelentőséget. Kicsit olyanok, mint az alattomosan, bizonytalan közérzettel kezdődő betegségek. Mire az ember végre komolyan veszi őket, gyakran már késő.

Ezt Maigret mondta egyszer valamikor Janvier felügyelőnek, amikor egy este együtt tértek vissza a Pont-Neufön át az Orfèvres rakpartra.

Ezen az éjszakán azonban Maigret nem kommentálta a lepergő eseményeket, minthogy mélyen aludt Maigret-né oldalán Richard-Lenoir körüti lakásán.

Ha számított volna valami kellemetlenségre, akkor sem az V. György szálloda jut eszébe, amely gyakrabban szerepel a lapok társasági rovataiban, mint a rendőrségi hírek közt, hanem a képviselő lánya, akit kénytelen volt beidézni az irodájába, és azt ajánlani neki, hogy hagyja abba bizonyos különcködéseit. Noha Maigret atyai hangon beszélt vele, a lány eléggé rossz néven vette a dolgot. Igaz, éppen akkoriban ünnepelték a tizennyolcadik születésnapját.

– Maga csak egy hivatalnok, és én ki fogom rúgatni...

Hajnali háromkor könnyű, alig észrevehető eső szemerkélt, ahhoz mégis elegendő, hogy belakozza az utcákat, és – mint könnyek a szemet – csillogóbbá varázsolja a lámpafényeket.

Fél négykor az V. György harmadik emeletén megszólalt a csengő abban a helyiségben, ahol egy szobaasszony meg egy inas szunyókált. Mindketten kinyitották a szemüket. A szobainas vette hamarabb észre, hogy a sárga lámpa gyulladt ki, és azt mondta:

– Ez Jules-nek szól.

Ami azt jelentette, hogy a pincérért csöngettek, aki már ment is, és fölszolgált egy üveg dán sört az egyik vendégnek.

A két alkalmazott újra elbóbiskolt, ki-ki a székén gubbasztva. Aztán nemsokára ismét megszólalt a csengő, éppen amikor Jules, aki már elmúlt hatvanéves és mindig éjszakás volt, visszaért az üres tálcával.

– Megyek, megyek – dűnnyögte maga elé.

Kényelmesen elindult a 332-es felé, ahol égett az ajtó fölött a lámpa, kopogott, várt egy kicsit, mivel választ nem kapott, halkán benyitott. A félhomályos szalonban nem volt senki. Csak a hálószobából szűrődött ki némi világosság, ahol gyöngén, egyfolytában nyöszörgött valaki, mint valami állat vagy kisgyerek.

A kis grófné az ágyon feküdt, szeme félig lehunyva, szája félig nyitva, két keze a mellén, a szíve táján.

– Ki az? – nyögte.

– A pincér, grófné.

Jules jól ismerte őt. A grófné is ismerte Jules-t.

– Meghalok, Jules... Nem akarok meghalni. Hívja gyorsan az; orvost. A szállodában van?

– Ilyenkor nincs, grófné, de máris hívom az ápolónőt...

Alig több mint egy órája szolgált föl ugyanebben a lakosztályban egy üveg pezsgőt, egy üveg whiskyt, szódát és egy vödör jeget. Az üvegek és a poharak még a szalonban voltak, csak egy pezsgőspohár hevert felborulva az éjjeliszekrényen.

– Halló! Kapcsolja gyorsan az ápolónőt...

Rosay kisasszony, a telefonközpontos, nem csodálkozott, benyomott egy dugót, aztán egy másikat a hatalmas kapcsolótábla megfelelő lyukacsájába.

Jules távoli csengést hallott, azután egy álmos hangot.

– Halló... Az ápolónő vagyok...

– Le tud jönni azonnal a 332-esbe?

– Meghalok, Jules...

– Meglátja, hogy nem hal meg, grófné...

Jules nem tudta, mit csináljon várakozás közben. Kiment, fölgújtotta a szalonban a lámpákat, megállapította, hogy a pezsgősüveg üres, de a whiskynek csak a negyede fogyott el.

Paverini grófné még mindig nyöszörgött, görcsbe rándult a keze a mellén.

– Jules...

– Igenis, grófné...

– Ha későn érkeznének...

– Genévrier kisasszony rögtön itt lesz...

– Ha mégis későn érkeznének, mondja meg nekik, hogy megmérgeztem magam, de nem akarok meghalni...

A szürke hajú, szürke arcú ápolónő – teste a fehér köpeny alatt még őrizte az ágy szagát – a forma kedvéért kicsit megkopogtatta az ajtót, aztán belépett a lakosztályba. Kezében egy isten tudja miféle üvegcsét tartott, egy barnás kis palackot, zsebei gyógyszeres dobozokkal voltak degeszre tömve.

– Azt mondja, megmérgezte magát...

Genévrier kisasszony mindenekelőtt körülnézett, fölfedezte a papírkosarat, kivett belőle egy gyógyszeres tubust, elolvasta rajta a címkét.

– Szóljon a telefonközpontnak, hogy hívja ki Frère doktort... Sürgős...

Ügy látszik, most, hogy már volt, aki gondoskodik róla, a grófné átadta magát a sorsának, nem próbált többet beszélni, és gyengébben is nyöszörgött.

– Halló! Hívja ide gyorsan Frère doktort... Nem, nem én! ... A nővér mondta...

Az efféle esetek oly gyakoriak Párizs luxusszállóiban és bizonyos negyedeiben, hogy ha például a XVI. kerületből érkezik éjszaka hívás a rendőrségi ügyeletre, majdnem mindig azt kérdezik:

– Gardenál?

Az altató neve már köznévvé vált. Úgy mondják az öngyilkosra, hogy „gardenál”, ahogy a részegre azt, hogy „bercy”, a bornagykereskedő neve után.

– Hozzon meleg vizet...

– Forraltat?

– Nem fontos, csak meleg legyen...

Genévrier kisasszony megfogta a grófné pulzusát, felhúzta a szemhéját.

– Hány tablettát vett be?

Kislányhang válaszolt:

– Nem tudom... Már nem tudom... Ne hagyjon meghalni...

– Persze hogy nem, kicsikém... Igya csak meg ezt...

A válla alá nyúlt, megemelte, az ajkához tartott egy poharat.

– Rossz?

– Igya csak meg .. .

Kétlépésnyire, a Marceau sugárúton, Frère doktor gyorsan felöltözött, fölkapta orvosi táskáját, és hamarosan ki is lépett az alvó házból. Beszállt a ház előtt álló kocsijába.

Az V. György márvány előcsarnoka kihalt volt, csak a recepciónál ült az éjszakás, s mahagóni pultja mögött újságot olvasott, vele szemközt meg a portás, aki nem csinált semmit.

– A 332-esbe... szólt oda az orvos menet közben.

– Tudom...

A telefonoskisasszony megkérdezte:

– Hívjam a mentőket?

– Majd meglátom...

Frère doktor a legtöbb lakosztályt ismerte a szállodában. Akár az ápolónő, ő is csak jelképesen kopogott az ajtón, belépett, levette a kalapját, és már ment is a hálószoba felé.

Jules, miután hozott egy fazék meleg vizet, behúzódott az egyik sarokba.

– Mérgezés, doktor úr... Beadtam neki...

Néhány érthetetlen szót váltottak – úgy hangzott, mint egy rejtjeles beszélgetés –, a grófnét meg, akit még mindig az ápolónő támogatott, heves émelygés fogta el, és hányni kezdett.

– Jules!

– Igenis, doktor úr..,

– Telefonáltasson Neuillybe, az Amerikai Kórházba, hogy küldjenek egy mentőkocsit...

A dologban nem volt semmi rendkívüli. A telefonoskisasszony, fején a hallgatóval, felhívott egy másik éjszakás telefonoskisasszonyt Neuillyben.

– Nem tudom pontosan, drágám... Paverini grófnéről van szó, az orvos fönn van nála...

A 332-esben megszólalt a telefon. Jules vette föl a kagylót, és jelentette:

– A mentőkocsi tíz percen belül itt lesz.

Az orvos visszarakta a táskájába a fecskendőket, amellyel beadott egy injekciót.

– Öltöztessenem fel?

– Elég, ha beburkolja egy takaróba. Ha talál valahol egy bőröndöt, rakja bele a grófné néhány holmiját. Maga jobban tudja nálam, hogy mire lehet szüksége...

Negyedóra múlva két ápoló levitte a kis grófnét, s beemelte a mentőkocsiba, Frère doktor pedig beszállt az autójába.

– Mire odaérnek, én is ott leszek...

Ismerte a mentősöket. Azok is ismerték őt. Ismerte a kórház portásnőjét is, akivel váltott néhány szót, s ismerte a fiatal ügyeletes orvost is. Ezek az emberek keveset beszéltek, mindig szinte rejtjelekben, mivel hozzászórtak, hogy együtt dolgoznak.

– A 41-es üres...

– Hány tableta?

– Nem emlékszik rá. A tubust üresen találtuk.

– Hányt?

Ez az ápolónő is jó viszonyban volt Frère doktorral, akárcsak a szállodai. Miközben sürgőldött, az orvos végre rágyújtott egy cigarettára.

Gyomormosás. Pulzus. Újabb injekció.

– Most már csak hagyja aludni. Félóránként nézze meg a pulzusát.

– Igenis, doktor úr.

Az orvos lifttel ment le, szakasztott olyan volt, mint a szállodai lift, s adott néhány utasítást a portásnőnek, aki följegyezte őket.

– Értesítette már a rendőrséget?

– Még nem...

Az orvos a fekete-fehér faliorára nézett. Fél őt.

– Kapcsolja nekem a Berry utcai rendőrőrszobát.

Az utcán kerékpárok álltak a kapu előtt, a lámpa alatt. Odabenn két fiatal rendőr kártyázott, és egy törzsőrmester kávét főzött egy kis bor szeszfőzőn.

– Halló... Berry utcai őrszoba... Doktor kicsoda? Frère? ... F mint Ferenc? ... Helyes... Tessék... Egy pillanat...

A törzsőrmester ceruzát fogott, és följegyezte egy cédulára a kapott adatokat.

– Igen... igen... Közölni fogom, hogy nemsokára elküldi a jelentését... Meghalt a nő?

Visszatette a kagylót, a többiekhez fordult, akik várakozóan nézték:

– Gardenál... V. György...

Számára a dolog egyszerűen csak több munkát jelentett. Sójajtvá vette föl a kagylót.

– Központ?... Itt a Berry utcai őrszoba... Igen, én. Marchal, te vagy?... Mi újság nálatok?... Itt nyugi van... A verekedés?... Nem, nem tartottuk őket az őrszobán... Az egyik pasinak ugyanis egy csomó jónevű ismerőse van... Telefonálnom kellett a főfelügyelőnek, ő meg azt mondta, eresszük szabadon őket...

Egy csetepatéről volt szó a Ponthieu utcában, az egyik éjszakai mulatóhelyen.

– És még valami... Egy gardenál... írod?... Grófné... Igen, egy grófné... Hogy igaz-e vagy ál, azt nem tudom... Paverini... P mint Pál, A mint Aladár, V mint Vera, E mint... Igen, Paverini... V. György szálloda... 332- es lakosztály... Frère doktor, F mint Ferenc, igen... Neuilly, Amerikai Kórház... Igen, beszélt... Meg akart halni, utána meg nem akart már meghalni... A szokásos história...

Fél hatkor Justin felügyelő a VIII. kerületből kihallgatta az V. György éjszakai portását, néhány dolgot följegyzett a noteszába, aztán beszélt Jules-lel, a pincérrel, majd kiment Neuillybe, a kórházba, ahol közölték vele, hogy a grófné alszik és nincs életveszélyes állapotban.

Reggel nyolckor még mindig szemerkélt, de az égbolt világos volt, és Lucas kicsit náthásán telepedett le az íróasztala mellé az Orfèvres rakparton, ahol már várták az éjszakai jelentések.

Így értesült néhány hivatalos mondatból a Ponthieu utcai verekedésről, egy tucat letartóztatott utcalányról, néhány részegről, egy bicskás támadásról a Flandre utcában, és még néhány más esetről, csupa szokványos ügy volt.

Hat sorban tájékoztatták Paverini grófné született La Serte öngyilkossági kísérletéről is.

Maigret kilenckor érkezett, kicsit gondterhelten a képviselő lánya miatt.

– A főnök nem keresett?

– Még nem.

– Nincs semmi fontos a jelentésekben?

Lucas némi habozás után végül is úgy döntött, hogy egy öngyilkossági kísérlet, még ha az V. Györgyben történt is, nem fontos, és így válaszolt:

– Semmi...

Nem sejtette, hogy ezzel súlyos hibát követ el, és megnehezíti Maigret és az egész bűnügyi csoport életét.

Amikor a csengő végigzengett a folyosón, a főfelügyelő néhány aktával a kezében kilépett az irodájából, és a többi osztályvezetővel együtt bement a nagyfőnökhöz. Folyó ügyekről volt szó, amelyek az egyes osztályvezetőket érintették, de Paverini grófnét Maigret nem említette, mivel nem tudott róla.

Tízkor tért vissza az irodájába, és pipával a szájában elkezdte írni a jelentését arról a fegyveres támadásról, amely három nappal korábban történt, és amelynek az elkövetőit remélhetőleg rövidesen elkapja, hála egy helyszínen felejtett svájcisapkának.

Körülbelül ugyanekkor bizonyos John T. Arnold, miközben a nagykörúti Scribe szállóban pizsamában és háziköntösben a reggelijét fogyasztotta, fölemelte a telefonkagylót.

– Halló, kisasszony... Fölhívná nekem az V. György szállóban Ward ezredest?

– Azonnal, Arnold úr.

Mert Arnold úr régi vendég volt, majdnem egész évben a Scribe-ben lakott.

A Scribe és az V. György telefonközpontosai soha életükben nem találkoztak, de ismerték egymást, mivel a telefonos-kisasszonyok általában ismerik egymást.

– Halló, kicsikém, kapcsolnád nekem Ward ezredest?

– Arnold kéri?

A két férfi naponta többször is fel szokta egymást hívni, és a délelőtt tíz órai telefonbeszélgetés már hagyományos volt.

– Még nem csöngetett a reggelijéért... Hívjam fel azért?

– Várj... Megkérdezem a vendégünket.

A dugó a kapcsolótáblán átkerült az egyik lyukból a másikba.

– Arnold úr? ... Az ezredes még nem csöngetett a reggelijéért... Ébresztessem föl?

– Nem hagyott üzenetet?

– Nem mondták...

– Tényleg tíz óra van?

– Tíz óra tíz...

– Akkor hívják csak fel...

Újra a dugó.

– Csöngesd föl, kicsikém... Legföljebb morogni fog...

A vonalban csend. A Scribe telefonosa közben három másik kapcsolást is elintéz, az egyiket Amszterdammal.

– Halló, kicsikém, nem feledkeztél meg az ezredesről?

– Egyfolytában csöngetek neki. Nem felel.

Néhány perccel később a Scribe újra felhívja az V. Györgyöt.

– Ide figyelj, kicsikém. Mondtam a vendégünknek, hogy az ezredes nem felel. Azt mondja, hogy lehetetlen, az ezredes tízre várja a hívását, és hogy nagyon fontos...

– Akkor még egyszer csöngetek neki..

Később, a hiábavaló próbálkozás után:

– Várj egy pillanatig. Megkérdezem a portást, nem ment-e el.

Csönd.

– Nem. A kulcsa nincs a táblán. Most mit csináljak?

John T. Arnold türelmetlenkedett a lakosztályában.

– Mi van, kisasszony! Elfelejtett kapcsolni?

– Nem, Arnold úr. Az ezredes nem válaszol. A portás nem látta elmenni, és a kulcsa sincs a táblán...

– Akkor küldjék oda a pincért, és kopogjon be...

A pincér már nem Jules volt, egy Gino nevű olasz váltotta föl a harmadik emeleten, ahol Ward ezredes lakosztálya öt ajtóval arrább volt Paverini grófné lakosztályától.

A pincér visszahívta a portást.

– Nem válaszol, és az ajtó kulcsra van zárva. .

A portás a helyetteséhez fordult.

– Menj, nézd meg...

A helyettes is becsöngetett, bekopogott.

– Ward ezredes... – suttogta.

Azután tolvajkulcsot húzott elő a zsebéből, és kinyitotta az ajtót.

Benn a zsálok be voltak húzva, és egy lámpa égve maradt a szalonban az egyik asztalon. A hálósobában is égett a villany, az ágy meg volt vetve éjszakára, rajta a pizsama, széthajtogatva.

– Ward ezredes...

Sötét öltöny hevert egy széken, a szőnyegen zoknik, s egy pár cipő, az egyik fordítva, talpával fölfelé.

– Ward ezredes!...

Szemközt nyílt a fürdőszoba ajtaja. A portás helyettese előbb bekopogott, aztán belökte az ajtót, de csak annyit mondott:

– Úr...!

Telefonálhatott volna a hálósobából is, de annyira nem akarózott ott maradnia, hogy inkább elhagyta a lakosztályt, becsukta az ajtaját, és a liftet is mellőzve lerohant a lépcsőn.

Három-négy vendég állta körül a portást, aki a tengerentúli repülőjáratok menetrendjét böngészte. A helyettes a fülébe súgta:

– Meghalt...

– Egy pillanat...

A portás alig tudta felfogni, amit hallott.

– Mit beszélsz?

– Meghalt... A fürdőkádban van...

A portás a vendégekhez fordult, és angolul egy perc türelmet kért tőlük. Keresztülsetett a halion, s a recepció pultja fölé hajolt.

– Gilles úr az irodájában van?

Igent bólintottak rá, mire a portás bekopogott a bal sarokban az egyik ajtón.

– Elnézést, Gilles úr... Az imént felküldtem Renét az ezredeshez... Úgy látszik, hogy meghalt, a fürdőkádban ...

Gilles csíkos nadrágot, fekete zakót viselt. A titkárához fordult.

– Hívja fel azonnal Frère doktort. Biztosan éppen a betegeit látogatja. Intézkedjen, hogy elérjék valahol...

Gilles olyasmit is tudott, amiről a rendőrségnek még nem volt tudomása. Albert, a portás, szintén.

– Mit szól hozzá, Albert?

– Amit ön, gondolom...

– Tájékoztatták a grófné ügyéről?

Elég volt egy bólintás.

– Fölmegyek...

De mivel nem volt kedve egyedül odamenni, szólt az egyik zsakettes, olajozott hajú fiatalembernek a recepcióról, hogy kísérje föl. Amikor elhaladtak a portás előtt, aki közben újra elfoglalta a helyét, Gilles odaszólt neki:

– Értse az ápolónőt... Jöjjön azonnal a 347-esbe...

A hall már nem volt üres, mint az éjjel. A három amerikai még mindig azon tanakodott, hogy melyik repülőgépre szálljon. Egy nemrég érkezett pár a bejelentőlapját töltötte ki a recepciónál. A virágáruslány már a helyén volt, és helyén az újságos is, nem messze a színház jegyárusfülkéjétől. A karosszékekben is várakoztak néhányan, többek közt egy divatszalon főeladónője egy ruhásdobozzal.

Fönn a 347-es lakosztály fürdőszobájának a küszöbén az igazgató nem merte tovább nézni az ezredes elhúzódozó testét, amely furcsán pihent a fürdőkádban, feje a víz alatt, csak a hasa magasodott ki.

– Hívj föl a ...

De amikor a szomszédos hálószobából meghallotta a csöngést, meggondolta magát és odarohant.

– Gilles úr?

A telefonoskisasszony hangja volt.

– Sikerült elérnem Frère doktort az egyik páciensénél, az I. Ferenc utcában. Néhány perc múlva itt lesz.

A fiatalember a recepcióról megkérdezte:

– Kit hívjak föl?

A rendőrséget, természetesen. Az effajta baleseteknél ez elkerülhetetlen. Gilles ismerte a kerületi főfelügyelőt, de a két férfi csöppet sem rokonszenvezett egymással. Különben is a kerületi rendőrség emberei néha tapintatlanul intézkednek, s ez zavar egy olyan szállodát, mint az V. György.

– Hívj a bűnügyi rendőrséget.

– Kit kérjek?

– Az igazgatót.

Vendégségben többször is találkoztak már, s noha csak néhány szót váltottak, kezdetnek az is elég.

– Halló!... A bűnügyi rendőrség igazgatója?... Elnézést a zavarásért, Benoît úr... Gilles vagyok, az V. György igazgatója... Halló! Az történt... Akarom mondani, ebben a pillanatban fedeztem föl...

Nem tudta, hogy fejezze ki magát.

– Sajnos, egy fontos, világszerte ismert személyiségről van szó... Ward ezredesről... Igen, David Wardról... A személyzet egyik tagja holtan találta az imént, a fürdőkádjában... Nem, semmi egyebet nem tudok... Jobbnak láttam mindjárt magát hívni... Minden percben várom az orvost... Fölösleges is megkérnem...

Persze, a diszkréció. Egy csöppet sem vágyott arra, hogy újságírók és fotóriporterek rohanják meg a szállodát.

– Nem... Nem, természetesen.. Biztosíthatom, hogy senki nem nyúlt semmihez... Magam maradok itt a lakosztályban... Éppen most jött meg Frère doktor... Akar vele beszélni?

Az orvos, aki még nem tudott semmiről, átvette a felé nyújtott telefonkagylót.

– Doktor Frère vagyok... Halló!... Igen... Betegnél voltam, ebben a pillanatban értem ide... Tessék?... Nem mondhatnám, hogy a páciensem volt, de ismertem... Egyszer kezeltem, enyhe influenzával... Hogyan?... Ellenkezőleg, nagyon erős, pedig milyen életet él... Azaz élt, ha úgy tetszik... bocsánat. Még nem láttam a tetemet... Rendben... Igen... Igen... Értettem... Vizontlátásra, igazgató úr... Akar velem újra beszélni?... Nem?...

Visszatette a kagylót, és megkérdezte:

– Hol van?

– A fürdőkádban.

– A bűnügyi rendőrség igazgatója üzeni, hogy semmihez sem szabad nyúlni, amíg ide nem küld valakit...

Gilles a fiatal alkalmazotthoz fordult.

– Lemehetsz. Figyeljétek a rendőrség embereit, és ha jönnek, diszkréten vezessétek föl... És semmi fecsegést erről a hallban, légy szíves... Értetted?

– Igenis, igazgató úr.

Telefoncsörgés, Maigret irodájában.

– Átjönne hozzám egy pillanatra?

Harmadszor zavarták meg a főfelügyelőt, amióta belefogott a fegyveres rablótámadásról szóló jelentésbe. Kialudt pipáját újra meggyújtotta, átment a folyosón, és kopogtatott a főnök ajtaján.

– Jöjjön be, Maigret... Üljön le...

A napsugarak kezdték áttörni az esőfüggönyt, és megcsillantak az igazgató réz tintatartóján.

– Ismeri Ward ezredest?

– Olvastam a nevét a lapokban. Ő az, akinek három vagy négy felesége van, ugye?

– Holtan találták a fürdőkádjában az V. György szállóban.

Maigret meg se rezzent, a feje még mindig a hold up üggyel volt tele.

– Gondolom, a leghelyesebb, ha maga megy oda személyesen. A doktor, aki többé-kevésbé a szálloda orvosa is, azt mondta az imént, hogy az ezredes tegnap még kitűnő egészségnek örvendett, és soha nem voltak szívpanaszai... Erre ráharap majd a sajtó, nemcsak a francia, hanem a nemzetközi sajtó is...

Maigret irtózott a túlságosan ismert személyiségek ügyeitől, mert az ilyenekkel csak kesztyűs kézzel lehet bánni.

– Megyek – mondta.

A jelentése megint várni fog. Morcos képpel lökte be a felügyelők szobájának ajtaját, töprengett, kit válasszon kísérőnek. Janvier ott volt, de ő is a fegyveres rablás ügyével volt elfoglalva.

– Menj be az irodámba, és próbáld meg folytatni a jelentésemet... Te meg, Lapointe...

Az ifjú Lapointe fölemelte a fejét, boldog volt.

– Vedd a kalapod. Velem jössz

Aztán Lucas-hoz fordult:

– Ha keresnek, az V. Györgyben vagyok.

– A mérgezési ügy?

Ösztönösen csúszott ki a száján, Lucas bele is pirult.

– Miféle mérgezési ügy?

Lucas hebegett.

– A grófné...

– Kiről beszélsz?

– Volt valami a jelentésekben ma reggel egy olasz nevű grófnéről, aki öngyilkossági kísérletet követett el az V. Györgyben. Azért nem szóltam róla...

– Hol az a jelentés?

Lucas beletúrt az íróasztalán fölhalmozott papírokba, és kihúzott egy aktát.

– Nem halt bele... Ezért...

Maigret átfutotta a néhány sort.

– Kihallgatták?

– Nem tudom. A VIII. kerületből ment el valaki a kórházba, Neuillybe... Még nem tudom, hogy a grófné tudott-e már beszélni...

Maigret azt sem tudta, hogy az éjszaka, valamivel két óra előtt, Paverini grófné és David Ward ezredes együtt szállt ki az V. György előtt egy taxiból, és a portás nem csodálkozott, hogy ugyancsak együtt mennek a pulthoz a kulcsaikért.

Jules, a szobapincér, szintén nem csodálkozott, amikor a 332-es csöngetésére jelentkezve az ezredest a grófnénál találta.

– A szokásosat, Jules! – mondta az asszony.

Ez egy üveg 1947-es Krug-pezsőt és egy üveg felbontatlan, érintetlen Johnny Walkert jelentett, mert az ezredes nem bízott az olyan whiskyben, amelyet nem saját kezűleg nyitott föl.

Lucas letolást várt, de sokkal megszégyenítőbb volt, hogy Maigret olyan meglepődve nézett rá, mintha egy ilyen mulasztás hihetetlen volna legrégibb munkatársa részéről.

– Gyere, Lapointe...

Szembetalálkoztak egy züllött alakkal, akit a főfelügyelő idézett be.

- Gyere vissza délután.
- Hánykor, főnök?
- Amikor akarsz...
- Kocsival megyünk? – kérdezte Lapointe.

Beszálltak egy autóba. Lapointe ült a kormányhoz. Az V. György portása már tudta, mit kell tennie.

- Hagyják csak. Majd én.

Mindenki tudta, mit kell tennie. Ahogy a két rendőrségi ember beljebb ment, egymás után nyíltak meg előttük az ajtók, és egy szempillantás alatt a 347-es lakosztály küszöbén találták magukat, ahol ott állt az igazgató, akit telefonon riasztottak.

Maigret-nek ritkán volt alkalma az V. Györgyben dolgoznia, de kétszer vagy háromszor azért már kihívták oda, így aztán ismerte Gilles-t, akivel kezét fogott. Frère doktor a szalonban várakozott a kerek kis asztalka mellett, ahová fekete orvosi táskáját letette. Csöndes, kellemes ember volt, jelentős páciéntúrával, és majdnem ugyanannyi titkot ismert, mint maga Maigret. Csakhogy teljesen más körökben mozgott, ahová a rendőrségnek ritkán volt alkalma bejutni.

- Meghalt?

Egy hunyorítás.

- Körülbelül hánykor?

– Csak a boncolás állapíthatja meg pontosan, ha, miként feltételezem, elrendelik a boncolást.

- Nem balesetről van szó?

- Nézze csak meg...

Maigret sem méltányolta jobban a fürdőkádban fekvő meztelen test látványát, mint Gilles.

– Nem mozdítottam el a helyzetéből, mert az orvosi vizsgálatához nem volt rá szükség. Első látásra olyan balesetről is lehetne szó, ami gyakrabban megesik a fürdőkádakban, mint gondolnánk. Az ember megcsúszik, a feje oldalt billen, és...

- Tudom... Csakhogy az ilyen nem hagy nyomokat a vállon... Ezt akarta mondani?

Maigret is észrevett két sötétebb foltot a halott vállán, olyanok voltak, mint a véraláfutás.

- Azt gondolja, hogy besegítettek neki, ugye?

– Nem tudom... Jobb szeretném, ha a törvényszéki orvosszakértő döntene a kérdésben...

- Mikor látta őt utoljára életben?

- Körülbelül egy hete, amikor a grófnéhoz jöttem, injekciót adni neki...

Gilles elkomorult. Talán azt szerette volna, hogy a grófné egyáltalán szóba se kerüljön?

- Olasz nevű az a grófné?

- Paverini grófné.

- Aki öngyilkossági kísérletet követett el az éjjel?

– Őszintén szólva nem vagyok biztos benne, hogy komoly volt a kísérlet. Bevett bizonyos mennyiségű pheno-barbiturált, az tény. Különben tudom, hogy esténként rendszeresen szedte. Most megemelte ugyan az adagot, de nem hinném, hogy olyan mennyiséget nyelt volna le, amennyitől meg lehet halni.

– Á öngyilkosság?

– Magam se tudom.

Mindkettejük gyakorlatában akadtak nők – majdnem mindig szép nők –, akik egy veszekedés, csalódás vagy szerelmi história után annyi altatót vettek be, hogy mérgezési tünetek jelentkezzenek, de életveszélybe azért ne kerüljenek.

– Azt mondja, hogy az ezredes is jelen volt, amikor maga injekciót adott a grófnénak?

– Ha a grófné Párizsban van, hetenként kétszer adok neki B és C vitamint... Nincs semmi komoly baja... Kimerültség... Hiszen érti...

– És az ezredes?...

Erre inkább Gilles maga akart válaszolni.

– Az ezredes és a grófné igen közeli kapcsolatban voltak... Mind a ketten külön lakosztályt tartottak fenn, sosem értettem, hogy miért, hiszen...

– A szeretője volt?

– Elfogadott helyzet volt, úgyszólván hivatalosan is. Már, két éve, ha nem tévedek, hogy az ezredes beadta a válópert, s az ő köreikben úgy tudták, hogy ha egyszer szabad lesz, elveszi a grófnét...

Maigret kis híján megkérdezte, némi álnaivsággal:

– Miféle körökben?

De mi értelme lett volna? Megszólalt a telefon. Lapointe kérdő pillantást vetett a főnökére, hogy mit csináljon. A környezet láthatóan mély benyomást tett a fiatal felügyelőre.

– Vedd föl...

– Halló... Hogyan?... Igen, itt van... Igen, én vagyok...

– Ki az? – kérdezte Maigret.

– Lucas akar mondani valamit magának.

– Halló, Lucas...

Lucas, hogy jóvátegye reggeli mulasztását, érintkezésbe lépett az Amerikai Kórházzal, Neuillyben.

– Ne haragudjon, főnök... Sosem fogom magamnak megbocsátani... Visszament a szállodába a grófné?...

Paverini grófné eltűnt kórházi szobájából, ahol magára hagyták. Elment, és senkinek se jutott eszébe megakadályozni.

MÁSODIK FEJEZET

amelyben továbbra is olyan személyekről lesz szó, akiknek a neve állandóan szerepel a lapokban, de korántsem a rendőrségi hírekben

Nem sokkal ezután történt egy kis incidens. Látszólag jelentéktelen semmiség volt, mégis kétségtelen, hogy Maigret hangulatát erősen befolyásolta a nyomozás egész tartama alatt. Csakugyan megértette-e Lapointe, hogy miről van szó, vagy csupán a főfelügyelő tulajdonította tudatosnak a fiatalember egy véletlen mozdulatát?

A főfelügyelő már valamivel korábban is – amikor Gilles azokról a körökről beszélt, amelyekhez Paverini grófné és Ward ezredes tartozott – lenyelte a kérdést:

– Miféle körök?

Ha mégis megkérdezi, vajon nem érződött volna-e a hangjában egy csipetnyi ingerültség, irónia, netán agresszivitás?

Maigret-nek ugyanis erről eszébe jutott valami rendőrségi pályafutásának elejéről. Körülbelül annyi idős volt, mint most Lapointe, és egyszerű ellenőrzésre küldték ki ugyanabba a negyedbe, ahol most is volt, az Étoile tér és a Szajna közt, már nem emlékezett rá, melyik utcába.

Ez még a hatalmas magánpaloták, a luxusvillák idejében történt, s a fiatal Maigret-nek az volt az érzése, hogy egy új világba került. Legjobban az előkelő csend hatott rá, távol a tömeg és a közlekedés zajától. Csak madárdal hallatszott és az ütemes lódobogás, ahogy a hölgyek és világos keménykalapot viselő lovagjaik a Liget felé ügettek.

Még a bérházak is mintha valami titkot rejtettek volna. Az udvarokban sofőrök tisztogatták a kocsikat, néha egy küszöbön vagy egy ablakban fölbukkant egy szobainas, csíkos mellényben, vagy egy főkomornyik, fehér nyakkendővel.

A háziurak életéről – többnyire közismert személyiségek voltak, reggelente a Figaróban vagy a Gaulois-ban szerepelt a nevük – az akkori felügyelő szinte semmit sem tudott, és összeszorult a toroka, amikor be kellett csöngetnie az egyik pompás kapun.

Most, itt a 347-es lakosztályban, Maigret már rég nem volt a hajdani kezdő. És a magánpaloták nagy része is eltűnt, sok egykor csöndes utcából forgalmas üzletutca lett.

Maigret ritkán járt a hajdani arisztokrata negyedekben, és az V. György egy számára igen kevésbé ismerős, különös világ középpontjának látszott.

A szomszédos lakosztályokban olyan emberek aludtak még, vagy fogyasztották éppen a reggelijüket, akiknek a neve gyakran szerepelt a lapokban. Már maga az utca is, az I. Ferenc király utca, a Montaigne sugárút egészen külön világot alkotott, ahol a cégtáblákon előkelő divatszalonok neve volt olvasható, és a kirakatokban, még egy fehérneműkészítő egyszerű kirakatában is, csupa egyedi, másutt ismeretlen holmik voltak láthatók.

Vajon Lapointe, aki szerény bútorozott szobában lakott a bal parton, nem volt-e zavarban? Nem érzett-e – mint a hajdani Maigret – önkéntelen tiszteletet e fényűzés iránt, amely hirtelen feltárult előtte?

– A detektívnek, az eszményi detektívnek, minden környezetben fesztelenül kellene éreznie magát...

Ezt Maigret mondta egyszer, és világéletében igyekezett elfeledkezni az emberek közötti felületi különbségekről, s megkaparni a külső mázt, hogy az eltérő látszatok alatt fölfedezze a meztelen embert.

Nos, ma délelőtt önkéntelenül ingerelte valami a környezet légkörében. Gilles, az igazgató, kiváló ember volt, csíkos nadrágja, foglalkozásával járó nyájassága és a pletykától való félelme ellenére, és az volt az illusztris személyiségek ápolásához szokott orvos is.

Csakhogy Maigret kicsit úgy érezte, mintha valamiféle cinkosság volna köztük. Ugyanazokat a szavakat használták, mint mindenki, és mégis más nyelven beszéltek. Amikor azt mondták, hogy „a grófné” vagy „az ezredes”, szavuknak más jelentése volt, mint a közönséges halandók szájában.

Egyszóval: bennfentesek voltak. Ahhoz a külön világhoz tartoztak, ha csak statisztaként is, amellyel szemben a főfelügyelő becsületességéből nem akart eleve ellenségesnek mutatkozni.

Mindez csak homályosan fordult meg az agyában, inkább csak érezte, amikor visszatette a telefonkagylót, és az orvoshoz fordult, hogy megkérdezze:

– Gondolja, hogy ha a grófné csakugyan halálosnak tekinthető adag nyugtatót vett be, képes lehetett volna arra, hogy az ön kezelése után, mintegy fél órával ezelőtt, segítség nélkül fölkeljen és elhagyja a kórházat?

– Csak nem hagyta el?

A hálószobában még mindig be voltak hajtva a zsaluk, de a szalonban már kinyitották őket, és egy kis napsugár, vagy inkább csak a visszfénye, már behatolt a helyiségbe. Az orvos a kerek kisasztal mellett állt, ahová a táskáját tette. A szállodaigazgató a szalon ajtajának a közelében álldogált, Lapointe pedig Maigret-től jobbra, kicsit hátrahúzódva.

A halott még mindig a fürdőkádban hevert, és a fürdőszoba volt tárva maradt ajtajával a legvilágosabb helyiség a lakosztályban.

Újra megszólalt a telefon. Az igazgató vette föl, miután előbb a főfelügyelőre pillantott, mintegy az engedélyét kérve.

– Halló, igen ... Én vagyok... Már jön is föl?

Mindenki ránézett, és ő gondterhelt arccal éppen mondani takart valamit, amikor belökték a folyosóra nyíló ajtót.

Egy ötven év körüli, ezüstös hajú, napbarnított férfiú, aki világosszürke tropikálöltönyt viselt, sorjában végignézett az egybegyűlteken, s végül felfedezte Gilles-t.

– Á, maga itt... Mi történt Daviddal?... Hol van?...

– Sajnos, Arnold úr...

A fürdőszoba felé mutatott, aztán teljesen magától értetődően angolul kezdett beszélni.

– Hogyan tudta meg?

– Ötször telefonáltam ide délelőtt... – válaszolt Arnold, ugyancsak angolul.

Ez megint olyasmi volt, ami csak fokozta Maigret ingerültségét. Értett ugyan angolul, ha erősen figyelt, de távolról sem beszélt folyamatosan. Nos, erre a doktor is fogta magát, és áttért az angolra.

– Sajnos, Arnold úr, semmi kétség, hogy meghalt...

A jövevény lecövekelt a fürdőszoba ajtajában, egy hosszú percig nézte a testet a kádban, látták, ahogy mozog az ajka, mintha néma imádságot mormolna.

– Ostoba baleset, ugye?

Isten tudja, miért, ismét franciául beszélt, szinte hibátlan kiejtéssel.

Pontosan ebben a pillanatban történt az a bizonyos kis incidens. Maigret amellet a szék mellett állt, amelyben a halott nadrágja hevert. A nadrág derekán egy gombhoz erősítve vékony platina lánc látszott, amelynek a másik végére, a zsebben nyilván valamilyen tárgy volt erősítve, kulcs vagy óra.

A főfelügyelő gépiesen, pusztán kíváncsiságból odanyúlt, hogy megfogja a láncot, amikor épp e mozdulat kellős közepén Arnold feléje fordult, és olyan szigorú pillantást vetett rá, mintha illetlenséggel vagy tapintatlansággal vádolná.

Mindez sokkal finomabb volt, mintsem szavakkal érzékeltetni lehetne. Épp csak egy kicsit nyomatékosabb tekintet, az arckifejezés alig érzékelhető változása.

De Maigret elengedte a láncot, s ezért nyomban el is szégyellte magát, mert úgy viselkedett, mintha bűnös volna. Lapointe csakugyan észrevette ezt, és szántsándékkal fordította el a fejét?

Ők hárman a Rakparton – s ez már vicctéma lett – úgy csodálták a főfelügyelőt, hogy az már szinte vallásos tisztelet volt: Lucas, a legidősebb, Janvier, aki valamikor

ugyanolyan fiatal, tapasztalatlan és buzgó volt, mint Lapointe, és végül ez utóbbi, „a kis Lapointe”, ahogy emlegették.

Vajon kiábrándult, vagy csak zavarba jött, mikor látta, hogy akárcsak őt, a főnökét is foglyul ejtette ez a környezet, ahová itt belepottyantak?

Maigret észbe kapott, megkeményítette magát, ami talán újabb ügyetlenség volt, tudta is, hogy az, de nem tehetett másként.

– Itt én kérdezek magától, Arnold úr...

Az angol nem kérdezte meg, hogy ki ő, csak Gilles-re nézett, aki megmagyarázta:

– Maigret főfelügyelő a bűnügyi rendőrségtől...

Kis, bizonytalan, nem túlon túl udvarias biccentés.

– Megtudhatnám, ki maga és miért jött ide ma délelőtt?

Arnold ismét az igazgatóra nézett, csodálkozó arccal, mintha a kérdés legalábbis meglepő volna.

– John T. Arnold úr...

– Hagyja, hogy ő maga válaszoljon, jó?

Mire az angol:

– Talán átmehetnénk a szalonba?

Előbb azonban még egy pillantást vetett a fürdőszobába, mintha még egyszer le akarná róni a kötelességét a halottal szemben.

– Rám szüksége van még? – kérdezte Frère doktor.

– Ha tudhatom, hogy hol találom meg...

– A titkárnőm mindig tudja, merre járok... Itt a szállodában megvan a telefonszámom...

Arnold angolul szólt oda Gilles-nek:

– Lenne szíves fölhozatni nekem egy whiskyt?

Maigret pedig, mielőtt folytatta volna a beszélgetést, felvette a telefont.

– Kisasszony, az ügyészséget legyen szíves...

– A micsodát?

Persze, itt nem lehet ugyanúgy beszélni, mint az Orfèvres rakparton. Maigret bement a telefonszámot.

– Tudná kapcsolni az államügyészt vagy valamelyik helyettesét?... Maigret főfelügyelő... Igen...

Miközben várt, Gilles módját lelte, hogy odasúgja:

– Ha lenne szíves megkérni azokat az urakat, hogy diszkréten járjanak el, úgy lépjenek be a szállodába, mintha mi sem történt volna, és...

– Halló! ... Az V. György szállóban vagyok, államügyész úr... Egy halottat találtak az egyik fürdőszobában, David Ward ezredest... Igen, Ward... A hulla még mindig a fürdőkádban van, és bizonyos jelek arra mutatnak, hogy az elhalálozás oka nem baleset... Igen... Már mondták...

Az államügyész ugyanis a vonal másik végén azt kérdezte:

– Tudja, hogy David Ward nagyon fontos ember?

Maigret mégis türelmetlenség nélkül hallgatta.

– Igen... Igen... Itt maradok... Valami más is történt az éjjel ugyanebben a szállodában... Majd elmondom... Igen... Akkor a viszontlátásra, államügyész úr...

Mialatt beszélt, átsuhant a színen egy fehér kabátos pincér, Arnold pedig elhelyezkedett az egyik fotelban, s rágyújtott egy szivarra, amelynek előzőleg lassan, gondosan levágta a végét.

– Azt kérdeztem magától...

– Hogy ki vagyok és mit csinálok itt... Én viszont azt kérdezem: tudja maga, hogy ki... azaz most már azt kell mondanom, ki volt az én David Ward barátom?

Tulajdonképpen nem pökhendiség volt ez, hanem valami vele született magabiztosság. Arnold itt otthon volt. Az igazgató habozott, hogy közbeszóljon-e, s végül is úgy tett, mint az iskolás gyerek, aki óra alatt kikéredzkedik a végére.

– Megbocsátanak, uraim... Tudni szeretném, lemehetnek-e, hogy kiadjak néhány utasítást...

– Az ügyészséget várjuk.

– Igen, hallottam...

– Szükség lesz magára. Még a Bűnügyi Nyilvántartó embereit és a fényképészeket is idevárom, továbbá a törvényszéki orvosszakértőt...

– Nem jöhetne be ezeknek az uraknak legalább egy része a hátsó kapun?... Értse meg, főfelügyelő úr... Ha túlságosan nagy lesz a jövés-menés a hallban, és ha...

– Megértem...

– Köszönöm...

– Mindjárt hozzák a whiskyjét, Arnold úr... Óhajtanak önök is valamit, uraim?

Maigret nemet intett, de megbánta, mert szívesen ivott volna ő is egy korty szeszt.

– Hallgatom, Arnold úr... Tehát azt mondta...

– Azt mondtam, hogy bizonyára ön is olvasta David barátom nevét az újságokban, mint mindenki... Legtöbbször a milliárdos szót is mellébiggyesztették... „Az angol milliárdos”... És ha frankban számolunk, ez igaz is... Fontban nem...

– Hány éves volt? – szakította félbe Maigret.

– Hatvanhárom... Dávid nem maga szerezte a vagyonát, hanem, ahogy nálunk mondják, ezüstkanállal a szájában született... Az apjái volt a legnagyobb huzalgyár Manchesterben, még a nagypapa alapította... Tud követni?

– Figyelek.

– Nem akarom azt mondani, hogy az üzlet teljesen magától ment, és Davidnek nem kellett vele foglalkoznia, de azért nem sok munkát igényelt. Néha egy-egy tárgyalást az igazgatóival, tanácskozásokat, aláírásokat...

– Nem lakott Manchesterben?

– Szinte soha.

– Ha hihetek az újságoknak...

– Az újságok egyszer s mindenkorra kiválasztottak két-három tucat hírességet, s a legapróbb cselekedeteikről és megnyilvánulásairól is tudósítanak. Ez azonban nem jelenti azt, hogy minden igaz, amit írnak. Például Dávid válásaival kapcsolatban sok pontatlan hír jelent meg... De nem is ezt szeretnem megértetni magával... A legtöbb ember szemében Davidnek, aki tekintélyes vagyont és egy szilárdan megalapozott üzletet örökölt, nem volt egyéb dolga, mint hogy vidáman töltse az idejét Párizsban, Deauvilleben, Cannes-ban, Lausanne-ban vagy Rómában, a mulatókat és a lóversenyeket

látogassa, szépasszonyok és magához hasonlóan közismert személyiségek társaságában... Márpedig ez nem az az eset...

Arnold ráérősen beszélt, egy ideig szivarjának fehér hamuját bámulta, aztán odaintette a pincért, és levette a whiskys-poharat a tálcáról.

– Megengedik?

Azután, visszasüppedve a karosszékébe:

– Ha Dávid nem az angol nagyiparosok megszokott életét élte Manchesterben, ez éppen azért volt, mert ott ő már kész helyzetbe került, nem volt más dolga, mint folytatni apja és nagyapja művét, az pedig nem érdekelte. Érti ezt?

És ahogy ránézett a főfelügyelőre, aztán a fiatal Lapointe-re, érezhető volt, hogy ezt a két embert képtelennek tartja az effajta érzések megértésére.

– Az amerikaiaknak van egy szavuk, amelyet mi angolok ritkán használunk... A „playboy”, ami olyan gazdag embert jelent, akinek egyetlen életcélja az, hogy jól töltsen az idejét, pólózzon, részt vegyen a téli sportokban és az evezősversenyeken, kellemes társaságban járja a mulatóhelyeket...

– Az ügyészség mindjárt itt lesz – jegyezte meg Maigret az órájára pillantva.

– Elnézést, hogy ezzel az előadással untatom, de olyan kérdést tett föl, amelyre lehetetlen néhány szóban válaszolni... Talán még az is szándékom, hogy megóvjam egy baklövéstől... Így mondják, ugye?... Dávid Ward korántsem volt „playboy”, és nemcsak mint a manchesteri Ward Huzalművek tulajdonosa, hanem mint magánember is a legkülönbözőbb üzleti ügyekkel foglalkozott... Csak éppen nem tartotta szükségesnek, hogy a munkához napi nyolc órára bezárkózzék egy irodába... Higgye el, ha mondom, hogy zseniális üzletember volt... Rengeteg üzletét a legváratlanabb helyeken és időpontokban sikerült nyélbe ütnie...

– Például?

– Egyszer, amikor együtt mentünk a Rolls Royce-ával az olasz Riviérára, defekt miatt kénytelenek voltunk megállni egy eléggé szerény fogadóban. Amíg az ebédünket készítették, David és én sétáltunk egyet a környéken. Ennek már húsz éve. Aznap este már Rómában voltunk, de néhány nap múlva kétezer hektár földet, részben szőlőt vásároltam David számlájára... Ma ezen a területen három nagy szállodát láthat, egy játékkaszinót és a tengerpart egyik villákkal körülvett, legcsinosabb fürdőhelyét... Svájcban, Montreux közelében...

– Tehát maga volt az üzletkötője...

– Barátja és üzletkötője, ha úgy tetszik... De inkább a barátja, mert amikor megismertem, még sem kereskedelemmel, sem pénzügyekkel nem foglalkoztam...

– Ön is az V. Györgyben lakik?

– Nem, a Scribe szállóban. Ezt talán furcsának találja, de Párizsban is, másutt is majdnem mindig más-más szállóban laktunk, minthogy Dávid nagyon féltve őrizte azt, amit mi „privacy”-nek nevezünk...

– Ez volt az oka annak is, hogy Paverini grófné lakosztálya a folyosó túlsó végén van?

Arnold enyhén elpirult.

– Ez is, meg más is...

– Vagyis?...

– Ez jó ízlés kérdése...

– Hát nem mindenki tudott a kapcsolatukról?

- Beszélni mindenki beszélt róla, az tény.
- És igaz volt?
- Azt hiszem. Én sosem tettem fel neki kérdést erre vonatkozólag.
- Pedig bizalmas barátok voltak...

Most Arnold lett ingerült. Neki is éreznie kellett, hogy nem ugyanazon a nyelven beszélnek, hogy nem egyenrangúak.

- Hány törvényes felesége volt?
- Csak három. A lapok többről fecsegték, mert mihelyt találkozott egy nővel, és néhányszor a társaságában mutatkozott, máris újabb házasságról harangoztak.
- A három feleség még él?
- Igen.
- Gyerekei voltak tőlük?
- Kettő. Egy fiú, Bobby, tizenhat éves, és Cambridge-ben van, a második feleségtől.

Meg egy lány, Ellen, a harmadiktól.

- Milyen viszonyban volt velük?
- A volt feleségeivel? Kitűnő viszonyban. Gentleman volt.
- Megtörtént, hogy találkozott velük?
- Szoktak találkozni...
- Vagyonuk van?

– Az elsőnek, Dorothy Payne-nek van. Egy jelentős manchesteri textilgyáros családból származik.

- És a másik kettőnek?
 - Róluk David gondoskodott,
 - Tehát egyiküknek sem volt érdeke a halála?
- Arnold összevonta a szemöldökét, mint aki nem érti, úgy látszott, megütközött.
- Hogyhogy?
 - És Paverini grófné?
 - Kétségtelenül feleségül vette volna, mihelyt a válást Muriel Halligannel kimondják.
 - A maga véleménye szerint kinek állt érdekében a halála?

A válasz gyors és pontos volt.

- Senkinek.
- Ismert valakit, aki az ellensége volt?
- Csak barátait ismertem.
- Hosszabb időre szállt meg az V. Györgyben?
- Várjunk csak... Ma október 7-e van...

Piros noteszt vett elő a zsebéből. A sarkain aranyozott, hajlékony bőr borítású, csinos kis notesz volt.

– Másodikán érkeztünk ide Cannes-ból... Előtte Biarritzban voltunk, miután Deauville-ből augusztus 17-én eljöttünk... 13-án kellett volna továbbmennünk Lausanne-ba...

- Üzleti ügyben?

Arnold megint szinte kétségbeesetten nézett Maigret-re, mintha ez a nehézfejű ember tökéletesen képtelen volna megérteni a legegyszerűbb dolgokat.

– Davidnek lakása van Lausanne-ban, sőt az az állandó lakhelye...

– És ez itt?

– Ezt a lakosztályt is fenntartja egész évben, mint ahogy fenntart egyet Londonban és egy másikat a Cannes-i Carltonban is...

– És Manchesterben?

– Övé a Wardok családi háza, hatalmas viktoriánus épület, ahol, azt hiszem, háromszor sem aludt harminc év alatt... Iszonyodott Manchestertől...

– Maga ismeri Paverini grófnét?

Arnoldnak nem volt ideje válaszolni. Lépteket, hangokat hallottak a folyosóról. Gilles, megilletődöttebben, mint az előbb Maigret-től, bevezette az államügyészt és egy fiatal vizsgálóbíró, akivel a főfelügyelő még nem dolgozott együtt. Calas-nak hívták, és úgy nézett ki, mint egy egyetemi hallgató.

– Bemutatom Arnold urat...

– John T. Arnold... – igazította ki emez, és fölállt.

Maigret folytatta:

– Az elhunyt bizalmas barátja és üzletkötője.

Mint aki el van bűvölve, hogy végre jelentős személlyel van dolga, aki talán az ő köreiből is való, Arnold így szólt az államügyészhez:

– Ma reggel tíz órára randevúm volt Daviddal, pontosabban telefonálnom kellett neki. Így értesültem a haláláról. Itt azt mondják, nem hiszik, hogy baleset, és feltételezem, a rendőrségnek megvan az oka arra, hogy így vélekedjen. Csak azt szeretném öntől kérni, államügyész úr, intézzék úgy, hogy ne csapjanak túl nagy lármát az ügy körül. Dávid befolyásos ember volt, és hosszadalmas volna felsorolnom, milyen következményei lesznek a halálának, nemcsak a tőzsdén, hanem a legkülönbözőbb körökben is.

– Diszkrétek leszünk, amennyire csak lehetséges – dörmögte az államügyész. – Igaz, főfelügyelő?

Maigret bólintott.

– Gondolom – folytatta Arnold –, hogy néhány kérdést óhajt intézni hozzám?

Az ügyész Maigret-re nézett, azután a vizsgálóbíróra.

– Talán később... Nem tudom... Pillanatnyilag, azt hiszem, tehet, amit akar...

– Ha szüksége van rám, lenn leszek... A bárban...

Amikor magukra maradtak, gondterhelten összenéztek.

– Csúnya ügy, ugye? – kérdezte az ügyész. – Van valami elképzelése?

– Semmi. Ha csak az nem, hogy bizonyos Paverini grófné, aki Ward szeretője volt és a folyosó végén foglalt el egy lakosztályt, éppen az éjjel próbálta megmérgezni magát. Az orvos az Amerikai Kórházba vitette, Neuillybe, ahol külön szobát kapott. Az ápolónő minden félórán benézett hozzá. S egyszer csak üresen találta a szobát...

– A grófné eltűnt?

Maigret bólintott, és hozzáfűzte:

– Figyeltetem a pályaudvarokat, a repülőtereket és a Párizsból kivezető autótutakat.

– Különös, nem?

Maigret vállat vont. Mit mondhatna? Ebben az ügyben minden különös volt, kezdve a halotton, aki ezüstkanállal a szájában született, és lóversenyekre és lokálokba járva kötötte az üzleteit, egészen eddig a nagyvilági üzletkötőig, aki úgy beszélt vele, mint egy tanár a nehézfejű diákkal.

– Akarja látni?

Az államügyész, a régi hivatali nemességhez tartozó, igen méltóságteljes köztisztviselő, bevallotta:

– Telefonáltam a Külügybe... Dávid Ward valóban tekintélyes személyiség volt... Ezredesi rangját a háborúban szerezte, amelyet az Intelligence Service egyik osztályának a vezetőjeként csinált végig... Gondolja, hogy lehet ennek valami köze a halálához?

Léptek a folyosón, kopogtatás az ajtón, s végre megjelenik Paul doktor, orvosi táskája a kezében.

– Sejtettem, hogy a személyzeti bejáraton tessékelnék majd be... Ezt csinálják odalenn a Bűnügyi Nyilvántartó embereivel is... Hol a hulla?

Kezet fogott az államügyésszel, Calas-val, az új vizsgálóbíróval, végül Maigret-vel.

– Mi van, öreg bajtárs?

Aztán levetette a zakóját, és föltúrte az inge ujját.

– Férfi?... Nő?...

– Férfi...

Maigret a fürdőszoba felé mutatott, és hallani lehetett, hogy a doktor felkiált. Megérkeztek a Bűnügyi Nyilvántartó emberei is a készülékeikkel, és Maigret-nek velük kellett foglalkoznia.

Az V. Györgyben ugyanúgy, mint másutt, David Ward miatt ugyanúgy el kellett végezni a rutinmunkát, mint akármelyik bűncselekmény áldozata miatt.

– Kinyithatjuk a zsálokot, főnök?

– Igen. Ez az üveg itt nem számít. Az előbb hozták föl az egyik tanúnak.

A nap már nem csak a szalont, hanem a nagy, derűs hálósobát is elárasztotta, ahol rengeteg apró, személyes tárgy hevert, szinte csupa ritka vagy értékes holmi.

Például a Cartier-nál vásárolt ébresztőóra az éjjeliszekrényen aranyból volt, a szivartartó a fiókos szekrényen ugyancsak, a manikűrkészleten pedig egy híres londoni cég neve állt. A ruhásszekrényben az egyik felügyelő tizennyolc rend öltönyt számolt meg, és nyilván volt ennyi Ward többi lakásán, Cannes-ban, Lausanne-ban, Londonban is.

– Beküldhetitek a fotóst – hallatszott Paul doktor hangja.

Maigret alaposan körülfürkészett, mindent gondosan följegyzett a lakosztályról és az ott talált tárgyakról.

– Hívd már fel Lucas-t, hogy van-e valami újság... – mondta Lapointe-nek, aki egy kicsit elveszettnek látszott ebben a zsidóságban.

Három telefon volt, egy a szalonban, a másik az ágy fejénél, a harmadik a fürdőszobában.

– Halló!... Lucas? ... Lapointe vagyok...

Maigret halkán beszélgetett az ablaknál az államügyésszel és a vizsgálóbíróval, Paul doktor és a fényképész pedig még mindig nem került elő a fürdőszobából.

– Meglátjuk, Paul doktor megerősíti-e Frère doktor véleményét... Az utóbbi szerint a véraláfutások...

Végre megjelent a törvényszéki orvos, kedélyesen, mint mindig.

– A jelentés elkészítéséig és a feltehető boncolásig, mert szerintem el fogják rendelni, a következőket mondhatom:

Egy: a pasas szervezete olyan volt, hogy nyolcvan évig is élélhetett volna.

Kettő: meglehetősen kapatos volt, amikor bemászott a fürdőkádba.

Három: nem csúszott meg, és annak, aki segített neki távozni az árnyékvilágból, elég nagy erőt kellett kifejtenie, hogy a víz alatt tartsa.

Pillanatnyilag ez minden. Ha el akarják küldeni nekem a Törvényszéki Orvostani Intézetbe, előbb megpróbálom betakarni...

A két magas rangú tisztviselő összenézett. Legyen boncolás, vagy ne legyen?

– Vannak családtagjai? – kérdezte az ügyész Maigret-től.

– Amennyire tudom, két gyereke van, mind a kettő kiskorú, és még nem mondták ki a válást a harmadik feleségétől.

– Testvérei vannak?

– Egy pillanat...

Újra fölvette a kagylót. Lapointe jelezte neki, hogy mondani szeretne valamit, de a főfelügyelő előbb a bárt kérte.

– Arnold urat legyen szíves.

– Egy pillanat.

Maigret hamarosan jelentette az ügyésznek:

– Lány testvére nincs. Volt egy öccse, huszonkét éves korában elesett Indiában... Unokatestvérei vannak, de semmiféle kapcsolatot nem tartott velük... Mit akartál mondani, Lapointe?

– Lucas tudott meg valamit az imént. Paverini grófné ma reggel kilenc óra körül a szobájából több telefonszám kapcsolását kérte...

– Följegyezték őket?

– A párizsiakat nem, kettő-három lehetett, de két alkalommal ugyanaz a szám. Azután Monte-Carlót hívta fel...

– Milyen számot?

– Az Hôtel de Paris-t...

– Nem tudják, hogy ott kicsodát?

– Nem. Hívjam föl a Hôtel de Paris-t?

Ugyanabban a környezetben maradtak. Itt az V. György, Monte-Carlóban a Côte d'Azur legfényűzőbb szállodája.

– Halló, kisasszony, legyen szíves hívja föl az Hôtel de Paris-t, Monte-Carlóban... Tessék? ...

Lapointe zavartan fordult a felügyelőhöz:

– Azt kérdi, hogy kinek a számlájára lesz a hívás.

Maigret türelmetlenül:

– Wardéra... Vagy az enyémre, ha úgy jobban tetszik...

– Halló, kisasszony... Maigret főfelügyelő nevére lesz... Igen... Köszönöm...

Visszatette a kagylót, és közölte:

– Tíz percet kell várni.

Az egyik fiókban leveleket találtak, néhányat angolul, a többit franciául vagy olaszul, összevissza, nők leveleit és üzleti leveleket vegyesen, meghívókat koktélpártira vagy vacsorára, de egy másik fiókban már rendezettebb dossziék heverték...

– Elvisszük őket?

Maigret intett, hogy igen, miután Calas bíróra pillantott, aki beleegyezően bólintott. Tizenegy óra volt, a szálloda kezdett ébredezni, hallani lehetett a csöngetéseket, a személyzet jövés-menését és szinte szünet nélkül a lift bűgását.

– Gondolja, doktor, hogy egy nő is víz alá tudta volna nyomni a fejet?

– Ez a nőtől függ.

– Kis grófnének emlegetik, amiből feltételezhetjük, hogy eléggé kis termetű.

– Nem a termet és nem is a pocak számít... – dörmögte filozofikusan Paul doktor.

És Maigret:

– Vessünk talán egy pillantást a 332-esbe...

– A 332-esbe?

– A szóban forgó grófné lakosztálya.

Zárva találták az ajtót, elő kellett keresniük egy szobaasszonyt. Már kitakarították a lakosztályt, amely szintén egy szalonból – ez valamivel kisebb volt a 347-esénél –, egy hálószobából és egy fürdőszobából állt.

Noha az ablak nyitva volt, a levegőben még ott lebegett a parfüm és az alkohol szaga, s bár a pezsgősüveget elvitték, a háromnegyedig telt whisky még a kerek kisasztalon maradt.

Az államügyész és a vizsgálóbíró, túlzott jólneveltségből vagy túlzott féltékenységből, a küszöbön tétovázott, miközben Maigret már a szekrényeket és a fiókokat nyitogatta. Ugyanazt találta, női kiadásban, mint az imént Dávid Wardnál: csakis ritka üzletekben található luxuscikkeket, egy bizonyos életszínvonal jelképeit.

A fésülködőasztalon ékszerek heverték, akárha értéktelen holmik lennének, gyémánt karkötő miniatűr órával, fülönfüggők és gyűrűk, összesen vagy húszmilliós értékben.

Itt is papírok a fiókokban, meghívók, divatszalonok és varrónők számlái, prospektusok, az Air Francé és a Pan American menetrendjei.

Sehol egy magánlevél, mintha a kis grófné nem írt és nem kapott volna levelet. Egy faliszekrényben viszont Maigret huszonnyolc pár cipőt számlált össze, némelyiket még sosem viselték, és a méretük bizonyította, hogy a grófné csakugyan apró termetű.

Lapointe szaladt át.

– Megkaptam az Hótel de Paris-t. A telefonoskisasszony a hívásokat följegyezi, de ha a vendéget keresik, azt nem, kivéve, ha nincs ott és üzenetet hagynak számára. Ma reggel több mint tizenöt kapcsolása volt Párizsból, és nem tudja megmondani, hogy ez a hívás kinek szólt.

Lapointe habozva hozzáfűzte:

– Megkérdezte, hogy itt is olyan meleg van-e, mint ott. Úgy látszik...

Már nem figyeltek rá, el is hallgatott. A kis csoport visszatért Dávid Ward lakosztályába, s útközben egy meglehetősen különös menettel találkozott. Az igazgató, akit nyilván riasztottak, az élen haladt, mint egy felderítő, nyugtalanul kémelve az ajtókat, hiszen bármelyik pillanatban kinyílhatnak. Erősítésnek előreküldött egy égszínkék egyenruhás londonert, hogy szabad utat biztosítson.

Négy férfi cipelte utánuk a hordágyat, amelyen Dávid Ward még mindig meztelen testét egy takaró fődte.

– Erre... – mondta Gilles fojtott hangon.

Lábujjhegyen járt. A szállítók vigyázva lépkedtek, nehogy a falaknak vagy az ajtóknak ütközzenek.

Nem a személyliftek felé mentek, hanem befordultak arra a folyosóra, amely a többinél keskenyebb volt, festése kevésbé friss és díszes, és a teherfelvonóhoz vezetett.

Dávid Ward, aki azelőtt a szálloda egyik legtekintélyesebb vendége volt, a teherfelvonón távozott, miként a bőröndök és csomagok.

Csönd lett. A magas rangú tisztviselőknek már nem volt semmi tennivalójuk, és tétováztak, hogy visszamenjenek-e Ward lakosztályába.

– Maga foglalkozik az ügygel, Maigret... – sóhajtotta az ügyész.

Habozott, halkabban folytatta:

– Legyen óvatos... Próbálja elkerülni, hogy a sajtó... Elvégre érte... A minisztérium nagyon a lelkemre kötötte.. .

Előző nap kisebb volt a felhajtás, amikor a főfelügyelő körülbelül ugyanebben az órában elment a Clignancourt utcába meglátogatni a pénzbeszedőt; a háromgyerekes családapa két golyót kapott a hasába, mikor megpróbálta megvédeni a nyolcmilliót tartalmazó pénzeszsákot.

Nem engedte, hogy kórházba szállítsák. Ha már meg kell halnia, inkább a kis szobában akart meghalni, a rózsaszín virágos tapéták között, ahol felesége virrasztott mellette, és a gyerekek az iskolából hazatérve lábujjhegyen jártak.

Abban az ügyben legalább volt valami nyom, a helyszínen felejtett svájcisapka, amely végül is a tettesek nyomára fog vezetni.

De Dávid Ward ügyében?

– Azt hiszem – szólalt meg hirtelen Maigret, mintha csak magában beszélne –, elmegyek és körülnézek az Orlyn.

Talán a fiókban talált Air Francé és Pan American menetrendek, vagy a monte-carlói telefon miatt?

Vagy talán csak azért, mert valamit csinálni kellett, mindegy hogy mit, és egy repülőtérről, úgy érezte, illik most egy olyan személyhez, mint a grófné.

HARMADIK FEJEZET

A kis grófné lőtás-futása és Maigret aggályai

Maigret nem hagyhatta ott az V. Györgyöt olyan hamar, mint szerette volna. Amikor telefonon megadta az utasításokat Lucas-nak, és már indult volna a repülőtérré, a fiatal Lapointe, aki Paverini grófné lakosztályában csellengett még egy kicsit, áthozott onnan egy színes fémdobozt. Eredetileg kétszersültet tartalmazott, most fényképekkel volt tömve.

Maigret-nek erről eszébe jutott az a doboz, amelyben anyja tartotta a gombokat, amikor ő még kicsi volt, abban kotorásztak mindig, ha valamelyik ruhadarabról hiányzott egy-egy gomb. A kínai figurákkal díszített teásdoboz eléggé meglepő volt a jószágigazgató házában, aki soha nem ivott teát.

A 332-es egyik beépített szekrényében a főfelügyelő egy Marceau sugárúti neves bőröndöstől való táskákat látott, meg kisebb használati tárgyakat, például cipőkanalat, papírnehezéket, mind luxusáruházak márkájával ellátva.

Saját és barátai fényképeit viszont csak egy egyszerű kétszersületes dobozban őrizte a grófné, össze-vissza, ötletszerű pillanatfelvételeket utazgatásairól, amelyek a grófnét fürdőruhában ábrázolták egy jacht fedélzetén, talán a Földközi-tengeren, vagy vízisíelés közben, vagy a hóban, a hegyek között.

Egy csomó felvételen az ezredes társaságában volt látható, néha kettesben, de gyakrabban többekkel együtt, akikre a főfelügyelő ráismerhetett: színészek, írók és általában olyan emberek voltak, akiknek a fényképe gyakran látható a lapokban.

– Elviszi a dobozt, főnök?

Mintha Maigret nem szívesen hagyta volna ott az V. Györgynek ezt az emeletét, ahol pedig a jelek szerint már semmit sem tudhatott meg.

– Hívd ide az ápolónőt. De tudd meg előbb, hogy ő volt-e ügyeletes az éjjel.

Ő volt, már csak azért is, mert a hotelnek csak egy ápolónője volt. Munkája elsősorban abból állt, miként Maigret később megtudta, hogy injekciókat adott és ápolta a másnaposokat. A vendégek egyharmada évek óta kapott orvosai rendeletére ilyen vagy olyan injekciókat.

– Mondja csak, kisasszony...

– Genévrier-nek hívnak...

Méltóságteljes és szomorú nő volt, kortalan, fakó szemű, mint azok, akik sosem alusznak eleget.

– Amikor Paverini grófnét elvitték a mentők a szállodából, hálóingben volt, ugye?

– Igen. Egy takaróba burkolták. Nem akartam azzal vesztegetni az időt, hogy felöltöztessem. Egy bőröndbe tettem neki fehérneműt és felsőruhát.

– Milyen ruhát?

– Egy kék kosztümöt, az került először a kezem ügyébe. Persze cipőt is meg harisnyát.

– Semmi egyebet?

– Egy retikült, amelyik ott hevert a hálószobában. Megnéztem, van-e benne fésű, púderdoboz, ajakrúzs, meg minden, amire egy nőnek szüksége lehet.

– Nem tudja, pénz volt a retikülben?

– Láttam egy tárcát, egy csekkfüzetet meg egy útlevelet...

– Francia útlevelet?

– Olaszt.

– A grófné olasz származású?

– Francia. Paverini gróffal való házassága révén lett olasz állampolgár, és azt hiszem, ezt meg is tartotta. Nem tudom. Nem érdekel az ilyesmi.

Lefelé menet a liftben volt velük egy férfi, akit Lapointe majd elnyelt a szemével. Végül Maigret is ráismert benne az amerikai filmek legnagyobb komikusára. Rá is különös hatást tett, hogy miután annyiszor látta a vásznon, most itt van vele szemközt hús-vér valóságában egy felvonó fülkéjében, úgy öltözve, mint bárki más, táskás szemmel, komor arccal, mint aki előző este sokat ivott.

Mielőtt a hallba ment volna, a főfelügyelő átvágott a báron, ahol John T. Arnold könyökölt egy whisky mellett.

– Jöjjön velem egy pillanatra ahhoz a sarokasztalhoz...

Még csak néhány vendég volt a bárban, nagy részük ugyanolyan sárgás arccal, mint az amerikai színész, kivéve két férfit, akik ügyiratokat teregettek szét az egyik kerek kis asztalon és komolyan beszélgettek.

Maigret egyenként a másik elé tolta a fényképeket.

– Ugye ismeri ezeket az embereket? Észrevettem, hogy maga is rajta van némelyik felvételen...

Arnold tényleg mindenkit ismert, és sokuknak Maigret is hallotta már a nevét: két volt király, akik otthoni országosuk után most a Côte d'Azurön éltek, egy exkirálynő, aki Lausanne-ban lakott, néhány herceg, egy angol rendező, egy híres whisky-gyáros, egy balett-táncosnő, egy teniszbajnok...

Kicsit bosszantó volt, ahogy Arnold beszélt róluk.

– Nem ismeri? Ez Pál.

– Miféle Pál?

– Jugoszláviai Pál. Ez meg Nénette...

Nénette nem egy színésznő vagy egy félvilági dáma beceneve volt, hanem a Saint-Germain negyed egyik hölgyéé, aki minisztereket és nagykövetekeket fogadott az otthonában.

– És ez itt, a grófné és az ezredes társaságában?

– Jef.

– Miféle Jef?

– Van Meulen, a vegyszergyáros.

Maigret ezt a nevet is ismerte, hiszen gyakran találkozott vele festékesdobozokon meg egy csomó egyéb árucikken.

A férfi sortban volt, fején a dél-amerikai ültetvényesek óriási szalmakalapja, és egy saint-tropez-i tekepályán tekézett.

– Ő volt a grófné második férje.

– Még egy kérdést, Arnold úr. Nem tudja véletlenül, ki lakik most Monte-Carlóban az Hotel de Parisban, akinek a grófnénak zavarodottságában eszébe juthatott telefonálni?

– Monte-Carlóba telefonált?

– Kérdeztem valamit.

– Hát Jef.

– Ügy érti, hogy a második férje?

– Jef az év nagy részét a Côte d'Azurön tölti. Van egy villája Mougins-ban, Cannes mellett, de többnyire inkább az Hôtel de Paris-ban lakik.

– Jó viszonyban maradtak?

– Kitűnő viszonyban. Az asszony még mindig papának szólítja.

Az amerikai komikus, miután körbejárt a hallban, a bárpultra könyökölt, s anélkül hogy megkérdezték volna, mit kíván, keverték neki egy nagy pohár ginnel bélelt paradicsomlevet.

– Van Meulen és az ezredes is jó viszonyban voltak?

– Ősrégi barátok voltak.

– És Paverini gróf?

– Rajta van az egyik képen, amelyet az előbb mutatott...

Arnold kikereste. Sűrű hajú, magas, barna fiú, fürdőnadrágban, egy jacht orrában.

– Szintén barát?

– Miért ne?

– Köszönöm...

Amikor felállt, Maigret meggondolta magát.

– Tudja, hogy kicsoda az ezredes jogtanácsosa?

John T. Arnold megint kicsit ingerültnek látszott, hogy beszélgető partnere ennyire tudatlan.

– Több is van. Nem szükségképpen a szó francia értelmében vett jogtanácsosok. Londonban a két Philips: Philips és Hadley. New Yorkban a Harrison és Shaw cég képviseli az érdekeit. Lausanne-ban...

– Mit gondol, ezek közül az urak közül kinél helyezte letétbe a végrendeletét?

– Egy részt mindegyiknél hagyott belőle. Gyakran változtatott rajta.

Maigret elfogadta a felkínált whiskyt, de Lapointe illedelmesen csak egy pohár sört ivott.

– Köszönöm, Arnold úr...

– Semmi esetre se felejtse el, amit tanácsoltam magának.

Legyen óvatos. Meglátja, még lesznek kellemetlenségei...

Maigret ebben oly kevéssé kételkedett, hogy a legmorcosabb képet vágta. Ezek az emberek, más halandóképtől eltérő szokásaikkal, egytől egyig idegesítették. Belátta, nincs eléggé felkészülve rá, hogy megértse őket, és hónapokra lenne szüksége ahhoz, hogy tisztába jöjjön az ügyekkel.

– Gyere, Lapointe...

Sietős léptekkel ment át a hallon, nem nézett se jobbra, se balra, félt, hogy ráakaszkozik Gilles, akit kedvelt ugyan, de aki szintén nem mulasztotta volna el, hogy óvatosságról és diszkrécióról papoljon neki. A hall most majdnem tele volt. Beszéltek itt minden nyelven, szívták minden ország szivarját és cigarettáját.

– Erre, Maigret úr...

A kocsirendező odavezette őket, ahol a bűnügyi csoport kis kocsija parkolt egy Rolls Royce és egy Cadillac között.

Borravalót? Vagy ne? Maigret nem adott.

– Az Orlyra, fiam...

– Igen, főnök...

A főfelügyelő szeretett volna elmenni az Amerikai Kórházba, Neuillybe, kikérdezni az ápolónőt, a portásnőt, a telefonoskisasszonyt. Egy halom dolgot akart volna és kellett volna elvégeznie. De nem lehetett egyszerre mindenütt, és sietett, hogy megtalálja a kis grófnét, ahogy a barátai nevezték.

Valóban kicsi volt, apró termetű és csinos, Maigret már tudta a fényképekről. Hány éves lehet? Nehéz volt megállapítani a pillanatfelvételekről: nagy részük fénylő napsütésben készült, s inkább a bikiniben többé-kevésbé meztelen testét lehetett látni, mint az arcvonásait.

Barna volt, hegyes, szemtelen kis orral, ragyogó szemekkel, és láthatóan szívesen pózolt úgy, mint egy bakfis.

Maigret mégis úgy vélte, hogy már közel jár a negyvenhez. A szállodai bejelentőlapról megtudhatta volna, de az előbb nem jutott az eszébe. Még jobban sietni kezdett, azzal a kellemetlen érzéssel, hogy elfuserálja a saját nyomozását.

– Azonnal el kell menned az V. Györgybe lemásolni a bejelentőlapját – mondta Lapointe-nek. – A legtisztább felvételeket pedig add oda nagyítani.

– Továbbítjuk a lapoknak?

– Még nem. Elmész az Amerikai Kórházba is. Érted?

– Igen. Elutazik?

Ez még nem volt biztos, de Maigret már gyanította, hogy így lesz.

– Ha elutazom, mindenesetre hívd fel a feleségemet.

Eddig négyszer vagy ötször utazott repülőgépen, annak is már jó ideje, és alig ismert rá Orlyra, ahol új épületek emelkedtek és nagyobb volt a sürgés-forgás, mint például az Északi pályaudvaron vagy akár a Saint-Lazare-on.

A különbség csak az volt, hogy itt az emberek mintha ki sem léptek volna az V. Györgyből, mindenféle nyelven beszéltek, és minden elképzelhető valutában fizették a borraivalót. Fotóriporterek csoportosultak egy hatalmas kocsi körül, felvételeket készítettek egy hírességről, aki roskadozott a virágcsokrok alatt, és bőröndjeinek java része ugyanolyan káprázatos márkájú volt, mint a kis grófné bőröndjei.

– Megvárjam, főnök?

– Nem. Menj be a városba, és tedd, amit mondtam. Ha nem utazom el, visszamegyek taxival.

Belevegült a tömegbe, hogy elkerülje az újságírókat, és mialatt átment az előcsarnokon, ahol a legkülönbözőbb légitársaságok pultjai sorakoztak, két gép is leszállt, és hinduk, néhányan turbánban, igyekeztek a repülőtéren a vám felé.

A hangosbemondó szünet nélkül ontotta a felszólításokat.

– Stillwell urat kérik... Stillwell urat kérik, fájjon a Pan American irodájába...

Azután ugyanez az üzenet angolul, egy másik meg spanyolul, Consuelo Gonzales kisasszony részére.

A repülőtéren rendőrfelügyelő irodája már nem ott volt, ahol Maigret tudta. De azért végül is megtalálta, és benyitott.

– No nézd csak! Colombani...

Colombani, akinek az esküvőjén Maigret annak idején tanú volt, nem a bűnügyi rendőrséghez tartozott, hanem közvetlenül a Belügyminisztériumhoz.

– Maga küldött nekem egy közleményt?

Colombani főfelügyelő az asztalán levő összevisszaságból előkotorta a kis cédulát, amelyre a grófné neve volt ceruzával felírva.

– Nem látták?

– Kiadtam az utasítást az ellenőröknek... De eddig semmit sem jelentettek... Mindjárt átnézem az utaslistákat...

Bement egy másik üvegfalú irodába, és egész papírcsomóval jött vissza.

– Egy pillanat... 315-ös járat, Londonba... Paverini... Paverini... P... Nem... Nincs Paverini az utasok között... Nem tudja, hová ment?... A következő repülőgép: Stuttgart... Itt sincs Paverini... Kairó, Bejrút... P ... Potteret... Nincs! New York, Pan American járat... Pittsberg... Piroulet... Ezen sincs Paverini...

– A Côte d'Azurre nem ment gép?

– A római gép száll le Nizzában, igen, a tíz-harminckettes.

– Megvan az utaslista?

– A római utasoké igen, mert az embereim beütötték a vízumokat az útlevelekbe... A nizzai utasokkal nem foglalkoznak, azok egy másik ajtón mennek ki a géphez, és a vám- és rendőrségi formaságok nem érintik őket...

– Ez francia gép?

– Angol... Látja, BOAC... Odakísérem...

Az előcsarnokban úgy sorakoztak a légitársaságok pultjai egymás mellett, mint vásárban a bódék, rajtuk kis jelzőtáblák az egyes országok színeivel és többnyire titokzatos kezdőbetűkkel.

– Magánál van a 312-es járat utaslistája?

A szeplős angol lány keresgélt egy kicsit a papírjai között, és átnyújtott egy lapot.

– P... P... Paaron... Paverini... Louise, Paverini grófné... Ez az, Maigret?

A főfelügyelő a lányhoz fordult.

– Meg tudná mondani, hogy ez a hölgy előre foglaltatta-e le a helyét?

– Egy pillanat... Ennél a gépnél a kollégám volt itt...

Előjött a pult mögül, eltűnt a tömegben, azután visszatért egy nagy darab szőke fiúval, aki erős akcentussal beszélt franciául.

– Maga állította ki Paverini grófné jegyét?

Mondta, hogy igen. Szomszédja, az olasz Air-Line-től, hozta őt az asztalához. A grófnénak feltétlenül Nizzába kellett mennie, és lekéste a reggeli Air France gépet.

– Bonyolult, tudja. Vannak gépek, amelyek csak egyszer vagy kétszer egy héten járnak ugyanazon a vonalon. Egyes útvonalakon még a közbeeső állomások is naponta változhatnak. Mondtam neki, hogy ha az utolsó pillanatban lesz üres helyünk...

– Elutazott?

– Igen. Tíz-huszonnyolckor.

– Tehát már meg is érkezett Nizzába?

A hivatalnok a szemközti pult fölötti órára pillantott.

– Fél órája.

– Mivel fizette ki a jegyét?

– Csekkel. Elmagyarázta, hogy sebtében kellett indulnia, és nincs nála készpénz.

– El szokták fogadni a csekket?

– Ha ismert személyekről van szó.

– Az övé magánál van még?

Kihúzott egy fiókot, beletúrt a papírok közé, és elővett egy papírlapot, amelyhez kékes színű csekk volt kapcsolva. Nem francia bank csekkje volt, hanem egy svájcié, amelynek az Opera sugárúton van az irodája. A kézírás ideges volt, rendetlen, mint azé, aki nagyon türelmetlen vagy lázas.

– Köszönöm.

Colombanihoz fordult.

– Fölhívhatom Nizzát az irodájából?

– Telexen is adhat le üzenetet, azonnal megkapják.

– Jobban szeretnék telefonálni.

- Jöjjön... Fontos ügy?
- Nagyon!
- Kellemetlen?
- Attól tartok.
- A repülőtéri rendőrséggel akar beszélni?

Maigret igent intett.

– Az eltart néhány percig. Van időnk inni egyet... Erre... Szól értünk, Dutilleul, ha bejön a nizzai vonal?

A büfében beékelődtek egy brazil család és néhány szürke egyenruhás pilóta közé, akik belga vagy svájci kiejtéssel beszéltek franciául.

- Mit iszik?
- Az előbb egy whiskyt ittam. Legjobb, ha azzal is folytatom.

Colombani mentegetőzött.

– A bűnügyi csoporttól kapott üzenetben nem volt szó a belföldi járatok utasairól... Minthogy mi elvben csak azokkal foglalkozunk, akiknek vízumot kell ültetniük az útleveleikbe...

Maigret egy hajtásra kiitta a poharát, mert máris hívták a telefonhoz.

– Halló! Repülőtéri rendőrség? Maigret vagyok a bűnügytől... Igen... Hall engem?... Halló!... Olyan tisztán beszélek, ahogy csak tudok . . . Egy fiatal nő . . . Halló ... Paverini grófné. . . Pé mint Péter, Aladár, Vera, Ernő... Igen, Paverini... Most kellett leszállnia, valamivel több mint fél órája, a BOAC gépről... Igen, a Londonból Párizson át érkező gép... Hogyan? Nem hallok semmit...

Colombani előzékenyen becsukta az ajtót, mert a repülőtér lármáján kívül még egy közeledő gép dübörgése is áthatolt a vastag üvegajtókon, és elárasztotta az irodát.

– A gép csak most ért földet?... Készt, igen... Annál jobb... Az utasok még a reptéren vannak?... Halló... Szaladjon hamar... Paverini... Nem... Csak tartsa vissza valamilyen ürüggyel... Iratellenőrzés, például... Intézkedjen gyorsan...

Colombani, mint aki bennfentes:

– Sejtettem, hogy késni fog. Vihart jeleznek minden vonalon. A casablancai gép másfél óras késéssel érkezett, és a...

– Halló!... Igen... Hogyan?... Láttá?... Na és?... Elment?

A vonal túlsó végén is motorzúgás hallatszott.

– Ez az induló gép?... A grófné rajta van?... Nem?

Végül megértette, hogy a nizzai rendőrség elpuskázta a dolgot. A Londonból érkezett utasok még ott voltak, mert át kellett esniük a vámvizsgálaton, de a grófné, aki Párizsban szállt fel, elsőnek ment ki, és azon nyomban beszállt egy kocsiba, amely már várta rá.

– Belga rendszámtáblás kocs, azt mondja?... Igen, hallom: nagy kocs, sofőrrel... Nem... Semmit... Köszönöm...

Az Amerikai Kórházból a grófné először Monte-Carlóba telefonált, ahol második férje, Joseph Van Meulen lakott, valószínűleg az Hôtel de Paris-ban. Aztán az Orlyra vitette magát, és fölszállt az első repülőgépre, amelyik a Côte d' Azurre ment. Nizzában egy nagy belga autó várta rá.

- Úgy megy az ügy, ahogy várta? – kérdezte Colombani.
- Hánykor indul gép Nizzába?

– Egy-tizenkilencor... Elvben tele van, noha nincs szezon. Az utolsó pillanatban azonban mindig akad egy-két utas, aki nem jelentkezik... Akarja, hogy felírassam?

Nélküle Maigret csak az idejét vesztegette volna.

– Tessék. Most már csak várnia kell. Majd magáért jönnek a kellő időben. Az étteremben lesz?

Maigret egyedül megebédelt egy sarokban, miután telefonált Lucas-nak, aki semmi újat nem tudott mondani.

– Az újságírókat még nem riasztották?

– Nem hiszem. Láttam ugyan egyet az előbb itt ólálkodni a folyosón, de az Michaux volt, aki mindig a házban mászkál, és nem szólt semmit. ..

– Lapointe csinálja, amit mondtam... Délután újra felhívom Nizzából...

Érte jöttek, ahogy ígérték, és Maigret beállt az utasok közé, a gépen pedig az utolsó sorban helyezkedett el. A fényképes-dobozt Lapointe-nél hagyta, de a legérdekesebbnek látszó képeket magánál tartotta, és ahelyett hogy az újságot olvasta volna, amelyet a légikisasszony nyomott a kezébe a rágógumival együtt, elmélázva nézni kezdte a fényképeket.

Várnia kellett, amíg a figyelmeztető tábla mögött kialszik a lámpa, csak akkor gyűjthetett rá a pipájára és lazíthatta meg a biztonsági övét, ezután, szinte azonnal, teát és süteményt szolgáltak föl, ezekre azonban nem vágyott.

Félig lehunytt szemmel, fejét az ülés támlájának döntve úgy nézett ki, mint aki semmire sem gondol, miközben a gép fényes felhők vastag szőnyege fölött repült. Valójában neveket és árnyakat igyekezett életre kelteni, akik reggel még olyan idegenek voltak számára, mint egy másik bolygó lakói.

Mennyi idő telik majd el, mire az ezredes halálhíre elterjed és a sajtó rácsap az esetre? Akkor fognak kezdődni a bonyodalmak, mint mindig, ha közismert személyről van szó. Vajon nem küldték-e el máris a londoni napilapok Párizsba a riportereiket? Ha John T. Arnoldnak hinni lehet, Dávid Wardnak szinte mindenütt a világon voltak érdekeltségei.

Fura egy pasas! Maigret csupán abban a szánalmas és groteszk helyzetben látta, meztelenül a fürdőkádban, ahogy halovány, kövér hasa kiemelkedett a vízből, mintha lebegett volna.

Megérezte vajon Lapointe, hogy a főfelügyelő egy adott pillanatban, nem éppen hivatása magaslatán, megingott, s nem rendült-e meg a bizalma a főnökében?

Ezek az emberek ingerelték, ez tény. Úgy állt velük szemben, mint egy új tag a klubban, például, vagy egy új fiú az osztályban, aki tudja magáról, hogy ügyetlen, és restelkedik, mert még nem ismeri a szabályokat, a szokásokat, a jelszavakat, és azt hiszi, hogy a többiek kigúnyolják.

Meg volt győződve róla, hogy John T. Arnold, aki olyan fesztelen száműzött királyok vagy pénzemberek társaságában, Londonban, Rómában, Berlinben vagy New Yorkban, mulatott az ő ügyetlenségén, s kicsit szánakozó leereszkedéssel kezelte.

Maigret tudta, mint mindenki, azaz mesterségénél fogva jobban tudta, mint mások, hogy miként köttetnek meg bizonyos üzletek, s hogyan élnek bizonyos körökben.

De ez csak elméleti tudás volt. Érezni nem „érezte”. Az apró részletek most megzavarták.

Először volt alkalma egy olyan különálló világgal foglalkozni, amelyről az ember csak az újságok indiszkréciónja folytán tud meg valamit.

Vannak milliárdosok, hogy ezt az elterjedt kifejezést használjuk, akiken az ember könnyedén kiismeri magát, akiknél többé-kevésbé kitalálható, miből élnek, üzletemberek

vagy bankárok, akik naponta bejárnak az irodájukba, és magánéletükben sem különböznek nagyon a közönséges halandóktól.

Maigret ismert fontos iparmágnásokat északon és keleten, gyapjú-árkereskedőket, vasgyárosokat, akik minden reggel nyolckor a munkahelyükön voltak, minden este tízkor az ágyukban, s akiknek a családja olyan volt, mint az osztályvezetőiké vagy a művezetőiké.

Most úgy érezte, rájött, hogy ezek az emberek nincsenek a létra legfelső fokán, hogy ezek tulajdonképpen csak kis nyereg a nagy játszmaiban.

Fölöttük állnak az olyan emberek, mint Ward ezredes, vagy talán, mint Joseph Van Meulen, akik gyakorlatilag be sem teszik a lábukat egy irodába, luxusszállóról luxusszállóra járnak, szép nők veszik körül őket, beutazzák jachtjukon a tengereket, bonyolult kapcsolatok fűzik őket egymáshoz, és egy szálloda halijában vagy egy mulatóban jelentősebb ügyekről tárgyalnak, mint a polgári bankárok.

David Wardnak három törvényes felesége volt, nevüket Maigret följegyezte fekete fedelű noteszébe. Dorothy Payne, az első volt az egyetlen, aki többé-kevésbé az ő köreihez tartozott, és akárcsak Ward, Manchesterből származott. Nem született gyermekük, és három év után elváltak. Az asszony újra férjhez ment.

Ha polgári családból származott is, nem abba a világba tért vissza a válása után, nem is ment vissza Manchesterbe. Voltaképpen egy másik Ward lett a férje, Aldo de Rocca olasz műselyemmágnás, akinek az autó volt a szenvedélye, és minden évben részt vett a 24 órás autóversenyen.

Ez is nyilván olyan ember volt, aki Párizsban az V. Györgyben vagy a Ritzben száll meg, Londonban a Savoy-ban, Cannes-ban a Carltonban, Monte-Carlóban az Hôtel de Paris-ban.

Hogy lehet, hogy ezek az emberek nem találkoznak össze lépten-nyomon? Az egész világon csak húsz-harminc előkelő luxusszálló van, csak egy tucat divatos tengerpart, korlátozott számú gálaest, derby vagy Nagydíj. Mindenkinek ugyanazok az ékszerészek, divatszalonok, szabók szállítanak. Ugyanazok még a fodrászok, a manikűrösök is.

Az ezredes második felesége, Alice Perrin, az, akinek a fia Cambridge-ben tanul, más környezetből való; falusi tanítónő lánya volt Nièvre-ben, és manökenként dolgozott Párizsban, amikor megismerkedett Warddal.

De vajon nem élnek-e a manökenek éppen egy kicsit ugyanennek a világnak a peremén?

Válásuk után az asszony nem folytatta régi mesterségét, az ezredes biztosított neki járadékot.

Miféle emberekkel járhat össze most?

Ugyanezt kérdezhetnék a harmadik feleségről, Muriel Halliganról, aki New York mellett, Hobokenben, egy művezető lányaként született, és cigarettát árult egy éjszakai mulatóban a Broadwayn, amikor David Ward beleszeretett.

Most Lausanne-ban él a lányával, anyagi gondoktól ugyancsak mentesen.

Csakugyan: John T. Arnold vajon nős-e? Maigret fogadni mert volna rá, hogy nem. Olyannak látszott, mint aki eleve egy Ward-féle ember ügynökének, szürke eminenciásának és bizalmasának született. Nyilván jó angol családból származik, talán egy nagyon régi, sorsüldözött famíliából. Etonban vagy Cambridge-ben tanult, golfozott, teniszezett, vitorlázott, evezett. Lehet, hogy mielőtt Warddal találkozott, a hadseregben vagy követségeken teljesített szolgálatot?

Mindenképpen neki való életmódot folytatott az ezredes árnyékában. Ki tudja, nem húzott-e titokban hasznot gazdája szerelmi kalandjaiból is, mint ahogy a fényűzéséből?

– Hölgyeim és uraim, kérjük, kapcsolják be a biztonsági öveket, és ne dohányozzanak. Néhány perc múlva földet érünk Nizzában. Reméljük, jól utaztak. Ladies and gentlemen...

Maigret sajnálkozva ürítette ki a pipáját az ülés karfájába illesztett aprócska hamutartóba, és vaskos ujjaival piszkálni kezdte az övcsatot. Nem is vette észre, hogy néhány perce a tenger fölött repülnek, s a kerek kis ablakban hirtelen majdnem függőlegesnek látszott a tenger, mert a repülőgép kanyarodni kezdett, a halászhajók játékszereknek látszottak, egy kétárbócos vitorlás ezüstös barázdát húzott maga után.

– Kérjük, ne hagyják el üléseiket, mielőtt a gép megáll...

A repülőgép földet ért, zökkent egy kicsit, a motorok még jobban fölbúgtak, miközben a gép a repülőtér fehér épülete felé tartott, és Maigret-nek zúgott a füle.

A főfelügyelő az utolsók között szállt ki, mivel a gép végében utazott, s előtte egy kövér hölgy a csokoládésdobozát az ülésén felejtette, és erőszakkal visszafurakodott érte a szembejövőkön keresztül.

A lépcső aljában egy ingujjas fiatalember – inge ragyogott a napsütésben – megbillentette a szalmakalapját, és megszólította:

– Maigret főfelügyelő?

– Igen.

– Benoît felügyelő... Nem én vettem át a ma déli üzenetét, hanem a kollégám, akit most váltottam föl. A repülőtéri főfelügyelő elnézését kéri, hogy nem jöhetett ki a fogadására. Sürgős ügyben behívták Nizzába.

Eléggé távolról követték az épületek felé siető utasokat; a pályatest betonja forró volt, s a ragyogó napsütésben egy korlát mögött egész tömeg lengette a zsebkendőjét.

– Meglehetősen zavarban voltunk az imént, és miután megtanácskoztam a dolgot a főfelügyelővel, inkább telefonáltam az Orfèvres rakpartra. Valami Lucas volt a készüléknél, és azt mondta, hogy tudja, miről van szó. A hölgy, aki önt érdeklí...

Megnézte a kezében tartott cédulát.

– ... Paverini grófné az utolsó pillanatban érkezett a Swissair géphez. Utasítások hiányában nem mertem a saját szakállamra föltartóztatni. A főfelügyelő sem tudta, mit tegyen. Fölhívtam hát előbb a bűnügyit, és Lucas felügyelő...

– Törzsőrmester...

– Bocsánat, Lucas törzsőrmester ugyanolyan tanácsstalannak tűnt, mint én. A hölgy nem volt egyedül. Egy fontos személyiségnek látszó úr volt vele, aki a kocsiján hozta ide, és aki egy fél órával korábban telefonon foglalt helyet a számára a genfi gépre.

– Van Meulen?

– Nem tudom. Az irodában meg tudják önnek mondani.

– Egyszóval hagyta elutazni?

– Rosszul tettem?

Maigret nem válaszolt azonnal.

– Nem. Nem hiszem... – sóhajtott végül. – Hánykor indul a következő gép Genfbe?

– Csak holnap reggel. De ha mindenképpen oda kell mennie, más megoldás is van. Éppen tegnapelőtt került valaki hasonló helyzetbe. Ha fölszáll a húsz-negyvenes római gépre, még eléri a róma-genf-párizs-london-i járatot, és...

Maigret-ből majdnem kirobbant a nevetés, mert hirtelen az az érzése támadt, hogy elmaradt a korától. Hogy Nizzából Genfbe menjen, épp csak Rómáig kell elugrania, és onnan...

A büfében, akárcsak az Orlyn, pilótákat, utaskísérőket, amerikaiakat, olaszokat, spanyolokat látott. Egy négyéves gyerek, aki New Yorkból egyedül utazott és a légikisasszonyok kézről kézre adták, teljes komolysággal ette a krémfagylaltját.

– Telefonálni szeretnék.

A felügyelő jó házigazdaként fogadta a szűk rendőri irodán, ahol már tudták róla, kicsoda, és kíváncsian bámulták.

– Milyen számot tetszik, főfelügyelő úr?

– Hôtel de Paris, Monte-Carlo.

Néhány perc múlva megtudta az Hôtel de Paris portásától, hogy Joseph Van Meulen úr valóban a szálloda egyik lakosztályában lakik, hogy nemrég felhívták telefonon Nizzából, hogy oda is ment a kocsijával és a sofőrjével, hogy elég sokáig távol volt, és csak nemrég érkezett vissza.

Most éppen fürdik, de asztalt foglaltatott az esti díszvacsorára a Sportingban.

Paverini grófnét, akit nagyon jól ismernek a szállodában, nem látták. Ami Nadine kisasszonyt illeti, ő nem kísérte el Van Meulent, amikor az elment a kocsiján.

Ki az a Nadine? Maigret-nek fogalma sem volt róla. A portás nyilván meg volt győződve róla, hogy tudja, így aztán Maigret inkább nem kérdezett rá.

– Fölszáll a római gépre? – kérdezte a fiatal nizzai felügyelő.

– Nem. Helyet foglalok a holnap reggeli Swissair gépre, és az éjszakát valószínűleg Monte-Carlóban töltöm.

– Elkísérem a Swissairhez...

Egy pult az előcsarnokban a többi pult mellett.

– Ismeri Paverini grófnét?

– Egyik legjobb ügyfelünk. Épp az imént szállt föl a genfi gépre...

– Tudja, hol szokott megszállni Genfben?

– Rendszerint nem Genfben, hanem Lausanne-ban tartózkodik. Többször küldtünk már jegyet neki a Lausanne-Palace-ba...

Maigret-nek hirtelen úgy tűnt, hogy Párizs nagyon kicsi! Majdnem ugyanannyi időbe telt, hogy autóbusszal Monte-Carlóba menjen, mint amennyi ahhoz kellett, hogy az Orly-ról Nizzába jöjjön.

NEGYEDIK FEJEZET

*amelyben Maigret egy másik milliárdossal találkozik, aki ugyanolyan meztelen,
mint az ezredes volt, viszont eleven*

Monte-Carlóban sem óhajtották, hogy a közönség értesüljön a rendőrség jelenlétéről. Amikor Maigret belépett az Hôtel de Paris halijába, azonnal fölismerte a portást, akivel a repülőtérről beszélt telefonon, s eszébe jutott, hogy többször is volt vele dolga, amikor az még a Champs-Élysées egyik luxusszállójában dolgozott. Akkoriban még nem trónolt a kulcstábla előtt, és nem viselt hosszú szalonkabátot, hanem egyszerű londinerként várt, és pattant, ha a vendégek hívták.

A hallban néhányan még strandruhában voltak, mások már szmokingban, s Maigret előtt egy majdnem csupasznő, kövér nő pirosra lesült háttal, hóna alatt kiskutyával erős napolajszagot árasztott.

A portás, ahelyett hogy Maigret-t a nevéen szólította volna – főfelügyelőnek meg végképp nem hívhatta! –, inkább cinkosan rákacsintott, és azt mondta:

– Egy pillanat... Már intézkedtem...

Aztán fölvette a telefont.

– Halló... Jean úr?

A készülékek itt nyilván különlegesen érzékenyek voltak, mert a portás szinte suttogva beszélt.

– Az illető, akiről beszéltem, megjött... Küldjem föl?... Értettem...

És Maigret-nek:

– Van Meulen úr titkára az ötödik emeleten a liftajtónál várja, és onnan továbbkíséri...

Egy kicsit olyan volt az egész, mintha kegyet gyakorolnának vele. A folyosón valóban várt rá egy fiatalember, olyan volt, mint akit skatulyából húztak ki.

– Van Meulen úr elnézését kéri, hogy masszázs közben fogadja, de utána szinte nyomban el kell mennie. A lelkemre kötötte, hogy mondjam meg önnek: el van ragadtatva, hogy személyesen láthatja, mivel néhány nyomozását szenvedélyes figyelemmel kísérte...

Kicsit furcsa, nem? Miért nem tudja ezt a belga pénzember saját maga megmondani, hiszen tüstént találkoznak?

Maigret-t bevezették egy lakosztályba, amely annyira hasonlított az V. György-beliekhez még a berendezésében, a szobák sorrendjében is, hogy a főfelügyelő akár Párizsban is hihette volna magát, ha nem látja az ablakon át a kikötőt és a jachtokat.

– Maigret főfelügyelő – jelentette Jean, mikor benyitott egy ajtón.

– Jöjjön be, főfelügyelő, és helyezze magát kényelembe - mondta egy hason fekvő, anyaszült meztelen férfi, akit egy fehér nadrágos masszőr dögönyözött, trikója alól kidudorodtak óriási karizmai. – Vártam már egy effajta látogatást, de azt hittem, beérik azzal, hogy egy itteni felügyelőt küldenek ide. De hogy maga személyesen fáradt...

Nem fejezte be a gondolatát. Ez volt a második milliárdos, akit Maigret egy napon belül látott, s ez is ugyanolyan meztelen volt, mint az első, de láthatólag csöppet sem zavartatta magát.

A kétszersületes dobozban talált fényképeken sokan voltak félig-meddig meztelenek, mintha bizonyos társadalmi szint fölött nem ugyanazt jelentené a szemérmesség fogalma.

A férfi nagyon magas lehetett, alig kezdett még hízni, teljesen le volt sülve, kivéve azt a keskeny csíkot, ahol a fürdőnadrág nem engedte át a nap sugarait, s ahol zavaróan fehér volt a bőre. A főfelügyelő nem látta a párnába süppedt arcot, de a szintén leburnult koponya kopasz volt és sima.

A belga nem törődött a masszőr jelenlétével, aki nyilván semmit sem jelentett a szemében, és folytatta:

– Természetesen tudtam, hogy úgylis a nyomára talál Louise-nak, s ma reggel magam tanácsoltam neki a telefonban, hogy ne próbáljon elrejtőzni. Megjegyzem, hogy akkor még nem tudtam, mi történt. Nem mertem telefonon elmesélni a részleteket. Különben is olyan állapotban volt... Ismeri?

– Nem.

– Különös teremtés, a legérdekesebb és a legvonzóbb nők egyike a világon. Végzett, Bob?

– Még két perc, uram...

A masször korábban bokszoló lehetett, mert az orra be volt törve, a füle összezúzva. Alsókarját és keze fejét sűrű fekete szőrzet borította, a szőrszálakon gyöngyözött a verejték.

– Gondolom, tartja a kapcsolatot Párizssal? Mik a legfrissebb hírek?

A férfi természetesen, barátságos hangnemben beszélt.

– A nyomozás csak most kezdődik – felelte óvatosan Maigret.

– Nem a nyomozásra gondolok. Mi van a lapokkal? Közölték már a hírt?

– Tudomásom szerint nem.

– Csodálkoznék, ha legalább az egyik Philips, valószínűleg a fiatalabbik, nem szállt volna már föl egy párizsi gépre.

– De ki mozgósíthatta őket?

– Ki, ki? Hát Arnold. És mihelyt az asszonyok is megtudják...

– Az ezredes volt feleségeire céloz?

– Ők az első sorban érdekeltek, nem? Nem tudom, Dorothy hol van, de Alice-nak Párizsban kell lennie, és Muriel, aki Lausanne-ban lakik, felpattan az első repülőgépre... Elég lesz, Bob... Köszönöm... Holnap ilyenkor... Nem, akkor randevúm van... Tegyük négy órára?...

A masször sárga szivacstörülközőt tett a milliárdos derekára, és Van Meulen lassan fölállt, köténykévé alakítva maga előtt a törülközőt. Így állva derült ki, hogy valóban magas, erős és izmos, s hatvanöt, esetleg hetvenéves léteére tökéletes kondícióban van. Leplezetlen kíváncsisággal vette szemügyre a főfelügyelőt.

– Igazán örülök – mondta minden további magyarázkodás nélkül. – Nem zavarja, ha a jelenlétében öltözködöm? Muszáj, mert egy húszfős asztalom van a mai díszvacsorán. Még egy perc a tus alatt...

Belépett a fürdőszobába, s máris hallatszott a vízcsobogás. A masször betette a holmijait egy ládikába, bebújt egy színes zakóba, és elment, miután ő is vetett egy kíváncsi pillantást Maigret-re.

Van Meulen már vissza is jött, fürdőköpenybe burkolózva, arcán és koponyáján vízcseppek. Szmokingja, fehér selyeminge, zoknija, cipője, vagyis mindaz, amit föl akart venni, ki volt készítve egy leleményes ruhafogasfélelre, amelyet Maigret most látott először.

– David jó barátom volt, mondhatnám, öreg cimborám, hiszen több mint harminc éve ismertük egymást... várjon csak... egészen pontosan harmincnyolc éve, és sok üzletet bonyolítottunk le felesben... Megrendített a halálhíre, főleg az, hogy így halt meg...

Meglepő volt a természetessége, olyan tökéletes természetesség, amelyhez hasonlóval Maigret még életében nem találkozott. Járt-kelt, közben öltözködött, mintha csak egyedül volna és magában beszélne.

Ez hát az az ember, akit a kis grófné „papá”-nak szólított! A főfelügyelő kezdte megérteni, hogy miért. Megbízhatónak látszik. Lehet támaszkodni rá. A fiatal titkár a szomszéd szobában telefonált. Egy pincér, akinek senki nem csöngetett, ezüstitálcán egy bepárásodott poharat hozott, valamilyen világos folyadékkal, valószínűleg martinival. Nyilván máskor is ilyenkor hozta, ez is hozzátartozott a megszokott rendhez.

– Köszönöm, Ludo. Megkínálhatom valamivel, Maigret?

Nem mondta, hogy „főfelügyelő”, sem azt, hogy „úr” de ebben nem volt semmi megbotránkoztató. Sőt azt mondhatnánk, hogy ezzel szinte egyenrangúvá tette kettejüket.

– Ugyanazt kérném, amit ön.

– Szárazan?

Maigret rábólított. A másik közben már fölvette az alsónadrágját, a trikóját és fekete selyemzokniját. Épp a cipőhúzózt kereste maga körül, hogy fölvegye a fekete lakkcipőt.

– Sosem találkozott még vele?

– Paverini grófnéra gondol?

– Igen, Louise-ra... Ha még nem ismeri, nehezen fogja megérteni... A férfiakkal kapcsolatban vannak tapasztalatai, tudom, de vajon meg tudja-e ugyanolyan jól érteni az asszonyokat is?... Azt tervezi, hogy utánamegy Lausanne-ba?

Nem ravaszkodott, nem próbálta elhíttetni, hogy a grófné máshol van.

– Addig lesz ideje kicsit megnyugodni... Amikor reggel fölhevített a klinikáról, olyan összefüggéstelenül beszélt, hogy azt tanácsoltam neki, szálljon föl az első gépre, és látogasson meg...

– A felesége volt, ugye?

– Két és fél évig. Jó barátok maradtunk. Miért is vesztünk volna össze? Kész csoda, hogy az V. György ápolónőjének eszébe jutott Louise néhány ruhadarabját és a retiküljét is berakni a mentőkocsiba, mert különben nem tudta volna otthagyni a klinikát... Nem volt pénz a retiküljében, csak egy kevés apró... Az Orlyn kénytelen volt a taxit csekkel kifizetni, ami nem volt egyszerű... Nos, hogy rövid legyen, elmentem érte a repülőtérre, és Nizzában beültünk valahová ebédelni, akkor mesélte el az esetet...

Maigret nem tett föl kérdéseket, inkább hagyta a másikat, hadd beszéljen kedvére.

– Remélem, nem őt gyanúsítja Dávid meggyilkolásával?

Minthogy nem kapott választ, Van Meulen elkomorodott.

– Vaskos hiba lenne, Maigret, barátilag mondom magának. De először is engedjen meg egy kérdést. Biztosak abban, hogy valaki a víz alá nyomta Dávid fejét a fürdőkádban?

– Ki tájékoztatta magát?

– Természetesen Louise.

– Tehát ő látta?

– Látta, és esze ágában sincs letagadni... Maga ezt nem tudta?... Jean, ideadná a mandzsettagombjaimat és az ingmellgombokat?

Hirtelen gondterhelt lett.

– Ide figyeljen, Maigret, a legokosabb, ha mindent elmondok magának, különben az a veszély fenyeget, hogy rossz nyomon jár, és azt is szeretném elkerülni, hogy Louise-t a kelletténél jobban zaklassák. Ő még kislány. Hiába harminckilenc éves, egész életében gyerek volt, és az is marad. Egyébként éppen ez adja a báját. És ettől van az is, hogy folyvást képtelen helyzetekbe sodródik.

A titkár segített begombolni a platina kezelőgombokat, és Van Meulen leült a főfelügyelővel szemben, mint akinek megadatott egy percnyi pihenés.

– Louise apja tábornok volt, anyja vidéki kisnemes családból származott. Louise, azt hiszem, Marokkóban született, ahol az apja helyőrsége volt, de ifjúsága java részét Nancy-ban töltötte. A saját életét akarta élni, és végül sikerült is elérnie a szüleinél, hogy küldjék Párizsba művészettörténetet tanulni. Egészségére...

Maigret ivott egy korty martinit, s egy kis asztalt keresett a tekintetével, hogy letehesse a poharat.

– Tegye csak a földre, akárhová... Találkozott egy olasz férfival, Marco Paverini gróffal, s ez villámcsapásként érte. Ismeri Paverinit?

– Nem...

– Majd megismeri.

Úgy látszott, biztos ebben.

– Igazi gróf, de nincs vagyona. Amennyire tudom, akkoriban egy korosodó hölgy jóvoltából sikerült megélnie. A szülők Nancyban sokáig kérték magukat. De Louise úgy megédesítette nekik a keserű pirulát, hogy végül is beleegyeztek a házasságba. Nevezzük ezt az első korszaknak, s ettől kezdve beszéltek róla mint a „kis grófnéról”. Először Passyban laktak, azután egy hotelszobában, majd újra egy lakásban, hol jól, hol rosszabbul, de ott voltak minden koktélpartin, fogadáson és mindenütt, ahol szórakozni lehet.

– Paverini vitte valamire a felesége révén?

Van Meulen őszintén elgondolkodott a válaszod.

– Nem. Legalábbis nem úgy, ahogy maga gondolja. Louise különben sem volt ilyesmire alkalmas. Bolondul szerelmes volt, és még most is az. Egyre nehezebb megérteni, ugye? Pedig ez az igazság. Sőt meg vagyok róla győződve, hogy Marco is szerelmes belé, vagy legalábbis nem tud nélküle meglenni. Pedig sokszor összevesztek. Louise háromszor-négyszer, egy-egy heves jelenet, után, ott is hagyta, de mindig csak néhány napra. Elegendő volt, hogy Marco sápadtan és feldúltan fölbukkanjon és bocsánatot kérjen, s Louise újból a karjaiba omlott.

– Miből éltek?

Van Meulen alig észrevehetően megvonta a vállát.

– Éppen maga kérdezi ezt tőlem? Hát miből él annyi sok ember, akivel naponta kezet fogunk? Éppen haragban voltak, amikor találkoztam Louise-zal. Levett a lábamról. Úgy gondoltam, hogy ez az élet nem neki való, hogy gyorsan kimerül és megfakul egy olyan ember kezében, mint Marco, és minthogy éppen akkor váltam el, följánlítottam, hogy legyen a feleségem.

– Szerelmes volt?

Van Meulen szótlánul nézett rá, s a szeme mintha elismételte volna a kérdést.

– Ilyesmi – mormogta végül – többször is előfordult az életemben, mint ahogy a Dávidéban is. Vajon ez válasz a kérdésre? Nem akarom eltitkolni, hogy beszéltem Marcóval, és adtam neki egy jelentős összegről szóló csekket, hogy menjen Dél-Amerikába csavarogni.

– Elfogadta?

– Megvoltak hozzá az eszközeim, hogy meggyőzzem.

– Gondolom, elkövetett bizonyos... könnyelműségeket?

Alig észrevehető vállrándítás.

– Louise a feleségem volt majdnem három évig, és én elég boldog voltam vele...

– Tudta, hogy még mindig Marcót szereti?

Van Meulen mintha azt mondta volna: Na és?

Folytatta:

– Majdnem mindenhová elkísért. Sokat utazom. Találkozott a barátaimmal, akik közül néhányat már előzőleg is ismert. Persze, voltak felhők a házasságunkban, sőt néhány komoly vihar is... De azt hiszem, őszinte érzelmeket táplált irántam, és táplál még ma is... Papának szólított, de ez csöppet sem zavar, végül is csakugyan harminc évvel idősebb vagyok nála...

– A maga révén ismerkedett meg Dávid Warddal?

– Ahogy mondja: az én révemen.

Kis ironikus láng csillant fel a szemében.

– De nem Dávid vette el tőlem, hanem Marco, aki egy szép napon visszajött, lesoványodva, nyomorultán, s napjait a szemközti járdán töltötte, olyan ábrázattal, mint egy kivert kutya... Egy este Louise zokogva a karjaimba vetette magát, és bevallotta...

A szomszéd szobában megszólalt a telefon. A titkár fölvette a kagylót, aztán megjelent a küszöbön.

– Philips úr keresi.

– Donald vagy Herbert?

– Donald...

– Na, mit mondtam? Ez a fiatalabbik. Párizsból hív?

– Igen.

– Adja ide...

Átvette a kagylót, és a beszélgetés angolul folyt. A vonal túlsó végén föltett kérdésekre Van Meulen óvatosan válaszolt...

– Igen... Nem... Még nem tudom... Úgy tűnik, hogy efelől semmi kétség... Maigret főfelügyelő, aki az ügyel foglalkozik, itt ül velem szemben... Feltétlenül elmegyek Párizsba a temetésre, noha a lehető legrosszabbkor lesz, mert holnapután Ceylonba kellett: volna utaznom... Halló!... Az V. Györgyben lakik?... Ha megtudok valamit, felhívom... Nem, este nem leszek itthon, hajnali három előtt nem is jövök haza ... Jó estét...

Ránézett Maigret-re.

– Ez van. Philips már meg is jött, ahogy előre megjósoltam. Nagyon izgatott. Az angol újságok már tudnak a dologról, megrohanták őt a riporterek... Hol is tartottam? Közben mégiscsak be kellene fejeznem az öltözködést... A nyakkendőimet, Jean...

Vagy hat nyakkendőt tartottak eléje, mind egyformának látszott, mégis gondosan végignézte őket, mielőtt kiválasztotta volna az egyiket.

– Mit tehettem? Felajánlottam Louise-nak, hogy váljunk el, és hogy Marco ne hagyhassa ott egy szép napon egyetlen krajcár nélkül, biztosítottam a számára nem is egy meghatározott összeget, hanem némi szerény járadékot.

– Továbbra is összejárt vele?

– Összejártam mindkettőjükkel... Meglepi?

Megkötötte csokornyakkendőjét a tükör előtt, megfeszített nyakkal, kiugró ádámcsutkával.

– Miként várható volt, a jelenetek újra kezdődtek. Aztán egy szép napon Dávid elhagyta Murielt, s most rajta volt a sor, hogy megjátssza az irgalmas szamaritánust...

– De Louise-t nem vette feleségül?

– Nem volt rá lehetősége. Meg kellett várnia, hogy a válás formáságai befejeződjenek... Kíváncsi vagyok, végül is mi történik majd?... Nem tudom pontosan, hol tartanak, de ha még nincs minden papír aláírva, akkor megvan az esély arra, hogy Muriel Haligant tekintsék Dávid özvegyének...

– Ez minden, amit tud?

Egyszerűen válaszolt:

– Nem. Azt is tudom, legalábbis részben, hogy mi történt az éjjel, és jobb, ha én mondom el magának, mint ha Louise. Mindenekelőtt ragaszkodom ahhoz az állításomhoz, hogy nem ő ölte meg Dávid Wardot. Először is ilyesmire valószínűleg képtelen...

– Fizikailag?

– Ilyen értelemben a szavamat adom rá. Morálisan, ha szabad ezt a kifejezést használnom, mindnyájan képesek vagyunk gyilkolni, feltéve, hogy elegendő indítékunk van rá, és meggyőződésünk, hogy nem kapnak el.

– Elegendő indítékunk?

– Először is a szenvedély. Ezt el kell hinnünk, hiszen naponta látunk férfiakat és nőket, akik szenvedélyből követnek el bűncselekményeket... Ámbár az előbbi véleményem... De hagyjuk!... Az anyagi érdek... Ha az embereknek elég komoly anyagi érdekük... Csakhogy ez nem áll Louise-ra, éppen ellenkezőleg...

– Hacsak Ward nem készített számára kedvező végrendeletet, vagy...

– Nincs ilyen Louise számára kedvező végrendelet, higgye el nekem... Dávid angol, következésképpen hidegvérű ember, és mindenért annyit fizet, amennyit ér neki...

– Szerelmes volt a grófnéba?

Van Meulen rosszállóan összevonta a szemöldökét.

– Ez már a harmadik vagy a negyedik eset, Maigret, hogy ezt a szót kiejti a száján. Próbálja végre megérteni. Dávid annyi idős volt, mint én. Louise bájos kis állatka, szórakoztató, sőt izgató is. Ezenfelül kijárta az iskolát, ha szabad így kifejeznem magam, vagyis átvette egy bizonyos környezet szokásait, egy bizonyos életmódot...

– Azt hiszem, értem.

– Tehát nem szükséges jobban részleteznem. Nem állítom, hogy ez különösebben szép dolog, de emberi. Az újságírók viszont nem értik meg, és mindegyik kalandunknál arról fecsegnek, hogy meglátni és megszeretni... Jean! A csekk-könyvemet...

Már csak a szmokingját kellett fölvennie, aztán megnézte a karóráját.

– Tegnap este a városban vacsoráztak, aztán kettesben betértek egy pohár italra valamelyik mulatóba, nem kérdeztem, melyikbe. A véletlen úgy hozta, összetalálkoztak Marcóval, aki egy kövér, szőke, a legjobb körökből való holland lánnyal volt... Éppen csak odaköszöntek egymásnak, messziről. Marco táncolt a partnernőjével. Louise ideges lett, és amikor visszatért Daviddal az V. Györgybe, azt mondta neki a liftben, hogy kedve lenne még egy üveg pezsgőre.

– Sokat iszik?

– Túl sokat. Dávid is sokat ivott, de mindig csak este. Beszélgettek, mindkettőjük előtt a saját üvege, mert Dávid csak skót whiskyt ivott, s gyanítom, hogy a beszélgetés a végén kezdett összefüggéstelen lenni. Néhány pohár után Louise-nak könnyen támad bűntudata, és Izrael minden vétkével megvádolja magát... Aszerint, amit ma délben mondott nekem, kijelentette Davidnek, hogy ő nem volt eléggé jó hozzá, hogy megveti magát, mert ő csupán egy gyötrődő szuka, de nem tud mást tenni, mint futni Marco után, és könyörögni neki, hogy fogadja őt vissza...

– Ward mit válaszolt?

– Semmit. Még az se biztos, hogy megértette. Ezért kérdeztem, hogy van-e bizonyítékuk arra, hogy valaki belenyomta a fürdőkádba. Éjfélig, egyig még tartotta magát, mivel mindig csak délután ötkor kezdett inni. Hajnali kettő felé azonban már ködös lett az agya, és többször is eszembe jutott, hogy fürdés közben valami baleset történhet vele. Még tanácsoltam is neki, hogy mindig tartson maga mellett egy inast, de irtózott attól, hogy kiszolgáltatva érezze magát valakinek. Ugyanezért követelte meg Amoldtól is, hogy másik szállodában lakjon. Nem tudom, nem volt-e ebben valamiféle szemérmesség is a részéről.

– Nos, nagyjából ez minden. Louise levetkőzött, pongyolába bújt, és lehetséges, hogy mivel a pezsgősüveg már üres volt, ivott egy korty whiskyt. Aztán eszébe jutott, hogy

fájdalmat okozott Davidnek, és át akart menni hozzá bocsánatot kérni... Ez rávall, higgye el, ismerem Louise-t... Végigbotorkált a folyosón... Megesküdött nekem, hogy az ajtót félig nyitva találta... Belépett... A fürdőszobában meglátta, maga is tudja, mit, és ahelyett, hogy segítségért kiáltott volna, berohant a hálószobájába, és az ágyára vetette magát... Azt állítja, hogy akkor valóban meg akart halni, és ez nagyon is lehetséges...

– Bevette hát az altatókat, amelyeket már az én időmben is használt, különösen, ha ivott...

– Hány tablettát?

– Sejttem, mire gondol. Talán igaza van. Meg akart halni, mert ezzel minden elintéződött volna, de azt se bánta volna, ha életben marad, igaz? Ha a szándék megvan, az eredmény ugyanaz... Mindenesetre idejében csöngetett segítségért...

Képzelve magát a helyébe... Az egész olyan volt a számára, mint valami lidércnyomás, mikor a képzelet és a valóság úgy összekeveredik, hogy már nem ismeri ki magát...

– Amikor a klinikán visszanyerte az eszméletét, a nyers valósággal kellett szembenéznie... Első gondolata az volt, hogy telefonál Marconak, fel is hívta a számát... Senki nem jelentkezett... Erre föl hívott egy szállodát a Ponthieu utcában, ahol Marco az éjszakáit tölteni szokta, ha éppen jól állt anyagilag... De ott sem volt... Erre eszébe jutottam én... Nekem azt mondta, eléggé összefüggéstelen mondatokban, hogy minden elveszett, hogy Dávid meghalt, hogy kis híján ő maga is meghalt, és sajnálja, hogy mégsem halt meg, és könyörgött, hogy rohanjak hozzá azonnal...

– Megmondtam neki, hogy az lehetetlen. Miután hiába próbáltam pontosabb adatokat kiszedni belőle, azt tanácsoltam neki, hogy menjen ki az Orlyra, és szálljon föl a nizzai gépre...

– Ez minden, Maigret. Elküldtem őt Lausanne-ba, ahol módja van rá, hogy elrejtőzzön, nem a rendőrség, hanem az újságírók, a kíváncsiskodók, a kétségtelenül bekövetkező bonyodalmak elől.

– Maga szerint Dávidét megölték, és én hiszek magának.

– De azt állítom, hogy nem Louise ölte meg, és hogy halvány sejtelmem sincs róla, ki tehetette.

– Most pedig...

Végre belebújt a szmokingjába.

– Ha keresnek, a Sportingban vagyok – mondta a titkáranak.

– Mit csináljak, ha New York keresi?

– Mondja meg, hogy gondolkoztam a dolgon, és a válaszem: nem!

– Igenis, uram...

– Jön, Maigret?

Együtt szálltak be a liftbe, és amikor a földszintre értek, kellemetlen meglepetés érte őket: egy fényképész villanófényével találták szemben magukat.

– Sejtettem volna – dünnyögte Van Meulen.

És arrább taszigálva egy testes kis embert, aki a fényképész mellett állt és megkísérelte elállni az útját, a kijárat felé sietett.

– Maigret főfelügyelő?

A kis ember a Côte d'Azur egyik lapjának a riportere volt.

– Beszélhetnénk egy percet?

A portás tisztes távolból, összevont szemöldökkel figyelte őket.

– Leülhetnénk valamelyik sarokban...

Maigret-nek elég tapasztalata volt ahhoz, hogy tudja: nem érdemes kitérni, mert akkor olyan dolgokat mondatnak vele, amilyeneket sosem mondott.

– Gondolom – folytatta az újságíró –, hogy nem hívhatom meg a bárba egy pohárra?

– Épp most ittam egyet.

– Joseph Van Meulennél?

– Igen.

– Igaz, hogy Paverini grófné itt volt a Côte d'Azurön ma délután?

– Igaz.

A főfelügyelő leült egy óriási bőrfotelba, a riporter meg, blokkjával a kezében, vele szemben helyezkedett el egy szék peremén.

– Ugyebár ő az első számú gyanúsított?

– Miből gondolja?

– Ezt telefonálták nekünk Párizsból.

Valaki nyilván riasztotta a sajtót. Az V. Györgyből vagy a repülőtérről játszik össze valaki valamelyik újsággal? Talán az egyik felügyelő az Orlyról?

– Kicsúszott a keze közül?

– Pontosabban: mire Nizzába érkeztem, ő már továbbutazott.

– Tudom, Lausanne-ba.

A sajtó nem vesztegette az idejét.

– Az imént telefonáltam a Lausanne-Palace-ba. Taxin érkezett oda Géniből. Kimerültnek látszott. Nem volt hajlandó a rá váró riporterok kérdéseire válaszolni, és azonnal fölment a lakosztályába, a 214-esbe.

Az újságíró láthatólag elégedett volt, hogy ennyi értesülést közölhet Maigret-vel.

– Felvitetett magának egy üveg pezsgőt, azután orvost hívatott, akinek a megérkezését minden percben várják. Gondolja, hogy ő ölte meg az ezredest?

– Nem vagyok olyan gyors, mint maga meg a haverjai.

– Elmegy Lausanne-ba?

– Lehetséges.

– A holnap reggeli géppel? Tudja, hogy az ezredes harmadik felesége Lausanne-ban lakik, és hogy Paverini grófné és ő nem bírják egymást?

– Nem tudtam.

Furcsa interjú, ahol a riporter közli a híreket.

– Feltéve, hogy ő a bűnös, magának nyilván akkor sincs joga letartóztatni?

– Letartóztatási parancs nélkül nincs.

– Ugyebár a letartóztatási parancs megszerzéséhez egyértelmű bizonyítékokkal kell szolgálni?

– Ide figyeljen, barátom, az az érzésem, hogy maga itt már a cikkét rögtönzi, és azt tanácsolom, ne írjon ebben a hangnemben. Nincs szó sem letartóztatásról, sem letartóztatási parancs kiadásáról...

– A grófné tehát nem gyanúsított?

– Fogalmam sincs róla.

– Akkor hát...

Maigret most már méregbe jött.

– Nem! – Majdnem kiabált, annyira, hogy a portás kis híján fölugrott a helyéről. – Semmit nem mondtam magának, még hozzá azon egyszerű okból, mert semmit nem tudok, és ha olyan kétértelmű szavakat ad a szájamba, amilyenekkel itt az imént dobálózott, alaposan megbánja!...

– De...

– Semmi de! – vágott a szavába Maigret, fölállt és átment a bárba.

Olyan mérges volt, hogy azt se tudta, mit rendel:

– Egy martinit...

A mixer valószínűleg ismerte a fényképeiről, mert kíváncsian nézett rá. Két-három ember megfordult a magas bárszékeken, hogy jól szemügyre vegye. A portás elővigyázatossági intézkedései ellenére mindenki tudta már, hogy a szállodában van.

– Merre vannak a telefonfülkék?

– A folyosón balra...

Dohogva bezárkózott az első fülkébe.

– Adja Párizst, legyen szíves... Danton 44-20...

Nem volt túlságosan terhelt a vonal, csak öt perc várakozási időt mondtak. Fel-alá járkált a folyosón. A csengő megszólalt, mielőtt letelt volna az öt perc.

– Bűnügyi rendőrség?... Kapcsolja a felügyelők szobáját... Itt Maigret... Halló! Lucas ott van még?

Sejtette, hogy a derék Lucas-nak is mozgalmas napja volt, és nem ment korán haza lefeküdni.

– Maga az, főnök?

– Igen, Monte-Carlóból beszélek... Mi újság?"

– Valószínűleg tudja, ugye, hogy minden elővigyázatossági intézkedésünk ellenére a sajtó már értesült a dologról?

– Igen, tudom...

– A France-Soir harmadik kiadásában nagy cikk van az első oldalon... Délután négykor angol újságírók érkeztek Londonból, ugyanakkor, amikor Philips úr, valami ügyvéd vagy jegyző...

– Jogtanácsos...

– Az, az... Ragaszkodott hozzá, hogy személyesen beszéljen a nagyfőnökkel... Több mint egy órát tárgyaltak bezárkózva... Amikor kijött, megrohanták, meginterjúvolták, lefényképezték, ő meg esernyővel fejbe vágott egy fotóst, és össze akarta törni a fényképezőgépét.

– Ez minden?

– Beszélük, hogy a kis grófné, Ward szeretője követte volna el a bűncselekményt, és azt mondják, hogy maga személyesen van a nyomában... Valami John Arnold telefonált... Mérgesnek tűnt...

– Aztán?

– Az újságírók elárasztották az V. Györgyöt, ahol erre riasztották az őreiket, hogy hajítsák ki őket...

– Lapointe?

– Itt van. Beszélni szeretne magával... adjam?

Lapointe hangja.

– Halló, főnök? Elmentem Neuillybe az Amerikai Kórházba, ahogy megbeszéltük... Kikérdeztem az ápolónőt, a telefonközpontost, a portásnőt... Amikor elment, Paverini grófné egy levelet hagyott a portán, és kérte, hogy adják postára... Paverini grófnak szólt, az Etoile utcába ... Minthogy a kórházban semmi érdekeset nem tudtam meg, elmentem erre a címre... Eléggé elegáns panzió... Kihallgattam a gondnoknőt, aki először akadékoskodott... Úgy látszik, Paverini gróf nem aludt otthon az éjjel, ami elég gyakran előfordul... Délelőtt tizenegy körül ment haza, nagyon gondterhelten, oda sem ment a pulthoz, hogy megnézzze, van-e postája... Alig fél óra múlva újra elment, egy kis bőrönddel a kezében... Azóta semmi hír róla...

Maigret hallgatott, mert nem volt mit mondania, és érezte, hogy a vonal túlsó végén Lapointe zavarban van.

– Mit csináljak? Keressem tovább?

– Ha akarod...

A válasz még jobban megzavarta Lapointe-et.

– Nem gondolja...?

Mit mondott Van Meulen az előbb? Mindenki képes ölni, feltéve, hogy elegendő oka van rá. A szenvedély... Lehet-e szó erről, amikor Louise közel három évig másnak volt a felesége, és több mint egy éve az ezredes szeretője? Viszont nem éppen azt tervezte-e, hogy elhagyja az ezredest, és visszatér az első férjéhez?

Anyagi érdek? Mi haszna lehet Paverininek Ward halálából?

Maigret kicsit elcsüggedt, ahogy ez gyakran megesett vele egy-egy nyomozás kezdetén. Mindig van egy pillanat, amikor a szereplők valószerűtlennek, cselekedeteik pedig értelmetlennek látszanak.

A nyomozásnak ebben a szakaszában Maigret mogorva szokott lenni, nehézkes, szinte otromba. Már csoportjának legfiatalabb tagja, Lapointe is kezdte eléggé kiismerni ahhoz, hogy kitalálja, mi történik a vonal túlsó végén.

– Megteszem, ami tőlem telik, főnök... Összeállítottam egy listát a fényképen látható személyekről... Már csak kettőt vagy hármat kell azonosítani...

Fullasztó volt a fülkében a levegő, annál is inkább, mert Maigret nem a Côte d'Azúrhoz volt öltözve. Visszament a bárba, hogy kiigya a martiniját, és észrevette a teraszon a vacsorához megterített asztalokat.

– Lehet itt enni?

– Igen. De azt hiszem, azok az asztalok ott foglaltak. Minden este így van. Majd keresnek önnek helyet a belső helyiségben.

Az áldóját! Ha merték volna, bizonyára arra kérik, hogy étkezzen a személyzettel!

ÖTÖDIK FEJEZET

*amelyben Maigret végre olyan valakivel találkozik, akinek nincs pénze,
de gondjai vannak*

Rosszul aludt, nem esett ki teljesen a tudatából a szokatlan környezet, a szálloda, kétszáz nyitott ablakával, a kéklő pázsitos parkot körülvevő lámpaoszlopok, a régimódi

kaszinó, hasonlatos azokhoz az idős hölgyeikhez a divatjamúlt ruhákban, akiket vacsora után látott, a lomha tenger, amely minden tizenkettedik másodpercben – megszámlolta, aztán újra számlolta, ahogy mások a bárányokat – patakozó csipkét ejtett a parti sziklára.

Autók álltak meg és indultak el újra, bonyolult manővereket hajtottak végre. Ajtók csapódtak. Hangok hallatszottak, olyan tisztán, érthetően, hogy az embernek olyan érzése támadt, mintha hallgatózna, aztán egymás után jöttek a zajos autóbuszok is, egy csoport játékost hoztak, és egy másikat vittek, és a tetejében a zene, szemből a Café de Paris teraszáról.

Ha valami csoda folytán csönd lett egy pillanatra, a háttérből, mint a fuvola egy zenekarban, könnyű zörej: egy fiáker anakronisztikus hangja hallatszott.

Maigret nyitva hagyta az ablakot, mert melege volt. De minthogy semmilyen poggyászt nem hozott magával, és pizsama nélkül feküdt le, fázni kezdett, s az ablakhoz ment, hogy becsukja, morcos pillantást vetve a Sporting fényeire lenn a tengerparton, ahol Joseph Van Meulen, „a papa”, ahogy a kis grófné hívta, egy húszerítékes asztalnál ült az asztalfőn.

Minthogy kedélye nem a régi volt, az embereket is egészen másképp látta, és most haragudott magára, majdnem megalázva érezte magát, hogy úgy hallgatta a belga pénzembert, mint egy jó kisfiú, szinte nem mert a szavába vágni.

Vajon nem hízelgett-e neki a lelke mélyén, hogy egy ilyen jelentős személy barátilag, szinte családiassággal kezeli? Ellentétben John T. Arnolddal, az idegesítően magabiztos, testes kis angollal, Van Meulen nem úgy viselkedett, mint aki ki akarja oktatni egy bizonyos társadalmi kör szokásairól, sőt mintha meg lett volna hatva attól, hogy Maigret személyesen fáradt hozzá.

– Maga, maga megért engem – mintha ezt mondta volna minden pillanatban.

Nem hagyta-e Maigret rászédni magát? Papa... A kis grófné...

Dávid... És mind a többi keresztnév, ahogy ezek egymást emlegetik, anélkül hogy vennék maguknak a fáradságot, és pontosan megmondanák, kiről beszélnek. Mintha mindenki köteles volna tudni...

Elszunnyadt kicsit, nehézkesen megfordult az ágyban, hirtelen újra maga előtt látta a másikat, az ezredes, meztelenül a fürdőkádban, aztán a belgát, ugyancsak meztelenül, amint a bokszolófejű masször éppen dögönyözi.

Vajon ezek az urak olyan civilizáltak, hogy fölötte állnak minden gyanúnak?

– Minden ember képes ölni, feltéve, ha elegendő érdeke fűződik hozzá, és többé-kevésbé biztos lehet abban, hogy nem kapják el...

Viszont Van Meulen nem gondolta, hogy a szenvedély elegendő ok lehet. Nem adta-e finoman értésére, hogy egyesek számára a szenvedély szinte elképzelhetetlen?!

„... A mi korunkban... Fiatalkorú nő, kellemes, iskolázott...”

Az ő kis grófnéjuk orvost hívatott, jajgatott, kórházba vitette magát, aztán suba alatt először Párizsba telefonált, az első férjét kereste, aki időnként még mindig a szeretője volt, azután fölhívta a jó Van Meulen papát.

Tudta, hogy Ward meghalt. Látta a holttestet. Szegény kis nő, azt sem tudta, kihez forduljon.

Hívja ki a rendőrséget? Szó sincs róla. Túlságosan megrendült idegállapotban volt. És mit tudhat egy rendőr a trampli cipőjében és korlátolt szellemével megérteni az ő világuk eseményeiből?

– Üljön föl egy gépre, kicsikém. Jöjjön ide, én majd adok tanácsot...

Eközben a másik, John T. Arnold, befutott az V. Györgybe, és alig álcázott intelmeket osztogatott.

– Figyelem! Ne riasszák a sajtót! Járjanak el óvatosan. Ez az ügy valóságos dinamit! Hatalmas érdekek forognak kockán. Mindenki nyugtalankodni fog.

Mégis ő volt az, aki telefonált a londoni jogászoknak, hogy siessenek, nyilván azért, hogy segítsenek eltussolni a dolgot.

Van Meulen teljes nyugalommal, mintha ez lenne a legtermészetesebb, legnormálisabb dolog a világon, elküldte Paverini grófnét Lausanne-ba pihenni.

Nem szökés volt ez, dehogy. Nem a rendőrség kezéből próbált kicsúszni.

– Megérti, ugye, neki megvannak a maga szokásai... Így kikerülheti az újságírók ostromát, a nyomozás körüli fölhajtást...

Maigret meg lóthat-futhat, szállhat újra repülőgépre...

A főfelügyelő nem a vagyonuk szerint ítélte meg az embereket, amiből úgylis vagy túl sok van, vagy túl kevés. Megtudta őrizni a hidegvérét, de nem tudta megakadályozni, hogy ezer apró részlet fölidegesítse.

Hallotta, amint a vendégek hazatérnek a nevezetes díszvacsoráról, s hangosan beszélgetnek, előbb odakinn, aztán a lakosztályokban folytatják a vízcsapokat, lehúzzák a vécét.

Elsőnek kelt föl, reggel hatkor, megborotválkozott az olcsó borotvával, amelyet egy fogkefével együtt az egyik londonerrel vásároltatott. Csaknem félórát kellett várnia egy csésze kávéra. A hallban éppen takarítottak, és amikor a számláját kérte a recepción a fáradt tisztviselőtől, az így válaszolt:

– Van Meulen úr azt az utasítást hagyta...

– Van Meulen úr erre nem adhat utasítást...

És azért is fizetett. A kapu előtt a belga pénzember Rolls Royce-a várt, a sofőr a kocsi nyitott ajtajának támaszkodott.

– Van Meulen úr meghagyta, hogy vigyem ki önt a repülőtérré...

A kocsiba mégiscsak beült, mert sosem ment még Rolls Royce-ban. Korán kiért. Újságokat vett. A nizzai lap első oldalán hozta a fényképét Van Meulen társaságában, a lift előtt. Az aláírás: „Maigret főfelügyelő konferenciáról jövet Van Meulen milliárdossal.”

Konferenciáról!

A párizsi lapok vastag nagybetűkkel hozták:

Angol milliárdos holtan a fürdőkádban.

Mindenütt kiírták, hogy milliárdos.

Bűntény vagy baleset?

Az újságírók, úgy látszik, nem keltek föl korán, mert a beszállásnál békén hagyták. Becsatolta a biztonsági övét, szórakozottan nézte a kerek ablakon át a távolodó tengert, azután a hegyek sötétzöldjében szétszórt piros tetős kis házakat.

– Kávét vagy teát?

Rosszkedvű volt. A sietős légikisasszonyra rá sem mosolygott, és amikor a felhőtlen ég alatt fölfedezte a hófoltos Alpokat, nem volt kedve bevallani magának, hogy pompás látvány.

Igaz, alig tíz perccel később könnyű felhőbe keveredtek, amely az egész gépet beburkolta, és opálos gőzzé változott, mint a pályaudvarokon a mozdonyokból sípólva kitörő füst.

Genfben esett az eső. Nem akkor kezdett csöpörögni. Régóta esett, ezt érezni lehetett, hideg volt, mindenki esőkabátot viselt.

Alig lépett ki a feljáróra, föllobbantak a villanófények. Ha indulásakor nem voltak ott az újságírók, érkezésekor bezzeg várták, heten vagy nyolcan, a noteszükkal meg a kérdéseikkel.

– Nincs mit mondanom...

– Lausanne-ba megy?

– Semmit nem tudok...

Elhárította őket, s ebben a Swissair képviselője nagyon szívélyesen a segítségére sietett, mellőzte a formaságokat és a sorban állást, és kivezette a repülőtér melléképületein keresztül.

– Van kocsija? Vagy vonattal megy Lausanne-ba?

– Azt hiszem, taxiba ülök.

– Hívok egyet.

Két kocsi követte, zsúfolva riporterekkel és fotósokkal. Maigret még mindig zsémbes volt, megpróbált szundítani kicsit a sarokban, álmos pillantásokat vetve időnként az ázott szőlőkertekre, a szürke tónak a fák közt előbukkanó csikjaira.

Leginkább azért bosszankodott, mert úgy érezte, mintha előre meghatározták volna a cselekedeteit. Nem azért jött Lausanne-ba, mert az ő ötlete volt, hogy ide jöjjön, hanem mert kijelöltek számára egy utat, s ő akarva-akaratlanul azt követi.

A taxi a Lausanne-Palace oszlopsora előtt állt meg. A fényképezők körbelövöldöztek masináikkal. Kérdéseket szegeztek a mellének. A kapus segítségével tört utat magának.

Benn ugyanaz a légkör fogadta, mint az V. Györgyben vagy az Hôtel de Paris-ban, hihetőleg mert az utazók ragaszkodnak a díszletek változatlanságához. Talán ez itt kicsit ünnepeyesebb volt, kicsit homályosabb, a portással, akinek a fekete szalonkabátján diszkréten hangsúlyozott arany csík volt.

Öt vagy hat nyelven beszélt, akár a többi, azzal az egyetlen különbséggel, hogy az ő franciáságának enyhén németes akcentusa volt.

– Paverini grófné itt van?

– Igen, főfelügyelő úr. Szokás szerint a 204-esben.

A hallban egy ázsiai család ült a karosszékekben, isten tudja, mire várakozott, az asszony aranyszínű száriban, a három gyerek nagy, sötét szeme kíváncsian méregette Maigret-t.

Körülbelül délelőtt tíz óra volt.

– Gondolom, nem kelt még föl?

– Fél órája csöngetett a reggeliért. Óhajtja, hogy jelezzem az érkezését? Azt hiszem, várja magát.

– Nem tudja, telefonált valakinek, vagy hívta őt valaki?

– Okosabb, ha a telefonközpontoshoz fordul... Hans... Vezesd a főfelügyelőt a telefonközpontba...

A porta mögött nyíló folyosó végén volt. Három nő kezelte egymás mellett a kapcsolódugókat.

– Meg tudnák nekem mondani...

– Egy pillanat...

És angolul:

– Bangkok van a vonalban, uram...

– Meg tudnák mondani nekem, hogy Paverini grófnét hívta-e valaki, vagy ő telefonált-e a megérkezése óta?

Egy jegyzék hevert a nők előtt.

– Az éjjel egykor fölhívták Monte-Carlóból...

Nyilván Van Meulen volt, a papa, aki két tánc között a Sportingban, vagy még valószínűbb, hogy két játszma között a Kaszinóban nem sajnálta a fáradságot, hogy megtudjon valamit.

– S reggel ő hívta Párizst...

– Milyen számot?

Marco legénylakásának a száma volt, az Etoile utcában.

– Sikerült beszélnie?

– Nem. Üzenetet hagyott, hogy hívják vissza...

– Ez minden?

– Vagy tíz perccel ezelőtt újra kérte Monta-Carlót.

– Megkapta?

– Igen. Kétszer három perc volt...

– Bejelentene nála?

– Készséggel, Maigret úr.

Micsoda hülyeség. Mihelyt beszélni hallott róla, kicsit azonnal a hatása alá került, és ezt megalázóan érezte. A liftben olyan lelkiállapotban volt, mint egy olyan fiatalember, aki életében először készül szembetalálkozni hús-vér valóságában egy híres színésznővel.

– Erre...

A londiner kopogott az ajtón. Valaki kiszólt: Tessék! Az ajtót kinyitották, és a főfelügyelő egy fogadószobában találta magát, amelynek mindkét ablaka a tóra nézett.

Senki nem volt benne. Csak egy hang hallatszott a szomszéd szobából, amelynek az ajtaja felig nyitva volt.

– Üljön le, főfelügyelő úr. Mindjárt jövök...

Egy tálcán szalonnás rántotta, alig nyúltak hozzá, zsemlék meg egy szétmorzsolts kifli. Maigret felismerni vélte azt a jellegzetes hangot, amikor egy palackba visszadugják a dugót. Végre selyemsuhogás.

– Bocsásson meg...

Maigret – mint a fiatalember, aki magánéletében lephet meg egy színésznőt – még mindig zavarban volt, és csalódott is. Egy semmitmondó kis teremtes állt előtte, alig kifestve, sápadt arccal, karikás szemmel, és nyújtotta nyirkos, remegő kezét.

– Kérem szépen, üljön már le...

Maigret a félig nyitott ajtón át látta a vetetten ágyat, a rendetlenül szétdobált holmit, egy gyógyszeres üvegcsét az éjjeliszekrényen.

A grófné leült vele szemben, lábán keresztbe vetette krémszínű selyempongyolájának szárnyait, az áttetsző anyag alatt látszott a hálóinge.

– Igazán sajnálom, hogy ennyi kellemetlenséget okoztam magának...

Látszott rajta a harmincnyolc év, sőt abban a pillanatban több is. Szemhéját mély, kéklő árnyék borította, orrcimpái köré egy-egy finom ránc vésődött.

Nem színlelte a fáradságot. Valóban fáradt volt, ereje fogytán, majdnem elsírta magát, erre Maigret meg mert volna esküdni. Csak nézett a férfira, nem tudott mit mondani, amikor megszólalt a telefon.

– Megengedi?

– Parancsoljon.

– Halló! Én vagyok, igen... Kapcsolhatja... Igen, Anne... Igazán kedves, hogy fölhívott... Köszönöm... Igen... Igen... Még nem tudom... Most éppen van valaki nálam... Nem. Ne kérje, hogy elmenjek... Igen... Mondja meg őfenségének... Köszönöm... Viszontlátásra...

Apró verejtékcseppek gyöngyöztek az ajka fölött, és miközben beszélt, Maigret alkoholszagot érzett.

– Nagyon haragszik rám?

Nem kényeskedve kérdezte, természetesnek látszott, túlságosan is megrendült volt ahhoz, hogy bátorsága lett volna színészkedni.

– Az egész olyan szörnyű, olyan váratlan!... És éppen aznap, amikor...

– Amikor bejelentette Ward ezredesnek az elhatározását, hogy elhagyja? Ezt akarta mondani?

Igent bólintott.

– Azt hiszem, Jef... azt hiszem, van Meulen mindent elmesélt magának, ugye? Nem tudom, hogy mondhatnék-e még valamit... Visszavisz Párizsba?...

– Fél tőle, hogy visszaviszem?

– Nem is tudom... Jef a lelkemre kötötte, hogy menjek magával, ha maga így határoz... Azt teszem, amit ő mond... Olyan okos férfi, és olyan jó, olyan felsőbbrendű!... Azt lehetne mondani, hogy mindent tud, mindent előre lát...

– Ward barátja halálát nem látta előre...

– De azt igen, hogy én visszatérek Marcóhoz...

– Megállapodtak ebben Marcóval? Azt hittem, hogy amikor találkoztak a mulatóban, az ön első férje egy fiatal holland nővel volt, és maga nem is beszélt vele...

– Ez igaz... De mégis elhatároztam...

Arcánál öregebb, ideges keze nem találta a helyét, úgy szorongatta az ujjait, hogy az ujjpercein fehér foltok látszottak.

– Hogy magyarázzam meg magának, amikor magam sem értem? Minden jól ment. Azt hittem, kigyógyultam. Arra vártunk, Dávid meg én, hogy az utolsó iratokat is aláírják, és össze tudjunk házasodni... Dávid olyan fajta ember volt, mint Van Meulen, nem teljesen ugyanaz, de majdnem...

– Hogy érti ezt?

– Papá-nál úgy éreztem, hogy mindig azt mondja nekem, amit gondol... Nem feltétlenül mondott el mindent, mert nem akart a részletekkel fárasztani... Közvetlen

kapcsolatban érzem magamat vele, érti?... Dávid viszont csak nézte, ahogy élek, azzal a nagy szemével, amelyben mindig égett egy kis csúfondáros fény... Talán nem is rajtam csúfolódott, hanem önmagán... Olyan volt, mint egy nagy, kövér macska, csúfondáros, filozofikus...

Megismételte:

– Érti?

– Az este, amikor elindult vacsorázni az ezredessel, még nem állt szándékában szakítani velem?

Egy pillanatig gondolkodott.

– Nem.

Aztán hozzátette:

– De sejtettem, hogy egyszer sor kerül rá...

– Miért?

– Mert nem ez volt az első kísérletem. Nem akartam visszatérni Marcóhoz, mert jól tudtam...

Az ajkába harapott.

– Mit tudott?

– Hogy ugyanaz kezdődne újra... Nincs pénze, és nekem sincsen...

Hirtelen témát változtatott, gyorsan, szaggatottan beszélt, mint akit megmérgeztek.

– Nincsen vagyonom, tudja? Egyáltalában semmim sincs. Ha Van Meulen nem küld pénzt ma reggel a bankba, a csekk, amelyet a repülőtéren aláírtam, fedezetlen maradt volna. Neki kellett pénzt adnia tegnap, hogy ide tudjak jönni. Nagyon szegény vagyok...

– Az ékszerei...

– Az ékszerek, igen... És a nercbundám... Ez minden!...

– És az ezredes?...

Felsőhajtott, reménytelenül próbálta megértetni magát.

– Az nem úgy volt, ahogy maga hiszi... Fizette a lakosztályomat, a számláimat, az utazásaimat... De sosem volt pénz a retikülömben... Amíg velem voltam, nem is volt rá szükségem...

– És ha hozzám ment volna feleségül...

– Hasonlóképpen lett volna...

– Tartásdíjat fizetett a három volt feleségének...

– Amikor már elhagyta őket!

Maigret nyersen fölvetette a kérdést:

– Azért csinálta így, mert el akarta kerülni, hogy maga pénzt adjon Marconak?

– A grófné merően nézett rá.

– Nem hiszem. Sosem gondoltam erre. Davidnek sem volt a zsebében soha pénz. Arnold fizette ki a számlákat minden hónap végén. Most negyvenéves vagyok, és...

Körülnézett, mint aki azt akarja mondani, hogy mindezt nemsokára itt kell hagynia. A sárgálló barázdák az orra körül elmélyültek. Habozott, aztán fölállt.

– Megbocsát egy pillanatra?

Sietve bement a hálószobába, becsukta az ajtót, és amikor visszatért, Maigret újra érezte az alkoholszagot a leheletén.

– Mit ivott?

– Egy korty whiskyt, ha már tudni akarja. Nem bírom másképp elviselni. Megtörténik, hogy hetekig nem iszom...

– Kivéve pezsgőt?

– Kivéve néha egy pohár pezsgőt, igen... De ha olyan állapotban vagyok, mint most, szükségem van rá...

Maigret megesküdtött volna, hogy a nő az üvegből ivott, mohón, ahogy egyes kábítószeresek a ruhán át szűrik magukba a tüt, hogy hamarabb hozzájussanak.

Szeme csillogóbb lett, beszéde szaporább.

– Állítom magának, hogy nem határoztam el előre semmit. Megláttam Marcót azzal a nővel, s ez valóságos megrázkódtatás volt...

– Ismerte a nőt?

– Igen... Elvált asszony, a férje tengeri szállításokkal foglalkozik, és üzleti kapcsolatban állt Daviddel...

Ezek az emberek mind ismerik egymást, találkoznak igazgatótanácsi asztalok körül, tengerparti fürdőhelyeken, mulatókban, és úgy látszik, magától értetődően ugyanazok a nők siklanak át egyiknek az ágyából a másikéba.

– Tudtam, hogy Marconak viszonya volt vele már Deauville-ben... Sőt azt is hallottam, hogy a nő el akarja vétetni magát vele, de ezt nem hittem el... A nő gazdag, és Marconak semmije sincs ...

– A fejébe vette, hogy megakadályozza a házasságot?

A szája elkeskenyedett és megkeményedett.

– Igen...

– Azt hiszi, Marco hagyta volna?

Szembogara nedves lett, de visszafojtotta a könnyeit.

– Nem tudom... Nem gondolkoztam rajta... Csak figyeltem kettejüket... Marco szántszándékkal feszesen tartotta magát tánc közben, egy pillantást sem vetett rám...

– Tehát voltaképpen Marcót kellett volna megölni?

– Mit akar ezzel mondani?

– Sosem jutott eszébe, hogy megölje? Egyetlenegyszer sem fenyegette meg ilyesmivel?

– Hát ezt is tudja?

– Ő meg nem hitte magát képesnek rá?

– Van Meulen mondta, ugye?

– Nem.

– Ez nem ilyen egyszerű... Már vacsora közben ittunk... A Monseigneurben fölhajtottam egy üveg pezsgőt, és azt hiszem, kétszer-háromszor Dávid whiskyjéből is ittam... Azt képzeltem, hogy botrányt csapok, odamegyek és kiszakítom Marcót annak a förtelmesen kövér, csecsemőrózsaszín bőrű nőnek a karjaiból...

– Dávid sürgetett, hogy menjünk már... Végül is elmentem vele... A kocsiban ki sem nyitottam a számat... Úgy gondoltam, hogy majd később eljövök a szállodából, és visszatérek a mulatóba, hogy... Nem is tudom, miért... Ne is kérdezze, nem tudom pontosabban megmondani... Dávid, úgy látszik, megsejtette... Ő ajánlotta, hogy igyunk még egy utolsó pohárral a lakosztályomban...

– Miért a magáéban?

A kérdés meglepte, és zavartan megismételte:

– Miért?

Keresgélte a választ, szinte önmagának.

– Mindig Dávid jött át hozzám... Azt hiszem, nem szerette, ha... Eléggé ragaszkodott ahhoz, hogy a magánügyeiről mások ne tudjanak...

– Bejelentette neki azt a szándékát, hogy elhagyja?

– Mindent elmondtam neki, amit gondoltam, hogy én csak egy kis szuka vagyok, hogy sosem leszek boldog Marco nélkül, hogy ő csak látszatra olyan...

– Mit válaszolt?

– Nyugodtan itta a whiskyjét, s csak nézett rám azzal a nagy, ravasz, szemével...

– És a pénz? – vetette ellenem végül. – Tudja jól, hogy Marco...

– Magázta?

– Senkit sem tegezett.

– A megjegyzése Marcóról igaz volt?

– Marconak nagyon nagy igényei...

– Az soha nem jutott eszébe, hogy dolgozzon?

A grófné zavartan rámeredt, mintha ez a kérdés mérhetetlen naivitásról árulkodott volna.

– Mit tudna dolgozni? ... Végül is levetkőztem...

– Történt valami Dávid és maga között?

Újabb meglepett pillantás.

– Soha nem történt semmi... Maga ezt nem érti... Dávid is sokat ivott, mint minden éjjel lefekvés előtt...

– Egy üveg egyharmadát?

– Nem egészen... Tudom, miért kérdezi... Én voltam az, aki ittam egy kis whiskyt, miután ő elment, mert nem éreztem jól magam... Csak arra vágytam, hogy belezuhanjak az ágyba, és ne gondolkodjam többé... Megpróbáltam aludni... Aztán arra gondoltam, hogy úgysem menne a dolog Marcóval, hogy soha nem menne, s hogy jobban tenném, ha meghalnék...

– Hány tablettát vett be?

– Nem tudom... Egy egész maréknyit... Már jobban éreztem magam... Csöndesen sírdogáltam, és kezdtem elaludni... Aztán elképzeltam a temetésemet, a temetőt, a... Vergődtem... Féltem, hogy már túl késő, hogy nem fogok tudni segítségül hívni valakit... Kiáltani már nem bírtam... A csengőgombok nagyon távoliaknak látszottak... A karom nehéz volt... Tudja, mint álomban, amikor menekülni akar az ember, és a lába felmondja a szolgálatot... De mégiscsak elérhettem a gombot, mert bejött valaki...

Abbahagyta, mert látta, hogy Maigret arca hirtelen hideggé, keményvé válik.

– Miért néz így rám?

– Miért hazudik?

Maigret már majdnem beugrott neki.

– Mikor ment át az ezredes szobájába?

– Igaz... Elfelejtettem...

– Elfelejtette, hogy átment?

Lehajtotta a fejét, most valóban sírt.

– Ne legyen ilyen kíméletlen velem... Esküszöm, hogy nem akartam hazudni magának... Bizonyíték rá, hogy Jef Van Meulennek megmondtam az igazat... Csak amikor a klinikán találtam magamat, és elkapott a pánik, csak akkor határoztam el, hogy kitartok amellett, hogy nem tudom, mi történt... Biztos voltam benne, hogy úgysem hisznek majd nekem, hogy engem fognak gyanúsítani Dávid meggyilkolásával... De most, hogy magával beszéltem, elfelejtettem Van Meulen tanácsát, hogy semmit se titkoljak el maga előtt...

– Miután az ezredes elment, maga mennyi idő múlva ment át hozzá?

– Hisz még nekem?

– Attól függ.

– Látja! Velem mindig így van... Nem tehetek róla... Nincs titkolnivalóm... Csak a végén beleszédülök, és nem tudom többé, hol tartok. Megengedi, hogy igyak még egy kortyot, csak egyetlen kortyocskát?... Ígérem magának, hogy nem fogok berúgni... Nem bírom tovább, főfelügyelő!...

Maigret ráhagyta, legszívesebben ő is kért volna egy pohárral.

– Az akkor volt, amikor még nem vettem be a tablettákat... Még nem határoztam el, hogy meghalok, de már megittam a whiskyt... Részeg voltam, beteg... Megbántam, amit Davidnek mondtam... Az élet hirtelen elrémisztett... Láttam magamat öregen, teljesen egyedül, pénz nélkül, aki még kenyeret sem tud keresni, mert semmihez nem ért... Dávid volt az utolsó esélyem... Amikor Van Meulent elhagytam, fiatalabb voltam. Bizonyíték rá, hogy...

– Hogy utána rátalált az ezredesre.

Meglepettnek látszott, bántotta Maigret erőszakossága.

– Gondoljon rólam, amit akar. Elég, ha én tudom, hogy téved. Félttem, hogy David még elereszt... Egy szál ingben, még a fésülködőköpenyt sem vettem föl, elmentem a lakosztályába, és félig nyitva találtam az ajtót...

– Azt kérdeztem, mennyi idő telt el azóta, hogy ő kiment magától...

– Nem tudom... Emlékszem, hogy több cigarettát is elszívtam... Meg kellett találniuk a hamutartóban... David csak szívart szívott...

– Senkit nem látott a lakosztályban?

– Csak őt... Majdnem felkiáltottam... Nem is vagyok benne biztos, hogy nem kiáltottam-e fel...

– Halott volt?

A grófné ránézett, kimeresztett szemmel, mintha ez a gondolat először jutott volna az eszébe. – Az volt... Azt hiszem... Mindenesetre én annak hittem, és menekültem...

– Nem találkozott valakivel a folyosón?

– Nem... De... várjon csak!... Hallottam a liftet feljönni... Biztos vagyok benne, mert futni kezdtem...

– Ivott még?

– Talán... Gépiesen... Aztán elcsüggedve bevettem a tablettákat... A többit elmeséltem már... Akkor most...

Valószínűleg újból engedélyt akart kérni egy korty whisky-re, de megszólalt a telefon, és bizonytalan kézzel utánanyúlt.

– Halló!... Halló!... Igen, itt van, igen...

Pihentető volt, szinte üdítő Lucas nyugodt hangját hallani, végre egy normális hangot, és elképzelni, hogy ott ül az íróasztala előtt az Orfèvres rakparton.

– Maga az, főnök?

– Nemsokára felhívtalak volna...

– Gondoltam, de azt hittem, helyesebb, ha azonnal tájékoztatom. Marco Paverini itt van.

– Megtalálták?

– Nem mi találtuk meg. Önszántából jött. Mintegy húsz perce érkezett, frissen és élénken, nagyon fesztelenül. Magát kereste, és amikor mondták, hogy nincs itt, kérte, hadd beszélhessen valamelyik munkatársával. Én fogadtam. Pillanatnyilag Janvier-vel van a maga irodájában.

– Mit mond?

– Hogy csak a lapokból tudta meg az esetet.

– Tegnap este?

– Csak ma reggel. Nem Párizsban volt, hanem egy nièvre-i kastélyban, barátainál, akik vadászatot rendeztek ...

– A holland nő vele volt?

– A vadászaton? Igen. Együtt mentek, a kocsiján. Azt állítja, hogy hamarosan összeházasodnak. A nőt Anna de Groot- nak hívják, elvált...

– Tudom... Folytasd...

A kis grófné a karosszékben összekuporodva hallgatta, a körmét rágva, amelyről a lakk már kezdett letöredezni...

– Megkérdeztem, mivel töltötte az idejét a múlt éjjel...

– Na és?

– Egy mulatóban volt, a Monseigneurben...

– Tudom...

– Anna de Groottal...

– Ezt is tudom...

– Láttá az ezredest a volt felesége társaságában...

– És azután?

– Hazakísérte a holland nőt.

– Hová?

– Az V. Györgybe, ahol a nő egy negyedik emeleti lakosztályban lakik...

– Hány óra volt?

– Szerinte körülbelül fél négy, esetleg már négy óra. Elküldtem valakit ellenőrizni az adatokat, de még nem kaptam választ... Lefeküdtek, és Paverini csak reggel tízkor kelt föl... Azt állítja, hogy már több mint egy hete kapták a meghívást erre a vadászatra, egy Auber utcai bankár kastélyába... Marco Paverini az V. Györgyből taxival hazament a bőröndjéért... A taxi a kapu előtt megvárta... Visszament az V. Györgybe, és fél tizenkettő körül mindketten útra keltek Anna de Groot Jaguárján... Ma reggel, amikor vadászni indult, a kastély halijában gépiesen átfutotta az újságokat, és egyenesen Párizsba rohant, csizmásan...

– A holland nő is vele?

– Nem, az ott maradt. Lapointe telefonált a kastélyba, hogy ellenőrizze, és egy komornyik azt válaszolta, hogy a nő elment a vadászatra...

– Milyen benyomást tett rád a fickó?

– Nagyon fesztelen, és őszintének látszik. Egy nagy gyerek, és inkább rokonszenves...

Az áldóját! Ezek mind rokonszenvesek!

– Mit csináljak?

– Küldd el Lapointe-et az V. Györgybe. Töviről hegyire vizsgálja ki az éjszakai jövésmenést, hallgassa ki az éjszakás személyzetet...

– El kell mennie a lakásukra, mert napközben nincsenek szolgálatban.

– Hát menjen... Ami pedig...

Okosabbnak látta, ha nem ejti ki a nevet a fiatalasszony előtt, aki majd felfalta a szemével.

– Ami pedig a látogatódat illeti, semmi egyebet nem tehetsz, abban a stádiumban, ahol most vagyunk, mint hogy elengeded... De mondd meg neki, hogy ne hagyja el Párizst... Állíts valakit... Igen... Igen... Rutinmunka, persze! Majd később visszahívlak... Nem vagyok egyedül...

Valamiért az utolsó pillanatban még megkérdezte: – Milyen idő van arrafelé?

– Hűvös, egy kicsit csípős napsütéssel...

Amikor letette a kagylót, a kis grófné azt suttogetta:

– Ő az?

– Ki?

– Marco... Róla beszélt, ugye?

– Biztos abban, hogy nem találkozott vele az V. György folyosóján vagy az ezredes lakosztályában?

A kis grófné felugrott a karosszékből, olyan lázas izgalom jött rá, hogy Maigret már idegrohamtól tartott.

– Sejtettem! – kiabálta eltorzult arccal. – Ott volt a nőnél, ugye, éppen a fejem fölött?... De igen! Tudom... Az a nő mindig az V. Györgyben száll meg... Tudakozódtam, hol lakik. Ott voltak, mind a ketten, az ágyban...

Olyan volt, mint aki megzavarodott a méregtől, a dühtől.

– Ott voltak, nevettek, szerelmeskedtek, miközben én...

– Nem gondolja, hogy Marco inkább...

– Inkább mit?

– Talán inkább az ezredes fejét nyomta a víz alá?

A kis grófné nem hitt a fülének. Teste remegni kezdett az áttetsző pongyola alatt, és hirtelen Maigret-re vetette magát, s ökölbe szorított kezével vaktában püfölni kezdte.

– Megőrült?... Megőrült?... Ezt meri?... Maga szörnyeteg!... Maga...

Maigret nevetségesnek érezte magát ebben a szállodai lakosztályban, amint megpróbálja elkapni egy fúria csuklóját, akinek a harag megtízszerezte az erejét.

Félrecsúszott nyakkendőben, zilált hajjal, kicsit lihegve már éppen sikerült lefognia a nőt, amikor kopogtak az ajtón.

HATODIK FEJEZET

amelyben Maigret-t meghívják ebédre, és amelyben még mindig az I. F. Sz.-ről van szó

A dolog rosszabbul is végződhetett volna, ahogy Maigret tartott is ettől. A kis grófné számára úgy jött ez a kopogás, mint a gondviselés, mert lehetővé tette számára, hogy kimásson egy jelenetből, amelyet valószínűleg nemigen tudott volna hogyan befejezni.

Megint csak átrohant a hálósobába, miközben a főfelügyelő sietség nélkül megigazította a nyakkendőjét, lesimította a haját, és elindult ajtót nyitni.

Csak a szobainas állt ott, és hirtelen elbátortalanodva megkérdezte, leszedheti-e a reggelit. Meg hallott-e valamit az ajtó előtt, ahol anélkül, hogy hallgatózott volna, meghökkentette a jelenet lármája? Ha így volt is, nem mutatta, és mihelyt kiment, a grófné visszajött, sokkal nyugodtabban, az ajkát törülgetve.

– Gondolom, magával akar vinni Párizsba?

– Még ha azt akarnám is, eléggé hosszadalmas formaságokat kellene ehhez elintéznem.

– Az itteni ügyvédem úgysem hagyná, hogy kiadjanak magának. Viszont én oda akarok menni, mert ragaszkodom ahhoz, hogy jelen legyek David temetésén. A négyórás géppel megy?

– Valószínű, de maga, maga semmi esetre sem.

– És miért nem, ha szabad kérdezni?

– Mert nem óhajtok magával egy gépen utazni.

– Jogom van hozzá, nem?

Maigret az újságírókra gondolt, meg a fényképészekre, akik nem fogják elmulasztani, hogy Genfben is, az Orlyn is ostrom alá vegyék.

– Joga talán van, de ha megpróbál erre a gépre fölszállni, majd találok valamilyen többé-kevésbé törvényes módot rá, hogy megakadályozzam benne. Gondolom, semmiféle vallomást nem akar nekem tenni?

Végeredményben a találkozás majdnem komikusan végződött, és hogy ismét az otthonosabb valóságban érezze magát, a főfelügyelő közel félórás telefonbeszélgetést folytatott Lucas-val. A szállodaigazgatóság önként a rendelkezésére bocsátott egy kis irodát a porta mellett.

Paul doktor még nem adta ugyan le hivatalos jelentését, de előzetes jelentést telefonon tett már Lucas-nak. A boncolás után még inkább meggyőződésévé vált, hogy valaki erőszakkal nyomta David Ward fejét a fürdőkádba, mert más magyarázatot nem talált a vállán látható véraláfutásokra. Ugyanakkor semmiféle sérülés nem volt sem a nyakszirten, sem a háton, pedig majdnem bizonyosan találtak volna ilyen, ha az ezredes megcsúszott volna és magától hal bele a vízbe, a kád oldalának ütődve.

Janvier követte Marcót, és ahogy várható is volt, mihelyt a kis grófné exférje kilépett az Orfèvres rakpartról, az első dolga volt Anna de Grootot fölhívni.

Lucas-t elárasztották a telefonhívások, elsősorban a nagy bankoktól és pénzügyi körökből.

– Visszajön ma délután, főnök?

– A négyórás géppel.

Abban a pillanatban, amikor letette a kagylót, átnyújtottak neki egy borítékot, egy egyenruhás rendőr hozta. Néhány szívélyes szó volt benne a lausanne-i rendőrfőnöktől, aki örömét fejezte ki, hogy végre alkalma van a híres Maigret-vel találkozni, és meghívta „csak egy egyszerű kis ebédre, a tópartra, egy csendes kisvendéglőbe”.

Maigret-nek volt még addig egy szabad félórája, fölhívta a Richard-Lenoir körutat.

– Még mindig Lausanne-ban vagy? – kérdezte Maigret-né.

Az Orfèvres rakpartról értesítették őt előző este a férje elutazásáról, és a reggeli lapokból tudta meg a legújabb híreket.

– A délutáni géppel visszamegyek, de ez nem jelenti azt, hogy korán otthon leszek. Ne várj vacsorára.

– Visszahozod a grófnét?

Persze nem féltékenységből kérdezte, viszont a felügyelőnek úgy tűnt, hogy először érez némi nyugtalanságot és ugyanakkor egy csöpp, alig észrevehető iróniát a felesége hangjában.

– Semmi kedvem visszavinni.

– Aha.

Rágyújtott a pipájára, kísétált a szállodából, s közölte a portással, hogy ha keresnék, néhány percen belül visszatér. Két fényképész követte, abban a reményben, hogy valami leleplező lépésre készül.

De ő csak zsebre dugott kézzel a kirakatokat nézegette, és bement egy trafikba pipát venni, mert olyan sebtében utazott el, hogy szokása ellenére csak egy pipa volt a zsebében.

Hagyta, hogy megkísértsék a Franciaországban ismeretlen dohányfajták, vett három különböző fajtából is, aztán, mivel lelki furdalása volt, a szomszédos boltban vásárolt Maigret-nének egy Lausanne címerével kihímzett kis zsebkendőt.

A megjelölt időben érte jött a rendőrfőnök. Nagydarab, vidám fickó volt, valóságos atléta, bizonyára imádott síelni.

– Nem baj, ha vidékre megyünk ebédelni, néhány kilométernyire? A repülőgépe miatt ne aggódjon. Majd kivetetem a repülőtérré az egyik kocsinkkal.

Világos bőre volt és olyan beretvált képe, hogy csak úgy fénylett. Egész megjelenésén és járásán látszott, hogy olyan ember, aki szoros kapcsolatban maradt a vidékkel, és Maigret nemsokára meg is tudta, hogy valóban, az apja szőlősgazda volt Vevey mellett.

Letelepedtek egy tóparti kisvendéglőben, ahol rajtuk kívül csak egy környékbeli asztaltársaság ült, akik arról a dalárdáról beszélgettek, amelynek valamennyien a tagjai voltak.

– Megengedi, hogy én rendeljek?

Graubündeni szárított húst rendelt, házikolbászt és sonkát, azután tavi halat: vitéz szemlinget.

Tapintatosan figyelte Maigret-t, titokban pillantgatva rá, nyilvánvaló volt kíváncsisága és csodálata.

– Furcsa nő, ugye?

– A grófné?

– Igen. Jól ismerjük mi is, mert az év egy részét Lausanne-ban szokta tölteni.

Megható büszkeséggel magyarázta:

– Kis város vagyunk, Maigret úr. De éppen azért, mert kis város vagyunk, az I. F. Sz., ahogy az angolok mondják, vagyis az Igazán Fontos Személyiségek aránya itt nagyobb, mint Párizsban, vagy akár a Côte d'Azurön. Ha maguknál többen vannak is, mint nálunk, elnyeli őket a sokaság. Itt lehetetlen nem észrevenni őket. Különbözik ugyanazok az emberek ezek, akiket a Champs-Élysées-n vagy a monte-carlói korzón is látni...

Maigret tisztelettel adózott a menünek és a vidék fehér borának, amelyet behűtve szolgáltak föl egy bepárasodott kancsóban.

– Ismertük Ward ezredest is, és többé-kevésbé ismerünk mindenkit, aki az ügyben szerepel. Azt is tudjuk, hogy Ward harmadik felesége, Muriel, ma reggel hanyatt-homlok rohant Párizsba.

– Hogy él itt az a nő Lausanne-ban?

A rendőrfőnöknek kék szeme volt, s ha elgondolkodott valamin, egészen világoskéké, majdnem átlátszóvá vált.

– Nem könnyű megmagyarázni. Kényelmes lakása van, eléggé fényűző, de inkább kicsi, egy új épületben, Ouchyban. A lánya, Ellen, bentlakó egy intézetben, ahova elsősorban gazdag amerikai, angol, holland és német családok járatják a gyerekeiket. Sok ilyen iskolánk van Svájcban, és a világ minden tájáról küldik ide a gyerekeket.

– Tudom...

– Muriel Ward, Wardot mondom, mert a válás még nem végleges, és ő még mindig így hívja magát, egy olyan klub tagja, amelyet mi a magányos hölgyek klubjának nevezünk. Ez persze nem igazi klub. Nincsenek sem alapszabályok, sem tagsági igazolvány, sem tagdíj. Csak így hívjuk azokat a hölgyeket, akik különböző okokból Svájcba jönnek, hogy itt éljék magányosan az életüket. Van, aki elvált, van, aki özvegy. Közéjük tartozik még néhány operaénekesnő meg egyéb művésznő, meg néhány asszony, akit a férje csak időnként látogat meg. Hogy miért vannak itt, az csak rájuk tartozik, nem? Néha politikai, néha pénzügyi, néha pedig egészségügyi okokból. Vannak itt királyi fenségek és polgárosszonyok, igen gazdag özvegyek meg szerény életjáradékból élő nők egyaránt.

Mindezt egy kicsit úgy mondta el, mint valami idegenvezető, enyhe mosollyal, némi humorral a szavaiban.

– Valamennyiük legjellemzőbb tulajdonsága, hogy akár nevük, akár vagyonuk okán, vagy más egyébért, fontos személyiségek, azaz ahogy mondtam, I. F. Sz.-ek. És klikkeket alkotnak. Nem egy klubot. Klikkeket, amelyek többé-kevésbé baráti vagy ellenséges viszonyban vannak egymással. Némelyikük egész évben a Lausanne-Palace-ban lakik, amelyet maga is látott. A leggazdagabbaknak villájuk van Ouchyban, kastélyuk a környéken. Meghívják egymást teára, találkoznak a koncerteken... De hát nem ugyanígy van Párizsban is?... A különbség, ismétlem, csak annyi, hogy itt jobban észre lehet venni őket... Vannak férfiak is, szinte minden országból, akik elhatározták, hogy az egész évet, vagy az év egy részét Svájcban töltik... Például, hogy megint csak a Lausanne-Palace-ról beszéljek, most éppen Szaud király családjának vagy húsz tagja lakik ott... Vegyük hozzá még a nemzetközi konferenciákat, az Unescót meg a többi, amit mind nálunk tartanak, itt van a sok küldött, érthető, hogy akad elég munkánk... S azt hiszem, a rendőrségünk, noha tapintatos, eléggé jól csinálja a dolgát... Ha hasznára lehetek valamiben...

Maigret-nek lassanként ugyanolyan mosoly ült ki az arcára, mint partnerének. Megértette, hogy ha nagyvonalú is a svájci vendégszeretet, attól a rendőrség még semmivel sem kevésbé tartja szemmel a figyelemre méltó személyeket és cselekedeteiket.

– Ha volnának kérdései...

– Úgy látszik, Ward tökéletes egyetértésben maradt volt feleségeivel... – dűnnyögte Maigret.

– Miért haragudhatott volna rájuk? Ő hagyta el őket, amikor elege volt belőlük.

– Bőkezűnek mutatkozott?

– Nem vitte túlzásba. Annyit adott nekik, amennyiből méltósággal meg lehet élni, de ez még nem jelent vagyont.

– Milyen nő Muriel Halligan?

– Amerikai.

Ez a szó az ő szájából sok mindent jelentett.

– Nem tudom, hogy az ezredes miért éppen Svájcban adta be a válópert... Hacsak nem volt valami egyéb indoka, hogy itt telepedjen meg végleg... Már két esztendeje húzódik a dolog... Muriel az ország két legjobb ügyvédjét választotta, és csak ő tudja, hogy ez mibe kerül neki... Ragaszkodik ahhoz a tételhez, amelyet, úgy látszik, némelyik amerikai törvényszék már elfogadott, hogy ha egyszer a férje már hozzászoktatta bizonyos életmódhoz, akkor kötelessége ugyanezt az életmódot biztosítani neki élete végéig...

– S az ezredes nem volt erre hajlandó?

– Neki is kitűnő ügyvédei voltak. Háromszor-négyszer is híre járt, hogy megegyezésre jutottak, de nem hiszem, hogy már minden papírt aláírtak volna...

– Gondolom, hogy amíg a per tart, az asszony óvakodik a kalandoktól?

A lausanne-i rendőr készakarva lassan töltötte meg a poharakat, mintha közben a szavait mérlegelné.

– Kalandjai nem voltak... A „klub” hölgyeinek általában nincsenek feltűnő ügyeik... Találkozott John T. Arnolddal, gondolom?

– Ő rohant be elsőnek az V. Györgybe.

– Nőtlen – mondta lakonikusan a rendőrfőnök.

– És...?

– Volt idő, amikor azt suttogták róla, hogy nem egészen normális az ízlése. De a szálloda személyzetétől, ahol meg szokott szállni, tudom, hogy erről nincsen szó.

– Mit tud még róla?

– Rendkívül szoros kapcsolat fűzte, igen-igen régóta az ezredeshez. Egy személyben volt a bizalmasa, titkára, üzletkötője... Az ezredesnek – törvényes feleségein kívül – mindig voltak többé-kevésbé futó kalandjai, többnyire egészen rövidek, azaz egy éjszakáig vagy éppenséggel egy óráig tartók... Mivel lusta volt udvarolni a nőknek, és az ő helyzetében kényesnek is találta, hogy ő tegyen ajánlatot például egy bárénekesnőnek vagy virágáruslánynak, John T. Arnold vállalta magára a dolgot.

– Értem.

– Akkor a többi már sejti. Arnold természetben kapta meg a jutalékát... Mondják, bár nekem nincs rá határozott bizonyítékom, hogy ezt Ward törvényes feleségein is behajtotta.

– Murielen is?

– Arnold kétszer is egyedül jött Lausanne-ba, hogy az asszonyt meglátogassa. De semmi sem bizonyítja, hogy nem Ward bízta meg valamilyen küldetéssel...

– S a grófnén?

– Minden bizonnyal! Ő is, de mások is. Ha a grófné már elég pezsgőt ivott, gyakran érzi szükségét, hogy egy baráti keblen öntse ki a szívét...

– Ward tudta ezt?

– Nem voltam közeli kapcsolatban Ward ezredessel. Ne felejtse el, hogy én csak egy rendőr vagyok...

Mindketten mosolyogtak. Furcsa beszélgetés volt, burkolt célzásokkal tele, fél szavakból értették egymást.

– Véleményem szerint Ward sok mindenről tudott, de nem nagyon érintette... Maga találkozott Monte-Carlóban Van Meulennel, olvastam a reggeli lapokban, ő is az egyik ügyfelünk... Mindketten – egyébként nagyon jó barátok – vígan éltek a világukat, és nem kértek többet az emberektől, főleg a nőktől nem, mint amennyit azok nyújtani tudtak nekik... Többé-kevésbé hasonló kaliberű emberek voltak, azzal a különbséggel, hogy a hűvösebb természetű Van Meulen jobban uralkodik magán, míg az ezredes elengedte magát és ivott... Gondolom, szívesen elfogyaszt egy csésze kávé?

Maigret nyilván sokáig megőrizte ennek az ebédnek az emlékét a Mame-parti kiskocsmára emlékeztető kisvendéglőben. Éppen csak svájci komolyság volt benne, azaz talán kevesebb elevenség és több valódi bensőségesség.

– A grófné is azzal a géppel megy, amelyikkel maga?

– Megtiltottam neki.

– Attól függ, mennyit iszik négyig. Akarja, hogy semmiképp se menjen azzal a géppel?

– Eléggé feltűnő volna, és a terhemre lenne...

– Akkor nem fog azzal menni – ígérte meg a rendőrfőnök. – Nehezebbre esne, ha néhány percet az irodámban töltené? Az embereim nagyon szeretnék megismerkedni magával...

Körülvezették a Közbiztonsági osztály helyiségeiben, egy új épületben, ugyanazon az emeleten, ahol egy magánbank volt, és pontosan egy hölgyfodrászat alatt. Maigret kezét szorította az emberekkel, mosolygott, tízszer elmondta ugyanazokat a kedves szavakat, és a kis hegyvidéki bor jó közérzettel töltötte el.

– Most már ideje, hogy kocsiba üljön. Ha tovább marad, kénytelenek leszünk egész úton búgatni a szirénát...

És újra a repülőtér légköre, a hangosbemondó felszólításai, az eszpresszó az egyenruhás pilótákkal és a kávéjukat sietve fölhajtó légikisasszonyokkal.

Azután újra a repülőgép, a reggeli hegy vonulatnál kisebb hegyek, két felhő között ki-kibukkanó kis rétek, tanyák.

Lapointe várt rá az Orlyn a Bűnügyi Rendőrség egyik fekete kocsijával.

– Jól utazott, főnök?

Megint a külvárosban volt, a szép késő délutáni Párizsban.

– Nem esett?

– Egy csöpp sem. Gondoltam, nem árt, ha kijövök maga elé.

– Újság?

– Nem mindenről vagyok tájékozva. Lucas gyűjti össze az információkat. Jártam az éjszakai személyzet egy részénél, jó sok kilométert kellett megtennem, mivel a többségük a külvárosban lakik.

– Mit tudtál meg?

– Semmi pontosat. Megpróbáltam vázlatot készíteni az érkezések és távozások időpontjáról. Nehéz ügy. Háromszáztíz vendég van a szállodában, és úgy látszik, mindegyik jön-megy, telefonál, a pincért vagy a szobaasszonyt kéreti, taxit, londinert,

manikűröst hív, meg mit tudom én. Ráadásul a személyzet fél sokat beszélni. Legtöbbjük kitérő válaszokat adott...

Vezetés közben kihúzott a zsebéből egy papírlapot, és átnyújtotta Maigret-nek.

„Este 8 óra. – A harmadik emeleti szobaasszony bemegy a 332-esbe, a grófné lakosztályába, fürdőköpenyben találja, éppen manikűröztet.

– Ágyazni jött, Anette?

– Igenis, grófné.

– Legyen szíves, jöjjön vissza fél óra múlva.

8 óra 10. – Ward ezredes a szálloda bárjában John T. Arnold társaságában. Az ezredes az órájára néz, otthagyja a társát, és fölmegy a lakosztályába. Arnold szendvicset rendel.

8 óra 22. – Az ezredes a lakosztályából Cambridge-et kéri kapcsolni, és körülbelül tíz percig beszél a fiával. Úgy látszik, hetenként kétszer telefonált így, mindig körülbelül ilyen tájban.

8 óra 30 körül. – A bárban Arnold bemegy a telefonfülkébe. Nyilván csak Párizsba telefonált, mert a beszélgetést a központos nem jegyezte föl.

8 óra 45. – Az ezredes az 347-esből telefonon fölhívja a 332-est, feltehetően, hogy megkérdezze, elkészült-e már a grófné.

9 óra körül – Az ezredes és a grófné kilépnek a liftből, menet közben leadják a kulcsaikat. A portás taxit hív nekik. Ward megadja egy vendéglő címét a Madeleine közelében.”

Lapointe a szemével követte, hogy főnöke hol tart az olvasásban.

– Elmentem a vendéglőbe – magyarázta. – Semmi följegyezni való. Gyakran vacsoráztak ott, mindig ugyanannál az asztalnál. Három vagy négy ember odament, kezét fogott az ezredessel. A páron nem látszott, hogy veszekednének. Mialatt a grófné a desszertet fogyasztotta, az ezredes aki sosem eszik édességet, szivarra gyújtott, és átfutotta az esti lapokat.

„Fél 12 körül – A pár megérkezik a Monseigneurbe.”

– Ott is törzsvendégek voltak – mondta Lapointe, és van egy dal, amelyet a cigányzenekar automatikusan játszani kezd, mihelyt a grófné belép. Pezsgő és whisky. Az ezredes sosem táncolt.

Maigret elképzelte az ezredest, először a vendéglőben, ahol kihasználva, hogy ő nem eszik desszertet, elolvassa az újságját, azután a Monseigneur vörös bársonyülésén. Nem táncolt, nem is udvarolgotott, hiszen már régóta ismerte a társnőjét. A zenészek az asztalukhoz mentek játszani.

– Ott is törzsvendégek voltak... – mondta az előbb Lapointe.

Háromszor-négyszer hetenként? És másutt, Londonban, Cannes-ban, Rómában, Lausanne-ban majdnem pontosan ugyanilyen mulatókba jártak, ahol nyilván ugyanazt a dalt játszották a grófné belépésekor, és ahol az ezredes szintén nem táncolt.

Volt egy nagy, tizenhat éves fia Cambridge-ben, akivel harmadnaponként néhány percig beszélt telefonon, meg egy leánya Svájcban, akinek kétségkívül szintén telefonálgatott.

Három felesége volt, az első újból férjhez ment, és az övéhez hasonló életet él, azután volt Alice Perrin, aki hol Londonban, hol Párizsban él, s végül Muriel Halligan, a magányos hölgyek klubjából.

Az utcán munkából jövő emberek siettek a metrólejárók és a buszmegállók felé.

– Megérkeztünk, főnök...

– Tudom...

Az Orfèvres rakparton az udvar már kezdett sötétedni, az örökké homályos lépcsőházban égtek a lámpák.

Nem ment be mindjárt Lucas-hoz, belépett az irodájába, fölgyújtotta a villanyt, és elfoglalta megszokott helyét, előtte Lapointe feljegyzései.

„Negyed egy. – Wardot telefonhoz hívják. Nem sikerült megtudni, honnan hívták fel...”

Maigret szinte gépiesen a telefonkagyló után nyúlt,

– Kapcsolja a lakásomat... Halló! Te vagy?... Megérkeztem... Igen, az irodámban vagyok... Még nem tudom... Minden rendben... Ugyan, dehogy!... Légy nyugodt... Miért lennék szomorú?

Mi oka lehetett a feleségének arra, hogy ezt kérdezze tőle? Maigret mindössze csak beszélni akart már vele.

„Fél egy körül – Marco Paverini és Anna de Groot a Monseigneurbe érkezik.

{Megjegyzés: Anna de Groot este hét óra körül jött el az V. Györgyből. Egyedül volt. Marcóval a Fouquet's-ban találkoztak, ahol gyorsan megvacsoráztak, aztán színházba mentek. Egyikük sem volt estélyi öltözékben. Fouquet's-nál ugyanúgy, mint a Monseigneurben, ismerik őket, s úgy látszik, a kapcsolatukat hivatalosnak tekintik.)

Maigret tisztában volt vele, hogy mennyi lőtás-futás, mennyi munka van e mögött a jelentés mögött, mennyi türelemre volt szüksége Lapointe-nek ahhoz, hogy ennyi, látszólag jelentéktelen adalékot megszerezzen.

„Egy óra előtt 5 perccel – Az V. György bármixere bejelenti a még otttartózkodó négy-öt vendégnek, hogy közeledik a záróra. John T. Arnold vesz egy havannai szivart, és átmegy a hallba azzal a három férfival, akikkel addig kártyázott.

Megjegyzés: Nem tudtam teljes bizonyossággal megállapítani, hogy Arnold elhagyta-e a bár az este folyamán. A mixer nem tudta határozottan. Este tíz óráig minden asztal és minden bárszék foglalt volt. Akkor vette észre Arnoldot a bal sarokban, az ablak közelében, három nemrég érkezett amerikai társaságában, egyikük producer, a másik meg egy színésznő menedzsere volt. Pókereztek. Nem sikerült megtudnom, hogy Arnold már előzőleg is ismerte-e őket, vagy csak akkor ismerkedtek össze a bárban. Zsetonokkal játszottak, de amikor befejezték, a mixer látta, hogy dolláros bankjegyek vándorolnak egyik kézből a másikba. Úgy véli, nagyban játszottak. Nem tudja, ki nyert.

Egy óra 10. – A pincért a kis empire szalonba hívják, amely a hall végében van, és megkérdezi tőle, hogy lehet-e még fogyasztani. Közli, hogy igen, mire rendelnek egy üveg whiskyt, szódát és négy poharat. A bár négy vendége ide vonult, hogy a játékot folytassa.

Egy óra 55. – Az empire szalonba lépve a pincér már nem talál ott senkit. Az üveg majdnem üres, a zsetonok az asztalon, szivarvégek a hamutartóban.

(E tárgyban az éjszakai portás kikérdezve. A producort Mark P. Jonesnak hívják, egy híres amerikai komikussal van Franciaországban, akinek délen kell filmet vagy néhány jelenetet forgatnia. Art Levinson a sztár menedzsere. A harmadik játékost a portás nem ismeri. Többször is látta a hallban, de nem a szálloda vendége. Úgy emlékszik, hajnali kettő körül látta elmenni. Megkérdeztem, hogy Arnold is vele ment-e. A portás erre sem igent, sem nemet nem tudott mondani. Éppen telefonált, egy nő panaszkodott az ötödik emeletről, hogy a szomszédai éktelen ricsajt csapnak. A portás maga ment föl, hogy diplomatikusan megkérje a szóban forgó párt, hogy legyenek csendesebben.)

Maigret hátradőlt a székén, lassan megtömte pipáját, és nézte az ablakon át az esti szürkületet.

„Körülbelül két óra 5. – Az ezredes és a grófné kijönnek a Monseigneurből, kocsiba szállnak a mulató előtti taxiállomáson, és az V. Györgybe hajtatnak. A taxit könnyen megtaláltam. A pár útközben egyetlen szót sem váltott.

Negyed három. – Megérkezés az V. Györgybe. Mindketten átveszik a kulcsukat a portástól. Az ezredes megkérdezi, hogy nincs-e üzenet a számára. Nincs. Beszélgetés a liftajtó előtt, amíg a lift lejön. Nem úgy néznek ki, mint akik veszekednek.

Negyed három után 3 perccel. – A szobapincért a 332-es-be hívják. Az ezredes a fotelban, fáradtan, mint ilyentájt mindig. A grófné vele szemben éppen a cipőjét húzza le és a lábát dörzsöli. Egy üveg pezsgőt és egy üveg whiskyt rendel.

Három óra körül. – Anna de Groot megérkezik Marco Paverini kíséretében. Jókedvűek és érzelmesek, de diszkréten. A nő kicsit élénkebb a férfinál, kétségkívül a pezsgőtől. Angolul társalognak, noha mindketten folyékonyan beszélnek franciául, a holland nő eléggé erős akcentussal. Lift. Néhány perc múlva csöngetnek, és ásványvizet kérnek.

Három óra 35. – A 332-esben felveszik a kagylót. A grófné szól a telefonosnak, hogy úgy érzi, meghal, és orvost kér. A telefonközpontos először az ápolónőt hívja fel, aztán Frere doktornak telefonál.”

Maigret a többit már gyorsabban futotta át, fölállt, benyitott a felügyelők szobájába, ahol Lucas éppen telefonált a zöld ernyős lámpa mellett.

– Nem értem – kiabált Lucas elgyötört arccal. – De ha egyszer mondom, hogy egy szót sem értek abból, amit mesél. Még azt sem tudom, milyen nyelven beszél... Nem, nincs kéznél tolmács...

Letette a kagylót, megtörölte a homlokát.

– Ha jól értettem, Koppenhágából telefonáltak. Nem tudom, hogy németül vagy dánul beszéltek-e... És ez így megy reggel óta... Mindenki a részletekre kíváncsi...

Zavartan fölállt.

– Bocsánat. Meg sem kérdeztem, hogy utazott... Egyébként átvettem egy telefonüzenetet magának Lausanne-ból... Azt üzenik, hogy a grófné az éjszakai vonattal jön, és reggel hétkor lesz Párizsban...

– Ő telefonált?

– Nem, hanem az a valaki, akivel együtt ebédelt, főnök.

Ez kedves volt. Maigret nagyra értékelte a tapintatos eljárást. A rendőrfőnök diszkrét volt... Még a nevét sem mondta meg. Igaz, hogy Maigret már el is felejtette, hogy hívják, mert nem őrizte meg a névjegyet.

– Arnold mit csinált ma? – kérdezte a főfelügyelő.

– Először is reggel elment a Saint-Honoré negyedbe, a Bristol szállóba, ahol Philips, az angol jogtanácsos megszállt...

Philips nem az V. Györgyben szállt meg, azt túlságosan nemzetközinek tartotta, nem is a Scribe-ben, mert azt meg túlontúl franciának, hanem olyan szállodát választott, amelyik szemben van az angol követséggel, mintha nem akarná nagyon messzire éreznie magát a hazájától.

– Egy óra hosszat tárgyaltak, azután elmentek egy amerikai bankba az Opera sugárúton, utána egy angol bankba a Vendôme téren. Az igazgató mindkét bankban azonnal fogadta őket. Eléggé sokáig maradtak. Pontosan délben váltak el egymástól a

Vendôme téren, a jogtanácsos taxiba ült, és visszavitette magát a szállodájába, ahol egyedül megebédelt.

– És Arnold?

– Ő gyalog sétált át a Tuilériákon, sietség nélkül, mint akinek rengeteg az ideje, néha megnézte az óráját, hogy erről meg is bizonyosodjék. Még a rakparti bódékban is böngészett egy kicsit, régi könyveket lapozgatott, metszeteket nézegetett, és háromnegyed egykor beállított a Grands Augustins szállodába. A bárban maradt, ivott egy martinit, és belenézett a lapokba. Ward harmadik felesége nem késett sokáig...

– Muriel Halligan?

– Igen... Ebben a szállodában szokott megszállni. Úgy látszik, fél tizenkettő körül érkezett az Orlyra, a szállodában megfürdött, aztán lepihent egy félóra, mielőtt lement a bárba...

– Telefonált valahová?

– Nem...

Tehát még Lausanne-ból, indulás előtt beszélte meg a találkozót Arnolddal.

– Együtt ebédeltek?

– Egy Jacob utcai kisvendéglőben. Olyan, mint egy kocsmá, csak nagyon drága... Torrence, mert ő ment utánuk, azt mondja, hogy a koszt remek, de borsos a számla... A nő és Arnold nyugodtan beszélgettek, mint két régi barát, de olyan halkán, hogy Torrence egy szót sem hallott belőle... Aztán Arnold visszakísérte a nőt a szállodába, utána taxiba ült, és elment Philipshez. A Bristolban állandóan csöng a telefon, London, Cambridge, Amszterdam, Lausanne jelentkezik... Többeket is fogadtak a lakosztályokban, így például egy párizsi közjegyzőt, Demonteau urat, aki hosszabb ideig maradt, mint a többiek. A hallban egy csomó újságíró várakozik. Azt szeretnék megtudni, hogy mikor lesz a temetés, és hol, Párizsban, Londonban vagy Lausanne-ban... Azt mondják, hogy Ward hivatalos lakhelye végül is Lausanne... Kíváncsiak persze a végrendeletre is, de eddig semmiféle felvilágosítást nem kaptak... Végül a riportereik azt is állítják, hogy Ward két gyereke minden pillanatban várható... Fáradtnak látszik, főnök...

– Nem... nem is tudom...

Bágyadtabb volt, mint lenni szokott, és az igazat megvallva, nehezen tudta volna megmondani, mire gondol. Ugyanaz történt vele, ami hajón való utazás után szokott előfordulni: még mindig benne volt a testében a repülőgép mozgása, és képek kavargtak a fejében. Túlságosan gyorsan történt minden. Túl sok ember, egyszerre túl sok dolog. Joseph Van Meulen meztelenül az ágyon, a masszörje kezei közt, aztán mindjárt az Hôtel de Paris halijában, szmokingban, a Sporting díszvacsoráján... A kis grófné gyűrött arcával, mély ráncokkal az orra tövében, alkoholtól reszkető kezekkel... Azután a szőke lausanne-i rendőrfőnök... Hogy is hívták?... Aki azzal a kristálytisza, hús borral kínálta, és olyan nyíltan mosolygott, némi iróniával a hangjában azok iránt, akiről beszélt... A magányos hölgyek klubja...

S most ehhez még a négy pókerező férfi a bárban, aztán az empire szalonban...

És Philips, az angol szállodájában, a brit követséggel szemközt, meg a buzgó bankigazgatók... Tárgyalások, telefonok, Demonteau úr, a jegyző, az újságírók a Saint-Honoré negyedben, a hallban, és az V. György kapuja előtt, ahol pedig már nincs semmi látnivaló...

Egy fiatal fiú Cambridge-ben, aki kétségtelenül szintén milliárdos lesz, hirtelen megtudta, hogy az apja, aki előző este még a kontinens egyik szállodájából telefonált neki, meghalt.

És egy lány, egy tizennégy éves bakfis, akit az osztálytársnői talán irigyelnek, mert már csomagol, hogy induljon az apja temetésére.

Ebben az órában a kis grófné már nyilván részeg, de azért nem fogja lekésni az éjszakai vonatot. Ahányszor csak rosszul van, elég egyetlen kortyot innia, s máris új erőre kap. Amíg össze nem csuklik.

– Mintha már volna valami elgondolása főnök, nem?

– Nekem?

Vállat vont, mint aki teljesen kiábrándult. Inkább ő kérdezett.

– Nagyon fáradt vagy?

– Nem túlságosan.

– Akkor menjünk, és békésen vacsorázzunk meg kettesben a Dauphine sörözőben...

Ott nem olyanok a vendégek, mint az V. Györgyben vagy a repülőgépeken, Monte-Carlóban vagy Lausanne-ban. Erős konyhaszag, mint a vidéki fogadóknál. Az anya a tűzhelynél, az apa a pult mögött, a lányuk kiszolgálni segít a pincérnek.

– És utána?

– Utána mindent előlről akarok kezdeni, mintha semmit sem tudnék, mintha nem ismerném azokat az embereket...

– Menjek magával?

– Nem érdemes... Ilyenkor jobban szeretek egyedül lenni...

Lucas tudta, hogy ez mit jelent. Maigret morcosan rója majd az V. György sugárutat, kis füstkarikákat ereget a pipájából, jobbra-balra pillant, leül valahová, aztán nyomban föl is áll, mint aki nem tudja, mit kezdjen nagy testével.

Senki, még ő maga sem tudná megmondani, mennyi idő telik majd el így, de hogy ilyenkor nem kellemes vele lenni, az biztos.

Valaki, aki egyszer látta őt így, kicsit tiszteletlenül megjegyezte:

– Úgy néz ki, mint egy nagy, beteg állat!

HETEDIK FEJEZET

*amelyben nemcsak Maigret érzi magát nem kívánatos elemnek,
de a környezete is gyanakodva lesi*

Metróra szállt, mert bőven volt ideje, viszont sétálgatni csöppet sem vágyott ezen az estén. Mintha szántszándékkal túl sokat evett volna, hogy még nehezebbnek érezze magát. Mikor a Dauphine téren elvált Lucas-tól, a munkatársa még habozott egy kicsit, kinyitotta a száját, mintha mondani akarna valamit, és a főfelügyelő várakozóan nézett rá.

– Nem... Semmi... – döntött végül Lucas.

– Mondd csak...

– Azt akartam kérdezni, hogy érdemes-e hazamennem lefeküdni...

Mert ha a főnök ilyen hangulatban volt, az rendszerint azt jelentette, hogy nem telik bele sok idő, és sor kerül az utolsó felvonásra az iroda négy fala között.

Mintegy véletlenül, ez majdnem mindig éjszaka történt, mikor az épület többi része sötétségbe borult, és néha többször is fel kellett váltaniuk egymást a főszereplő férfi vagy

nő mellett, aki egyszerű gyanúsítottként lépett be az Orfèvres rakparti épületbe, hogy hosszabb-rövidebb idő múlva bilincsel a csuklóján lépjen ki onnan.

Maigret értette Lucas hátsó gondolatát. Noha nem volt babonás, nem szívesen jósolta meg a várható eseményeket, és ilyenkor sosem volt elegendő önbizalma.

– Menj csak, és feküdj le.

Nem volt éppenséggel melege. Előző reggel jött el hazulról abban a hiszemben, hogy délben hazamegy ebédelni a Richard-Lenoir körútra. Csak előző nap lett volna? Úgy érezte, hogy sokkal régebben kezdődött a dolog.

A Champs-Élysées-n jött föl a metróból. A sugárúton égtek a lámpák, s az ősztó eléggé enyhe volt, még zsúfolva voltak a kávéházi teraszok. Zakózsebbe dugott kézzel fordult be az V. György sugárútra, ahol a szálloda előtt egy egyenruhás óriás csodálkozó pillantást vetett rá, mikor látta, hogy belöki a forgóajtót.

Az éjszakai portás volt. Előző nap Maigret a nappali személyzettel találkozott. A portás most láthatóan azon töprengett, hogy mit akar itt ez a morcos képű alak, az utazástól gyűrött öltönyében, aki nem a szálloda vendége.

Ugyanez a kíváncsiság és meglepetés látszott a forgóajtó túlsó oldalán álló londiner arcán is, aki már majdnem megkérdezte Maigret-től, hogy mit óhajt.

A hallban vagy húszan lézengtek, többségük szmokingban vagy estélyi ruhában, nercstólákat, gyémántokat lehetett látni, különböző parfümök illata lebegett a levegőben.

Mivel a londiner nem vette le róla a szemét, készen arra, hogy kövesse és közbelépjen, ha túlságosan messze merészkednék, Maigret inkább a recepció felé fordult, ahol a fekete zsakettos alkalmazottakat nem ismerte.

– Gilles úr az irodájában van?

– Otthon van. Mit óhajt, kérem?

Maigret gyakran észrevette már, hogy a szállodákban az éjszakai személyzet nem olyan szívélyes, mint a nappali. Azt is mondhatnánk, hogy az éjszakai csak afféle másodosztályú személyzet, amelyik mindenkire haragszik, mert fordítva kell élnie: akkor dolgozik, amikor mások alszanak.

– Maigret főfelügyelő vagyok... – dűnnyögte.

– Föl óhajt menni?

– Lehet, hogy majd fölmegeyek... Csak azt akarom bejelenteni, hogy most egy darabig ide-oda fogok járkálni a szállodában... Ne féljen... Olyan diszkrét leszek, amennyire csak lehetséges...

– A 332-es és a 347-es kulcsai már nincsenek a portásnál... Nálam vannak... A lakosztályokat olyan állapotban hagytuk, amilyenben voltak, a vizsgálóbíró kívánságára...

– Tudom...

Zsebébe süllyesztette a 'kulcsokat, és mivel zavarta a kalapja, valami helyet keresett, ahová letehetné. Végül belerakta egy fotelba, ő meg beleült egy másikba, miként a hallban mások is, akik vártak valakit.

A helyéről látta, hogy az a férfi a recepciónál a telefon után nyúl, és tudta, hogy az igazgatót tájékoztatja a látogatásáról. Néhány perc múlva sejtése igazolódott, mert a zsakettos alkalmazott hozzálépett.

– Beszéltem Gilles úrral telefonon. Utasítom a személyzetet, hogy engedjék tetszése szerint jönni-menni. Gilles úr mindenesetre azt szeretné önnek javasolni...

– Tudom! Tudom... Gilles úr itt lakik a szállodában?

– Nem. Sèvres-ben van villája.

Lapointe-nek Joinville-be kellett kimennie, hogy kihallgassa az éjszakai portást. Maigret tudta, hogy a mixer még messzebb lakik Párizstól, a Chevreuse völgyében, egy meglehetősen nagy konyhakertet gondoz, tyúkokat és kacsákat nevel.

Hát nem meglepő? A vendégek csillagászati összegeket fizetnek, hogy a Champs-Élysées-től két lépésre alhassanak, ugyanakkor a személyzet tagjai, akik ezt a luxust igazán megengedhetnék maguknak, vidékre menekülnek, mihelyt végeztek a munkájukkal.

Az álldogáló csoportok, elsősorban az estélyi ruhások, még nem vacsoráztak, s a barátaikra vártak, hogy együtt menjenek a Maximba, az Ezüsttoronyba vagy egy másik osztályon felüli vendéglőbe. A bárban is voltak olyanok, akik még egy utolsó koktélt ittak, mielőtt elkezdenék a napnak számukra legfontosabb részét: a vacsorát és a vacsora utáni programot.

Bizonyára minden ugyanúgy történik, mint az előző estéken, ugyanazzal a statisztériával. A virágáruslány a kalitkájában előkészíti a gomblyukakba való virágszálakat. A színházak megbízottja átadja a jegyeket a későn indulóknak. A portás tanácsot ad, hová menjenek azok, akik még nem döntöttek az esti programról.

Maigret calvadost ivott vacsora után, csak azért is, ellenkezésből, mert tudta, hogy nemsokára olyan világba száll alá, ahol egyáltalán nem isznak calvadost, még kevésbé törkölyt. Whisky, pezsgő, Napóleon-konyak.

Egy dél-amerikai csoport éljenezve fogadott egy világos nercbundás fiatal nőt, aki fontoskodva szökkent ki az egyik liftből, és úgy sikerült a jelenése, mint egy filmsztaré.

Csinos volt a nő? A kis grófnéről is azt mondták, hogy elragadó, de Maigret látta közelről, festék nélkül, sőt rajtakapta, hogy csak úgy üvegből issza a whiskyt, mint egy rakparti korhely a vörös bort.

Miért érzi úgy néhány perce, hogy egy hajón van? A hall légköre amerikai utazására emlékezteti, ahová egy milliárdos – már megint egy milliárdos! – könyörgésére utazott el egyszer, hogy kinyomozzon valami ügyet. Eszébe jutott a kapitány bizalmas közlése egy éjszaka, amikor kettesben maradtak a szalonban azok után az eléggé gyermekded játékok után, amelyeket ott szerveztek.

– Tudja-e főfelügyelő, hogy az első osztályon háromfőnyi személyzet esik egy utasra?

Valóban: a fedélzeten, a szalonokban és a folyosókon húszméterenként lehetett találkozni a személyzet egy-egy tagjával, fehér kabátban vagy egyenruhában, mindennemű szolgálatra készen.

Itt is. A szobákban három gomb van: egy a főpincérnek, egy a szobaasszonynak, egy a szobainasnak szól, és mindegyik gomb mellett – lehetséges, hogy nem mindegyik vendég tud olvasni? – ott van a személyzet megfelelő tagjának a sziluettje.

A kapu előtt, a sárgás fényben úszó járdán két-három portás és kocsirendező, nem számítva a zöld kötényes hordárokat, vigyázzállásban, mint egy kaszárnya bejáratánál, és minden sarokban egyenruhás alakok álldogálnak, feszesen, a semmibe meredve.

– Ha hiszi, ha nem – folytatta annak idején a kapitány –, egy hajón nem az a legnehezebb, hogy működésben tartsuk a gépeket, vagy, hogy ügyesen manőverezzünk, rossz időben is haladni tudjunk, és pontosan érzünk New Yorkba vagy Le Havre-ba. És nem is az, hogy egy egész járásra való embert etessünk, rendben tartani a szobáikat, a szalont, az éttermet. A legtöbb gondot nem ez okozza, hanem...

Elhallgatott egy pillanatra.

– Az utasok szórakoztatása. Felkeléstől lefekvésig le kell őket kötni valamivel, és némelyikük nem fekszik le hajnal előtt...

Ezért volt az, hogy alig múlt el a reggeli, máris erőlevest szolgáltak föl a fedélzeten. Utána elkezdődtek a játékok, a koktélozás... Aztán következett a kaviár, a libamáj, a narancssal töltött kacska és a lángoló palacsinta...

– Ezeknek az embereknek a többsége már mindent látott, minden elképzelhető módon szórakozott már, s nekünk mégis mindenáron szórakoztatnunk kell őket...

Hogy ne bóbiskoljon el, Maigret fölállt, hogy megkeresse az empire szalont, s végül meg is találta: félhomályos, ünnepélyes és üres volt a napnak ebben az órájában, csak egy ősz hajú, szmokingos öregúr szunyókált az egyik fotelban, nyitott szájjal, kialudt szivarral az ujjai között. Távolabb észrevette az éttermet, és a főpincért, aki őrt állt az ajtóban, és tetőtől talpig végigmérte őt. Nem ajánlott fel neki asztalt. Vajon tudta, hogy nem valódi vendég?

Maigret a főpincér rosszálló arckifejezése ellenére vetett egy pillantást a terembe, ahol a csillárok alatt mintegy tíz asztalnál ültek.

Egy ötlet motoszkált a fejében, egyébként nem valami eredeti. Elhaladt az egyik lift előtt, ahol egy olajzöld egyenruhás, szőke fiatalember állt. De nem ez volt az a felvonó, amelyet előző nap az igazgatóval együtt használt. És fölfedezett még egy harmadik liftet is.

Szemmel tartották. A recepció főnökének nyilván nem volt ideje az egész személyzetet riasztani, valószínűleg csak az emeleti gondnokokat tájékoztatta Maigret jelenlétéről.

Nem kérdezték meg tőle, hogy mit akar, kit keres, hová megy, de alig hagyta el egy-egy gyanakvó tekintet látómezejét, máris egy másik, ugyanúgy őrizet alatt álló területre lépett.

Az ő kis ötlete... Nem volt még határozott körvonala, mégis úgy érezte, fontos fölfedezést tett. Ennyi volt röviden: mindezek az emberek – és ideszámította az V. György vendégeit, a monte-carlóiakat és a lausanne-iakat, a Wardokat, a Van Meuleneket, a Paverini grófnékat, mindenkit, aki ezt az életet éli mindezek az emberek nem éreznék-e magukat elveszettnek, fegyvertelennek, bizonyos értelemben meztelennek, tehetetlennek, ügyetlennek, törékenynek, mint egy csecsemő, ha hirtelen bedobnák őket a mindennapi életbe?

Tudnának-e könyökölni, hogy beszállhassanak a metróba, kiismernék-e magukat egy vasúti menetrenden, tudnának-e jegyet kérni a pénztárnál, bőröndöt cipelni?

Itt attól a pillanattól kezdve, hogy kilépnek a lakosztályukból, egészen addig, amíg elhelyezkednek egy ugyanilyen New York-i, londoni vagy lausanne-i lakosztályban, nincs gondjuk a holmijaikkal, kézről kézre járnak azok, szinte a gazdájuk tudta nélkül, s ők akkor látják őket viszont, amikor már a helyükön állnak a szobákban... Ők maguk is kézről kézre járnak...

Mit akart Van Meulen azzal mondani, hogy elegendő érdek? Valaki, akinek elegendő érdeke volt, hogy öljön...

Maigret rájött, hogy nem feltétlenül egy többé vagy kevésbé hatalmas pénzüsszegről van szó. Kezdte megérteni az amerikai elvált nőket, akik ugyanolyan életszínvonal biztosítását követelik maguknak, amilyenhez a volt férjük hozzászoktatta őket.

Nehezen tudta elképzelni a kis grófnét, hogy belép egy bisztróba, tejeskávét rendel és a nyilvános telefont használja.

Ez csak apró részletkérdés, igaz... De vajon nem válnak-e gyakran az ilyen apró részletkérdések a legfontosabbakká?... Vajon ez a Paverini grófné képes lenne-e egy közönséges lakásban beszabályozni a központi fűtést, begyűjtani a konyhában a gáztűzhelyet, és lágy tojástartó készíteni magának?

Mindez sokkal bonyolultabban kavargott a fejében, olyan bonyolultan, hogy még számára sem volt világos az egész.

Hányan lehetnek vajon a világon, akik egyik helyről a másikra utazva biztosak abban, hogy mindenütt ugyanaz a környezet, ugyanaz a készséges gondoskodás, sőt azt is mondhatnánk: ugyanazok az emberek várják őket, akik elintézik helyettük az élet legapróbb részletkérdéseit is?

Néhány ezren bizonyára vannak. A Liberté kapitánya még azt is mondta:

– Semmi újat nem lehet kitalálni a szórakoztatásukra, mert ragaszkodnak a szokásaikhoz ...

Ahogy ragaszkodnak a díszletekhez is. Ugyanaz a díszlet, néhány részletől eltekintve. Vajon ez valamiféle önmegnyugtató, abban az illúzióban akarják ringatni magukat, hogy otthon vannak? Mert mindenütt ugyanott van a tükör a hálószobában, meg ugyanott a nyakkendőtartó is?

– Nem is érdemes a mi foglalkozásunkat választani, ha nincs az embernek jó név- és arcmemóriája...

Ezt nem a hajó kapitánya mondta, hanem egy szállodaportás a Champs-Élysées-n, ahol Maigret húsz évvel korábban nyomozott.

– A vendégek elvárják, hogy rájuk ismerjenek, még akkor is, ha csak egyszer jártak itt...

Valószínűleg ez is megnyugtatója őket. Lassacskán Maigret úgy érezte, már nem olyan szigorú velük szemben. Elképzelhető, hogy félnek valamitől, félnek önmaguktól, a valóságtól, a magánytól. Csak kevés helyen fordulnak meg, csupa olyan helyen, ahol biztosak lehetnek afelől, hogy ugyanabban a gondoskodásban és ugyanabban a figyelmességben lesz részük, ugyanazokat az ételeket ehetik, ugyanazt a pezsgőt vagy ugyanazt a whiskyt ihatják.

Talán nem is szórakoztatja őket a dolog, de ha egyszer már így szokták meg, képtelenek lennének másképpen élni.

Ez vajon elegendő ok? Maigret ezen kezdett töprengeni, és Ward ezredes halála egy csapásra új megvilágításba került.

Valaki a környezetéből olyan helyzetbe került, hogy fenyegetve érezte magát: egyik pillanatról a másikra úgy kell élnie, mint a közönséges embereknek, és ehhez nem volt bátorsága.

Azaz Ward eltűnése lehetővé kellett hogy tegye ennek a valakinek, hogy folytathassa azt az életmódot, amelyről nem tudott lemondani.

A végrendeletről semmit nem tudni. Maigret még azt sem tudta, hogy melyik közjegyző vagy jogtanácsos fezében van. John T. Arnold olyasmit éreztetett, hogy talán több végrendelet is van, különböző helyeken.

Nem vesztegeti-e fölöslegesen az idejét a főfelügyelő, amikor az V. György folyosóin kóvályog, s nem volna-e okosabb hazamenni, lefeküdni és várni?

Belépett a bárba. Az éjszakai mixerrel még sosem találkozott, de az egyik pincér fölismerte a fényképei alapján, és halkán mondott valamit a főnökének. Erre az összevonta a szemöldökét. A hír nem arra készítette, hogy kiszolgálja Maigret főfelügyelőt, inkább úgy látszott, nyugtalankodik.

Sok ember, vastag cigaretta- és szivarfüst volt a bárban, a főfelügyelőén kívül mindössze egy szál pipa akadt.

– Mit óhajt?

– Van calvadosuk?

A pulton ugyanis, ahol az összes létező whiskymárkák fősorakoztak, nem látott calvadost. A mixer mégis előhalászott egy üveggel, s megragadott egy hatalmas, lombik formájú poharat, minthogy ezen a helyen nem ismertek másfajta poharat a tömény italok számára.

Mindenütt angolul beszéltek. Maigret fölismert egy nőt, nercstóla volt hanyagul a vállára vetve, akinek volt már ügye az Orfèvres rakparton, még abban az időben, amikor egy kis korzikai selyemfiúnak dolgozott a Montmartre-on.

Ennek már két éve. A nő nem vesztegette az idejét, mert gyémántgyűrű volt az ujján és gyémánt karkötő a csuklóján. Ennek ellenére leereszkedett odáig, hogy megismerje a rendőrt, és egy diszkrét kis hunyorítással köszöntse.

Három férfi ült egy asztalnál baloldalt, hátul, a selyemfüggönnyel eltakart ablak közelében, és Maigret csak úgy vaktában megkérdezte:

- Az ott nem Mark Jones, a producer?
- A kis kövér, igen...
- Melyik Art Levinson?
- Akinek sötétbarna haja van és teknőcháj keretes szemüvege.
- És a harmadik?
- Többször láttam már, de nem ismerem.

A mixer nem szívesen válaszolt, mintha irtózna attól, hogy elárulja a vendégeit.

- Mivel tartozom?
- Hagyja csak...
- Ragaszkodom hozzá, hogy kifizessem.
- Ahogy óhajtja.

Nem szállt liftbe, lassan ment föl a harmadik emeletre, s közben arra gondolt, hogy kevés vendég taposhatja a lépcső vörös szőnyegét. Találkozott egy fekete ruhás asszonnyal, akinek a kezében füzet s a füle mögött ceruza volt, s már valaki lehetett a hotel hierarchiájában. Maigret föltételezte, hogy néhány emeleten ő irányítja a szobaasszonyokat, osztja szét a lepedőket és a törülközőket, mert egész kulcsosmó volt az övé.

A nő utánafordult, kicsit habozott, s valószínűleg jelentette az igazgatóságon a különös egyén jelenlétét az V. György színpalcai mögött.

Mert Maigret akaratlanul is a színpalcai mögé került. Belökte az ajtót, amelyen át a nő váratlanul fölbukkant, és egy másik lépcsőházban találta magát, amely keskenyebb volt, s szőnyeg nélküli. A falak sem voltak annyira fehérek. Egy félig nyitott ajtón át látni lehetett egy seprűkkel telezsúfolt zugot, középen nagy halom szennyes fehérneművel.

Nem volt sehol egy lélek. Nem volt senki a fölötte levő emeleten sem, egy másik, valamivel tágasabb helyiségben, ahol egy fehér faasztal állt székekkel. Az asztalon tálca, tányérok, karaj csontok, mártás és néhány szem egymáshoz ragadt sült krumpli.

Az ajtó fölött felfedezett egy csengőt és három különböző színű villanykörtét.

Sok mindent látott egy óra alatt, találkozott néhány emberrel, pincérekkel, szobaasszonyokkal, egy cipőket fényesítő inassal. Legtöbbször csodálkozva néztek rá gyanakodva követték a tekintetükkel. De egyetlen kivételtől eltekintve nem szólították meg.

Talán azt gondolták, hogy ha ott van, akkor nyilván joga is van ott lenni? Vagy pedig a háta mögött gyorsan az igazgatóságra telefonáltak?

Találkozott egy kezeslábast viselő munkással, aki vízvezeték szerelő szerszámokat cipelt, feltehetően baj volt valahol a vezetékkel. Ez, miután tetőtől talpig végigmérte, cigarettával a szája sarkában megkérdezte:

- Keres valamit?
- Nem, köszönöm.

A férfi vállat vonva továbbment, visszanézett, azután eltűnt egy ajtó mögött.

Mivel a már ismert két lakosztályban nem volt semmi érdekes, Maigret továbbment a harmadikról, ismerkedett a helyiségekkel. Már megismerte azokat az ajtókat, amelyek a kifogástalan falú, vastag szőnyegű folyosóké elválasztották a kevésbé fényűző kulisszáktól és a keskeny lépcsőháztól.

Miközben összevissza járkált, észrevett egy ételfelvonót, egy széken alvó pincért meg két szobaasszonyt, aki a betegségeiről mesélt egymásnak, s végül kijutott a tetőre. Meglepődve fedezte fel hirtelen maga fölött a csillagokat és a Champs-Élysées tarka fénykarikáit az égbolton.

Ott maradt egy darabig, kiverte a pipáját, körbesétált a lapos tetőn, időnként áthajolt a mellvéden, és nézte, ahogy a kocsik hangtalanul suhannak végig a sugárúton, megállnak a szálló előtt, majd ismét továbbmennek, pompásaid öltözött hölgyekkel és fekete-fehér ruhás urakkal tele.

Szemközt az I. Ferenc utca teljesen ki volt világítva, és az angol gyógyszertár az V. György sugárút sarkán még nyitva volt. Éjszakai ügyeletet tartanak? Vagy minden este nyitva van? Az V. György és a Walesi herceg, a két szomszédos szálloda vendégei miatt, akik lustálkodnak és fordított időrendben élnek, azaz inkább éjjel, mint nappal, nyilván jól megy az üzlet.

Balra a csöndesebb Kolombusz Kristóf utca nem volt annyira kivilágítva, csak egy vendéglő, vagy talán mulató piros neonreklámja égett, és az úttest két oldalán pihentek óriási, csillogó kocsik.

Hátul a Magellán utcában egy italmérés, olyasféle, amilyeneket a sofőrök részére tartanak fön, gyakran látni ilyet a gazdag negyedekben. Egy fehér kabátos férfi átvágott az utcán, és belépett, bizonyára pincér volt.

Maigret hosszasan töprengett, és sokáig kereste, hogy hol jött föl a tetőre. Később eltévedt, és meglepett egy főpincért, aki a maradékot ette egy tálcáról.

Amikor ismét megjelent a bárban, már tizenegy óra volt, megritkultak a vendégek. A már korábban is látott három amerikai még mindig ugyanott ült, és egy negyedik, hosszú, sovány, szintén amerikai férfi társaságában pókerezett.

Egy pillanatra feltűnt a főfelügyelőnek, hogy ez a negyedik nagyon magas sarkú cipőt visel, de aztán rájött, hogy voltaképpen egy vadnyugati csizmát lát, amelynek különböző színű bőrből készült szárát eltakarja a nadrág. Texasi vagy arizonai a pasas. Föltűnőbb volt, mint a többiek, hangosan beszélt, az ember szinte azt várta, hogy mindjárt előhúzza az övéből egy revolvert.

Maigret végül leült egy bárszékre. A mixer megkérdezte:

- Ugyanazt?

Bólintott, és most ő kérdezett:

- Ismeri?

– Nem tudom a nevét, de olajkút-tulajdonos. Úgy látszik, a kutak maguktól működnek, és ez az ember, anélkül hogy bármit csinálna, egymilliót keres naponta.

- Tegnapelőtt este is itt volt?

– Nem. Ma reggel érkezett. Holnap továbbutazik Kairóba és Arábiába, ahol érdekeltségei vannak.

– A másik három itt volt?

– Igen.

– Arnolddal?

– Várjon csak... Tegnapelőtt... Igen... A maga egyik felügyelője már megkérdezett erről...

– Tudom... ki a harmadik, a legszőkébb?

– Nem tudom a nevét. Nem nálunk lakik. Azt hiszem, a Crillonban szállt meg, és úgy hallottam, egy egész vendéglőhálózat tulajdonosa...

– Beszél franciául?

– Sem ő, sem a többiek, kivéve Levinson urat, aki Párizsban élt, amikor még nem volt egy filmszillag menedzsere...

– Nem tudja, mit csinált akkor?

A mixer vállat vont.

– Föltenne a nevemben egy kérdést annak, aki a Crillonban lakik?

A mixer fintorgott, nem mert nemet mondani, s lelkesedés nélkül kérdezte meg:

– Milyen kérdést?

– Azt szeretném tudni, hogy tegnapelőtt, amikor eltávozott az V. György szállodából, hol vált el Arnold úrtól.

A mixer elindult a négy játékos asztala felé, idejében előkészítve mosolyát. Odahajolt a harmadik férfihoz, aki kíváncsian nézegetett a főfelügyelőre, aztán a másik három is odabámult, most tudták meg, hogy ő Maigret. A magyarázat tovább tartott, mint Maigret gondolta.

Végül a mixer visszajött, s a bal sarokban folytatódott a játszma.

– Azt kérdezte tőlem, miért szükséges ezt magának tudnia, és megjegyezte, hogy az ő hazájában nem így mennek a dolgok... Nem emlékezett mindjárt... Sokat ivott tegnapelőtt... De ez ma este is ugyanígy lesz, mire zárunk... Az empire szalonban folytatták a játszmát...

– Ezt tudom...

– Tízezer dollárt vesztett, de már kezdi visszanyerni...

– Arnold nyert?

– Nem kérdeztem. Úgy rémlik neki, hogy az empire szalon ajtajában fogtak kezét... Azt mondja, úgy gondolta, hogy Arnold, akit csak néhány napja ismer, az V. Györgyben lakik.

Maigret nem válaszolt, jó negyedórát üldögélt a pohara előtt, és oda-odanézett a játékosokra. A lány, kit fölismert, már nem volt ott, de ott volt egy másik, magányosan, neki még csak hamis gyémántjai voltak, és láthatólag ugyanúgy érdekelte a játszma, mint a főfelügyelőt.

Maigret egy szemvillanással feléje mutatott, és a mixerhez fordult:

– Azt hittem, nem tűrik meg ezeket a lányokat...

– Elvben nem. De kettővel-hárommal kivételt teszünk, akiket ismerünk és akik tudnak viselkedni... Szinte szükségszerű... Máskülönben a vendégek isten tudja, hol szedik föl őket, maga el sem tudja képzelni, miféle szerzeteket csípnek föl...

Maigret elgondolkodott egy pillanatra... De nem!... Először is, semmit nem loptak el az ezredestől... Meg aztán az ilyesmi nem egyezett volna a jellemével...

– Elmegy?

– Lehet, hogy hamarosan visszajövök...

Az volt a szándéka, hogy kivárja a hajnali három órát, és bőven volt még ideje. Nem tudta, mihez kezdjen, újra kószálni kezdett, hol a vendégek, hol a személyzet oldalán, és a jövés-menés egyre ritkább lett, ahogy múlt az éjszaka. Két-három párt látott a színházból hazatérni, csöngetéseket hallott, találkozott egy pincérrel, aki sörösüvegeket vitt egy tálcán, s egy másikkal, aki egy teljes vacsorát cipelt.

Egyszerre csak az egyik folyosókanyarban kis híján beleütközött a recepció főnökébe.

– Nincs szüksége rám, főfelügyelő?

– Köszönöm, nincs.

Az alkalmazott úgy tett, mintha azért jött volna, hogy a szolgálatára legyen, de Maigret meg volt győződve róla, hogy tulajdonképpen ellenőrizni jött, hogy mit csinál.

– A vendégek többsége nem jön haza hajnali három előtt...

– Tudom. Köszönöm.

– Ha bármire szüksége lenne...

– Majd szólok...

A másik újra kezdte.

– Ugye, odaadtam a kulcsokat?

A főfelügyelő jelenléte az épületben szemmel láthatóan nem tetszett neki. De Maigret ettől még nem hagyta abba a bolyongást, lement az alagsorba, amely tágas volt, mint egy katedrális altemploma, és kék munkaruhás férfiakkal találkozott a kazánházban, amely akár egy hajóé is lehetett volna.

Itt is utánafordultak. Egy üvegkalitkában egy alkalmazott a borpincéből érkező palackokat számlálta. A konyhákban asszonyok mosták föl bő vízzel a padlót.

Még egy lépcsőház, a mennyezeten berácsozott lámpa, lengőajtó, egy másik üvegkalitka, de abban nem ült senki. A levegő hűvösebb lett, és mikor Maigret kinyitott egy újabb ajtót, meglepődött, mert az utcán találta magát. A túlsó járdán egy ingujjas férfi éppen a kis italmérés redőnyét húzta le, amelyet Maigret már a tetőről fölfedezett.

A Magellán utcában volt, és jobbra, a Bassano utca végén, már ott volt a Champs-Élysées. A szomszéd ház küszöbén egy párocska fonódott egymásba, a fiú talán az az alkalmazott volt, akinek az üvegkalitkában kellett volna ülnie?

Ezt a kijáratot vajon éjjel-nappal őrzik? Számontartják-e a személyzet jövés-menését? Nem látott-e Maigret csak nemrég is egy fehér kabátos pincért, aki átment az úttesten, s eltűnt a szemközti bisztróban?

Gépiesen elraktározta magában a részleteket. Amikor visszaért a bárba, a lámpák fele már nem égett, a pókerezők sem voltak már ott, csak a pincérek sűrögtek-forogtak és szedték le az asztalokat.

A négy amerikait az empire szalonban sem találta, a helyiség üres volt és csendes, mint egy kápolna.

Amikor viszontlátta a mixert, az már utcai ruhában volt, alig ismert rá.

– A pókerezők elmentek?

– Azt hiszem, fölmentek Mark Jones lakosztályába, ahol nyilván egész éjjel játszani fognak... Marad még?... Jó éjszakát...

Még csak negyed kettő volt, és Maigret belépett néhai David Ward lakosztályába, ahol minden a helyén maradt, még a szerteszórt ruhák és a víz is a fürdőkádban.

Nem folytatott semmiféle helyszíni szemlét, csak elhelyezkedett egy fotelban, pipára gyújtott, és ott maradt szunyókálva.

Talán tévedett, amikor elrohant az Orlyra, Nizzába, Monte-Carlóba, Lausanne-ba. Tényleg, a kis grófné most valószínűleg éppen a hálófülkéjében alszik a vonaton. Vajon itt száll meg most is, ahogy szokott, az V. Györgyben? Reméli még, hogy Marco visszafogadja?

Ő már senki, nem Ward nője, nem az özvegye, nem is Marco felesége... Bevallotta, hogy nincs pénze. Mennyi ideig élhet a prémjeiből és az ékszereiből?

Sejtette-e az ezredes, hogy meghalhat, mielőtt Muriel Halligannel véglegesen kimondják a válást és feleségül veheti a grófnét?

Nem valószínű.

A grófnének még arra sincs pénze, hogy Lausanne-ba menjen, s elfoglalja a helyét a magányos hölgyek klubjában, akik az étteremben sovány és sótlan ételeket kérnek, de négyöt kottélt megisznak minden étkezés előtt.

Talán nem felelt meg a Van Meulen által felsorolt feltételeknek?

Maigret nem próbálta lezárni az okoskodást, megoldani a problémát. Nem gondolkodott, hagyta szabadon csapongani a képzeletét.

Lehet, hogy minden egy kis kísérlettől függ. És még a kísérlet sem dönt feltétlenül. Okosabb, ha az újságírók, akik magasztalni szokták a módszereit, nem tudják meg, hogyan lát neki, mert a presztízse esetleg megsínylené.

Két ízben is majdnem elaludt, de időben fölriadt, hogy megnézze az óráját. Másodszor már fél három volt, és hogy ébren maradjon, környezetet változtatott: átment a 332-esbe, ahonnan elővigyázatosságból elvitték a grófné ékszereit, és betették a szálloda értékmegőrzőjébe.

Úgy látszik, a whiskysüveghez senki nem nyúlt. Vagy tíz perc múlva Maigret kiment a fürdőszobába, kiöblített egy poharat, és színiültig töltötte whiskyvel.

Végül három órakor átlépte a kulisszák mögé vezető ajtót, éppen akkor, amikor egy eléggé pityókás pár ment arra. A nő énekelt, s a karján, mint egy kisbabát, óriási fehér plüssmackót tartott. Egy éjszaka is nyitva tartó butikban vehették.

Egyetlen pincérrel találkozott – komor volt a képe, már rég nyugdíjba kellett volna mennie –, azután elindult lefelé. Az alagsorban végre rábukkant az üvegkalitkára, amelyben most sem ült senki, aztán kilépett a Magellán utca friss levegőjére.

A szemközti bisztró már régen zárva volt. Látta is, mikor lehúzták a redőnyét. A vörös neonreklám sem égett már a szomszédos utcában, és noha az autók még ott voltak, senkit sem látott a járdán, csak egyetlen gyalogos jött a Bassano utca felől, sietett és láthatólag félt tőle.

A Fouquet's is zárva volt már a Champs-Élysées sarkán, és a szemközti söröző is. Az utazási iroda falának támaszkodva egy lány állt, és halkán odaszólt neki valamit, de Maigret nem értette, hogy mit.

A sugárúton, ahol csak néhány autó suhant végig, a túlsó oldalon, a Lidótól nem messze, két nagy kirakat még világos volt.

Maigret tétovázva állt a járda szélén, úgy nézhetett ki, mint egy alvajáró, mindenáron egy másik ember bőrébe akarta képzelni magát, valakiébe, aki néhány perccel előbb

megölt egy embert, a fürdőkád vizébe nyomta a fejét, és aki a 347-es lakosztálytól ugyanezen az útvonalon jött ki, amelyen most ő.

Szabad taxi közeledett a sugárúton, s lelassított, amikor elhaladt mellette. Vajon a gyilkos intett volna neki, hogy álljon meg? Nem gondolta volna, hogy ez veszélyes lehet, hogy a rendőrség szinte mindig megtalálja azt a sofőrt, aki erre meg erre járt?

Hagyta továbbmenni a kocsit, s elindult ugyanazon a járdán a Concorde tér felé.

Azután újra átnézett a másik oldalra, a kivilágított kocsmára, a hosszú rézpultra. Messziről is látta a pincért, amint éppen sört szolgál föl, a pénztárosnőt, s négy vagy öt mozdulatlan vendéget, kettő közülük nő volt.

Átment az úttesten, még habozott egy kicsit, végül belépett.

A két nő ránézett, kicsit már el is mosolyodott, de aztán látszott rajtuk, hogy noha nem ismerték föl, tudják, hogy semmit sem várhatnak tőle.

Így történt vajon tegnapelőtt éjjel is? Az ember a pult mögött szintén őt nézte, kérdő arccal, a rendelést várva.

Maigret-nek rossz volt a szája íze a whiskytól, tekintete a söröscsapra esett.

– Adjon egy korsó sört...

Két-három lány lépett elő az árnyékból odakinn, és szemügyre vette a kirakat üvegén át.

Az egyik megkockáztatta, kicsit körbesétált a kocsmában, aztán odakint a járdán nyilván azt mondta a többieknek, hogy nem érdekes a pasas.

– Egész éjszaka nyitva tartanak?

– Egész éjszaka.

– A Madeleine felé van még több nyitva tartó kocsmá is?

– Csak a sztriptizbárok.

– Tegnapelőtt ilyenkor is maga volt itt?

– Mindig én vagyok itt, hétfőt kivéve...

– Maga is? – kérdezte a pénztárosnőt, akinek kék gyapjúkendő volt a vállán.

– Én meg szerdán vagyok szabadnapos.

Tegnapelőtt kedd volt. Tehát mind a ketten itt voltak.

Halkan megkérdezte, a két lányra mutatva:

– Ők is?

– Kivéve, ha elmennek egy-egy vendéggel a Washington utcába vagy a Berry utcába...

A pincér összevonta a szemöldökét, töprengett, ki lehet ez a furcsa vendég, akinek az arca emlékezteti őt valakire. Végül az egyik lány rájött, és néma szájmozgással figyelmeztette a pincért.

A lány nem gondolta, hogy Maigret látja őt a tükörben, megismételte a szót, hangtalanul, mint a hal, de a pincér nem értette, csak bámult rá, aztán a főfelügyelőre nézett, majd vissza a lányra, kérdő arccal.

Végül is Maigret vállalta a tolmács szerepét.

– Zúr van! – mondta.

És mivel a pincéren látszott, hogy még mindig nem érti, miről van szó, megmagyarázta:

– Azt akarja mondani magának, hogy zsaru vagyok.

– És tényleg az?

– Tényleg.

Eléggé furcsa beszélgetés lehetett, mert a lány egy pillanatra zavarba jött, aztán nem bírta tovább, és hangosan elnevette magát.

NYOLCADIK FEJEZET

*akik láttak valamit, és akik semmit sem láttak, avagy
a tanúk elegyítésének művészete*

– Dehogyan, főnök. Igazán nem tesz semmit. Annyira számítottam rá, hogy még mondtam is a feleségemnek, amikor lefeküdtünk.

Lucas azonnal észnél volt, amikor megcsörrent a telefon, de nyilván nem volt óra a szeme előtt. Vagy talán még nem gyújtott lámpát a hálósobában?

– Hány óra?

– Fél négy... Van nálad papír és ceruza?

– Egy pillanat...

A telefonfülke üvegén át Maigret látta a vécésnéit, aki kötéssel a kezében aludt a székén, és tudta, hogy a pultnál róla beszélnek.

– Itt vagyok...

– Nincs időm magyarázkodni... Érd be azzal, hogy szó szerint követed az utasításaimat...

Lassan diktálta le őket, s minden mondatot megismételt, hogy biztos legyen benne, hogy nem történik tévedés.

– Most rögtön!

– Nem túl fáradt, főnök?

– Nem.

Visszatette a kagylót, aztán felhívta Lapointe-et, akinek hosszabb idő kellett ahhoz, hogy fölébredjen, talán mert fiatalabb volt.

– Először is menj, és igyál meg egy pohár hideg vizet. Aztán elmondom...

Őt is ellátta pontos utasításokkal, habozott, hogy fölhívja-e Janvier-t, de ő a külvárosban lakott, és valószínűnek látszott, hogy nem kap rögtön taxit.

Visszament. A lány, aki felajánlotta, hogy megvárja Olgát a Washington utcai garnizáló kapujában és ide hozza, még nem jött meg, Maigret ivott hát még egy pohár sört. A szesz talán elnehezítette egy kicsit, de ahhoz, amit tenni készült, ez így még jobb is volt.

– Feltétlenül nekem is oda kell mennem? – faggatta a pincér a pult másik oldaláról.
– Nem elég a két lány? Még ha Malou-ra nem is emlékszik a pasas, mert vele nem beszélt, Olgát biztosan nem felejtette el, és őt mindjárt megtalálják magának. Őt nemcsak hogy meghívta egy pohárra, és elbeszélgetett vele, de azt is láttam, hogy mérlegeli, elvigye-e magával. Különben is, azt a vörös haját és azokat a melleket, amilyenek neki vannak, Olgát nem lehet elfelejteni...

– Ragaszkodom hozzá, hogy maga is ott legyen...

– Nem magam miatt mondom, hanem a kollégám miatt, akit ki kell ráncigálnom az ágyból. Dühös lesz...

Közben a lány megjött a nevezetes Olgával, aki csakugyan lángvörös volt, és büszkén feszítette ki a mellét.

– Ő az – mondta neki a másik. – Maigret főfelügyelő. Ne félj...

Olga kicsit még húzódozott. Maigret meghívta egy pohárra, és neki is megadta az utasításokat, mint a többieknek.

Végül egyedül lépett ki a kocsmából, és sietség nélkül indult lefelé a Champs-Élysées-n, kényelmesen, zsebre dugott kézzel, kis füstkarikákat eregetve a pipájából.

Elhaladt a Claridge portása előtt, és majdnem megállt, hogy őt is beszervezze. Csak azért nem tette, mert észrevette, hogy egy kicsivel messzebb egy öregasszony ül a földön, hátát a falnak támasztva, előtte egy kosár virág.

– Itt ült tegnapelőtt éjszaka is?

A néni gyanakvó pillantásokkal méregette, és Maigret-nek egyezkednie kellett vele, de végül is elérte, amit akart, és pénzt adott neki, miután kétszer-háromszor elismételte a tennivalóját.

Most már gyorsabban is mehetett. Teljes volt a statisztéria. Lucas és Lapointe gondoskodik a többiről. Taxiba akart szállni, csak hogy akkor túl korán érkezett volna.

A Matignon sugárútra érve megállt kicsit, arra gondolt, hogy az, aki errefelé szokott járni, esetleg átvág a rövidebb úton, a Saint-Honoré negyeden keresztül, úgy, hogy elhalad a brit követség és a szálloda előtt, ahol Philips piheni ki az előző nap fáradalmait.

A Madeleine, a Kapucinusok utcája... Ismét egy egyenruhás ember, a Seribe kapujában, egy forgóajtó, egy valamivel kevésbé kivilágított hall, mint az V. Györgyben, kicsit ódivatúbb berendezés...

Fölmutatta az igazolványát a recepciónál ülő alkalmazottnak.

– John T. Arnold úr itthon van?

Egy pillantás a kulcstáblára. Igenlő bólintás.

– Régen lefeküdt?

– Fél tizenegy körül jött haza.

– Gyakran fordul ez elő?

– Inkább ritkán, de e miatt az ügy miatt nehéz napja volt.

– Hány órakor látta őt hazajönni múlt éjjel?

– Valamivel éjfél után.

– És az előtte való éjjel?

– Sokkal később.

– Három óra után?

– Lehetséges. Tudnia kell, hogy nincs jogunk felvilágosítást adni a vendégeink jövésmenéséről.

– Bűnyegyekben mindenki köteles tanúskodni.

– Ez esetben forduljon az igazgatóhoz.

– Az igazgató itt volt tegnapelőtt éjjel?

– Nem. De én csak az ő felhatalmazásával vagyok hajlandó beszélni.

Makacs volt, korlátolt, kellemetlen.

– Hívja föl nekem az igazgatót.

– Nem zavarhatom, csak komoly ügyben.

– Az ügy elég komoly ahhoz, hogy ha nem hívja föl nyomban, beviszem magát a Gyűjtőbe.

Ebből megérthette, hogy komoly a dolog.

– Ebben az esetben megadom a fölvilágosítást. Három óra után jött meg, sőt inkább fél négykor, mert nem sokkal azután volt, hogy föl kellett mennem lecsendesíteni a ricsajozó olaszokat.

Maigret neki is adott néhány utasítást, és mégiscsak föl kellett hívnia a szállodaigazgatót is.

– Most pedig legyen szíves, és hívja fel John T. Arnoldot... Csak csöngessen ki a lakosztályába... Majd én beszélek...

Kezében a kagylóval Maigret eléggé izgatott volt, mert nehéz és kényes játszamába kezdett. Hallotta, hogy kimegy a csöngés, abba a lakosztályba, ahol még nem járt. Azután fölverték a kagylót. Fojtott hangon kérdezte:

– Arnold úr?

S a másik hang:

– Who is it?

Mivel hirtelen ébredt, Arnold természetesen az anyanyelvén beszélt.

– Sajnálom, hogy zavarom, Arnold úr. Maigret főfelügyelő vagyok. Úgyszólván a kezemben van az ön Ward barátjának a gyilkosa, és szükségem van a segítségére.

– Még Lausanne-ból beszél?

– Nem, Párizsból.

– Mikor óhajtja, hogy találkozzunk?

– Most rögtön.

Bizonytalan csönd.

– Hol?

– Itt vagyok lenn, a szállodában. Szeretnék fölmenni egy pillanatra, és beszélni magával.

Újabb csönd. Az angolnak jogában áll visszautasítani ezt a találkozást. Megteszi-e?

– A grófnéről akar beszélni?

– Róla is, igen...

– Együtt érkeztek? Ő is itt van magával?

– Nincs... Egyedül vagyok...

– Jó... Jöjjön fel...

Maigret megkönnyebbülten tette le a kagylót.

– Hányas lakosztály?

– Az 551-es... A londoner majd fölkíséri...

Folyosók, számozott ajtók. Csak egy pincérrel találkoztak, aki szintén az 551-es ajtaján kopogott.

John T. Arnold bedagadt szemével idősebbnek látszott, mint amikor a főfelügyelő az V. Györgyben találkozott vele. Fekete, lombmintás köntöst viselt selyempizsamája fölött.

– Tessék... Elnézést a rendetlenségért... Mit mondott magának a grófné?... Hisztérika, tudja, ugye?... És ha iszik...

– Tudom... Köszönöm, hogy hajlandó volt fogadni... Mindenkinek az az érdeke, ugye, kivéve persze a gyilkost, hogy az ügy minél hamarább lezáruljon... Úgy hallom, sokat vesződött tegnap az angol jogtanácsossal, hogy elrendezzék a Ward-örökséget...

– Nagyon bonyolult... – sóhajtott a rózsaszín arcú kis ember.

Rendelt egy teát a pincértől.

– Szintén?

– Köszönöm.

– Még valamit?

– Nem. Az igazat megvallva, Arnold úr, nem itt van szükségem magára...

Figyelmesen leste a hatást, de úgy tett, mintha nem is nézne Arnoldra.

– Az embereim az Orfèvres rakparton bizonyos fölfedezéseket tettek, azokat szeretném ön elé tárni...

– Miféle fölfedezéseket?

Maigret olyan képet vágott, mintha nem hallotta volna.

– Várhattam volna persze reggelig, hogy beidézzem magát. De mivel maga állt az ezredeshez legközelebb, és a legodaadóbb híve is maga volt, gondoltam, nem fog haragudni, ha éjszaka zavarom...

A lehető legnyájasabb volt, és zavart, mint az olyan közhivatalnok, aki kötelességből teljesít egy kínos feladatot.

– Az efféle nyomozások esetén az idő fontos tényező, ön is hangsúlyozta a Ward-ügy jelentőségét, halála következményeit a pénzügyi körökben... Ha nem okozna önnek nagy fáradtságot, hogy felöltözzön és velem jöjjön...

– Hová?

– Az irodámba...

– Itt nem beszélhetünk?

– Csak ott tudok átadni magának néhány dolgot, s föltárni... bizonyos problémákat...

Egy kis időbe telt még, de Arnold végül is rászánta magát, hogy felöltözzön, s átment a szalonból a hálósobába, a hálósobából a fürdőszobába.

Maigret egyszer sem ejtette ki Muriel Halligan nevét, viszont sokat beszélt a grófnéről, félig komoly, félig tréfás hangnemben. Arnold megitta a forró teát. Az időpont s útjuk célja ellenére ugyanolyan gondosan öltözött fel, mint máskor.

– Remélem, nem sokáig maradunk. Korán feküdtem le, mert holnap még nehezebb napom lesz, mint ma volt. Tudja, hogy Bobby, az ezredes fia, megérkezett, s vele jött valaki a kollégiumból? Itt szálltak meg.

– Nem az V. Györgyben?

– Helyesebbnek gondoltam így, tekintettel az ott történtekre...

– Jól tette.

Maigret nem sűrgette, ellenkezőleg. Időt kellett adni Lucas-nak meg a többieknek, hogy elvégezzék, amit el kell végezniük, hogy megszervezzék a hadműveletet.

– Az ön élete nagyon meg fog változni, ugye? Tulajdonképpen mennyi ideig is volt együtt Ward barátjával?

– Közel harminc évig...

– Mindenhová vele ment?

– Mindenhová...

– És most egyik napról a másikra... Kíváncsi vagyok, nem őmiatta nem nősült-e meg...

– Mit akar ezzel mondani?

– Házasemberként nem lett volna olyan szabad, hogy mindenhová vele menjen... Lényegében ön neki áldozta a magánéletét...

Maigret szívesebben beszélt volna másképp, szívesebben állt volna a tömzsi, ápolt kis ember elé, hogy kereken közölje vele:

– Magunk közt szólva... Maga ölte meg Wardot, mert...

Csak az volt a baj, hogy nem tudta pontosan, miért ölte meg, és nem biztos, hogy az angol zavarba jött volna.

– Paverini grófné hétkor érkezik a Lyoni pályaudvarra. Pillanatnyilag vonaton ül...

– Mit mondott?

– Hogy bement az ezredes lakosztályába, és ott találta holtan...

– Beidézte az Orfèvres rakpartra?

Összevonta a szemöldökét.

– Csak nem akar addig vártni, amíg megérkezik?

– Nem hinném.

Végre elindultak a lifthez, Arnold gépiesen megnyomta a hívógombot.

– Elfelejtettem felöltőt venni...

– Rajtam sincsen. Nincs hideg, s csupán néhány percet ülünk a taxiban...

Maigret nem akarta egyedül visszaengedni a szobájába. Ha már kocsiban lesznek, egy felügyelő már szemmel fogja tartani őket.

Elég gyorsan mentek át a hallon, hogy Arnold ne vehesse észre: nem ugyanaz az alkalmazott ül a recepciónál. Egy taxi várt rájuk.

– Orfèvres rakpart...

A körút kihalt volt. Itt-ott egy-egy párocscska. Néhány taxi, a legtöbb a pályaudvarok felé igyekezett. Maigret-nek már csak néhány percig kellett ellenszenves szerepét játszania, s azon töprengenie, hogy nem hamis nyomot követ-e.

A taxi nem hajtott be az udvarra, a két férfi gyalog haladt el az őrszem előtt, a boltíves kapu alá, ahol mindig hidegebb volt, mint másutt.

– Mutatom az utat, ha megengedi...

A főfelügyelő ment elöl a széles, rosszul világított lépcsőn, belökte az üvegajtót, és nyitva tartotta a másik számára. A hosszú folyosó, ahonnan a különböző irodák ajtói nyíltak, üres volt, mindössze két lámpa égett.

„Mint a szállodákban, éjszaka!” – gondolta Maigret, akinek eszébe jutott, hogy hány folyosón mászkált ma éjszaka.

És hangosan:

– Erre... Lépj be, kérem...

Nem a saját irodájába tessékelte be Arnoldot, hanem a felügyelők szobájába. Ő maga félreállt, mert tudta, milyen látvány vár az angolra az ajtó túlsó oldalán.

Egy lépés... két lépés... Pillanatnyi megtorpanás...

Tisztában volt vele, milyen hideg fut végig a másiknak a hátán, látta a mozdulatot, amellyel vissza akart fordulni, de aztán mégsem fordult vissza.

– Lépj be...

Becsukta maguk mögött az ajtót, és valóban az a jelenet fogadta, amelyet elképzelt. Lucas az íróasztalánál ült, s úgy látszott, nagyon el van foglalva egy jelentős megfogalmazásával. Az asztallal szemközt a fiatal Lapointe ült, cigaretta lógott a szájában, és Maigret észrevette, hogy mindannyiuk közül ő a legsápadtabb. Megértette, hogy a főfelügyelő nehéz, sőt veszélyes játékot űz?

A fal mellett, a székeken árnyak, mozdulatlan arcok, akár a viaszfigurák.

A statisztákat nem akárhogyan ültették le, hanem meghatározott rendben. Először, nyitott felöltővel fekete nadrágján és fehér kabátján, az V. György harmadik emeleti éjszakai pincéret. Aztán egy egyenruhás londonert. Utána egy szúrós szemű kis öreget, akinek elvileg mindig a Magellán utcai személyzeti bejárat melletti üvegkalitkában kellett volna tartózkodnia.

Ők hárman érezték a legkínosabban magukat, rá se mertek nézni Arnoldra, akinek feltétlenül rájuk kellett ismernie. Az elsőre mindenképpen, a másodikra az egyenruhájáról.

A harmadik bárki lehetett volna. Nem volt jelentősége. Utána következett Olga, a hatalmas keblű, vörös hajú lány, aki rágógumi-rágcsálással vezette le az idegességét, és a társnője, aki érte ment a Washington utcai garniszálló kapujába.

Végezetül a kocsmá pincére, felöltőben, kockás ellenzés sapkával a kezében, aztán az öreg virágáros néni, és utolsónak az alkalmazott a Seribe recepciójáról.

– Gondolom – mondta Maigret –, hogy ismeri ezeket a személyeket? Most bemegyünk az irodámba, és egyenként meghallgatjuk őket. Készen vannak az írásos tanúvallomások, Lucas?

– Igen, főnök...

Maigret belökte az irodájába nyíló ajtót.

– Lépjen be, kérem, Arnold úr...

Mielőtt Arnold megmozdult volna, szinte földbe gyökerezett a lába, és a tekintetét belefúrta a főfelügyelő szemébe.

Maigret nem fordíthatta el a fejét, mindenáron meg kellett őriznie magabiztosságát.

Megismételte:

– Lépjen be, kérem.

Meggyújtotta a zöld ernyős lámpát az íróasztalán, és a szemközti karosszékre mutatott.

– Rágyújthat...

Amikor ismét Arnoldra nézett, látta, hogy az még mindig meredten, őszinte rémülettel bámul rá.

Amilyen természetes mozdulatokkal csak tudta, megtömte a pipáját, és belekezdett:

– És most, ha maga is úgy akarja, egyenként behívjuk a tanúkat, hogy tisztázzuk, hol járt-kelt attól fogva, hogy Ward ezredes fürdőszobájában...

Miközben tüntetően a villanycsengő felé nyúlt, látta, hogy Arnold kidülledt szeme bepárásodik, alsó ajka fölhúzódik, mintha zokogni akarna. De nem zokogott. Lenyelte a nyálát, hogy beszélni tudjon, s alig hallhatóan kijelentette:

– Fölösleges...

– Vallomást tesz?

Csönd. Verdeső szempillák.

És ekkor Maigret pályafutása során szinte egyedülálló dolog történt. Mostanáig annyira feszült volt, olyan szorongó, hogy hirtelen ellágyulása feltűnően elárulta, mennyire megkönnyebbült.

Arnold, aki még mindig nem vette le róla a szemét, először elképedt, aztán összevonta a szemöldökét, s fakó lett az arca.

– Maga...

Nehezen jöttek ki a száján a szavak.

– Maga nem tudta biztosan, ugye?

Azután, mert már mindent értett:

– Ezek se láttak?

– Nem mindegyikük – vallotta be Maigret. – Elnézését, Arnold úr, de jobb volt lezárni az ügyet, nem gondolja? Ez volt az egyetlen módszer...

Nem takarította-e meg ezzel Arnoldnak a kihallgatások hosszú óráit, talán egész napjait?

– Biztosíthatom, hogy magának is így jobb...

Az ajtó túloldalán még mindig ott várakoztak a tanúk, azok is, akik valóban láttak valamit, és azok is, akik nem láttak semmit. Azzal, hogy sorba helyezte el őket, abban a rendben, ahogyan csakugyan találkozhattak volna Arnolddal, a főfelügyelő egy szilárdan megalapozott tanúvallomás-sorozat látszatát keltette.

A valódi tanúk valamivel többen voltak a hamisaknál.

– Gondolom, már elengedhetem őket?

Az angol megpróbált egy kicsit harcolni.

– Milyen bizonyítéka van most, hogy...

– Ide figyeljen, Arnold úr. Most, ahogy mondja, már tudom. Magának módjában áll visszavonni a vallomását, sőt azt is állíthatja, hogy erőszakkal csikarták ki magából...

– Nem ezt mondtam...

– Lássza be, már késő visszalépnie. Mostanáig azt hittem, nem muszáj zaklatnom egy bizonyos hölgyet, aki a Grands Augustins rakpart egyik szállodájában szállt meg, és akivel ma délben együtt ebédelt. De megtehetem. Majd elfoglalja az ön helyét itt velem szemben, s elég kérdést fogok neki föltenni ahhoz, hogy végül is válaszoljon...

Súlyos csönd lett.

– Feleségül akarta venni?

Semmi válasz.

– Hány nap múlva lett volna végérvényes a válás s kellett volna lemondania örökösödési igényéről?

Maigret, nem várva meg a választ, az ablakhoz lépett, és kinyitotta. Már kezdett derengeni, s hallatszott, ahogy a vontatók a Szent Lajos-sziget felé haladva dudálnak az uszályaiknak.

– Három nap múlva...

Meghallotta? Maigret, mintha mi sem történt volna, kinyitotta a szomszéd szobába vezető ajtót.

– Hazamehetnek, gyermekeim... Nincs többé szükségem magukra... Te, Lucas...

Habozott Lucas és Lapointe között. De a fiatalember csalódott arca láttán hozzátette:

– Te is... Jöjjetek be mind a ketten, és vegyétek föl a vallomását...

Visszament a szoba belsejébe, kiválasztott egy másik pipát, lassan megtömte, s körülnézett, hol a kalapja.

– Ha megengedi, én távozom, Arnold úr...

Az csak ült a széken, magába roskadva, hirtelen megöregedve, és percről percre jobban elveszítette azt a bizonyos... Azt a mit?... Maigret nehezen tudta volna megfogalmazni gondolatát... Azt a fesztelen, tetszetős tudom is én mit, azt a magabiztosságot, amely megkülönbözteti azokat az embereket, akik bizonyos körökhöz tartoznak, s akikkel a luxusszállókban lehet találkozni...

Már csak egy közönséges ember volt, egy összeomlott szerencsétlen ember, aki elvesztette a játszmát.

– Hazamegyek és lefekszem – szólt oda Maigret a munkatársainak. – Ha szükségetek van rám...

Lapointe vette észre, hogy a főfelügyelő távozás közben, mintegy szórakozottan, egy pillanatra John T. Arnold vállára tette a kezét. Zavart tekintettel nézett a főnöke után.

Konrád Júlia fordítása

VÉGE